

Arbetsrapport nr. 51

Förtroendet för polisen

En analys av medborgarnas syn på polisen och
dess roll i samhället 1986 – 2006

Gabriella Sandstig

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Institutionen för Journalistik och Masskommunikation

Arbetsrapport nr. 51

Förtroendet för polisen

En analys av medborgarnas syn på polisen och
dess roll i samhället 1986 – 2006

Gabriella Sandstig

ISSN 1101-4679

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Institutionen för Journalistik och Masskommunikation

Box 710, 405 30 GÖTEBORG

Telefon: 031-773 49 76 • Fax: 031-773 45 54

E-post: majken.johansson@jmg.gu.se

2007

Innehåll

Tabellbilaga.....	3
Förord.....	4
Om SOM-undersökningarna.....	5
Inledning.....	6
Hur medborgarnas bilder av polisen formas.....	6
Samhällsaspekter på konsekvenserna av ett försvagat förtroende.....	7
Kommunikationsaspekter på konsekvenser för verksamheten.....	7

Medborgarnas syn på polisen9

Medborgarnas förtroende för polisen.....	10
2006 har förtroendet för polisen som samhällsinstitution återhämtat sig.....	10
Högt förtroende för polisen som samhällsinstitution 1986 – 2006	12
Förtroendet för polisen som institution och yrkesgrupp går hand i hand.....	14
Förtroendet för polisen ökade vid den nationella krisen 2004	17
Medborgarnas bedömningar av polisens arbete.....	18
Göteborgskravallerna 2001.....	18
Till följd av Hisingsbranden.....	19
Bedömningen av polisens service	20
Medborgarnas syn på polisens ansvar och befogenheter.....	21
Dåligt förslag att låta privata vaktbolag ta över polisens uppgifter.....	21
Polisen bör få använda buggning som metod i sitt arbete.....	22
Medborgarnas uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområden....	23
Lag och ordning som en viktig samhällsfråga.....	23
Lag och ordning och brottsbekämpning som viktiga framtida samhällsmål.....	26
Åsikter om och bedömningar av politiken kring lag och ordning.....	27
Synen på organiserad brottlighet som ett framtidshot.....	28

Förtroendet för polisen i olika grupper.....29

Förtroendet för polisen efter bakgrundsfaktorer.....	30
Effekter av olika bakgrundsfaktorer.....	35
Effekter av uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområde.....	36
Effekter av egen erfarenhet i möten med poliser.....	38
Effekter av intresset för polisens verksamhet.....	39
Störst enskild effekt på förtroendet för polisen	41

Sammanfattande reflektioner och slutsatser42

Förslag på utformning av en kommande studie.....44

Referenser45

Figurförteckning

- Figur 1 Dimensioner i medborgarnas syn på polisen och dess roll i samhället
- Figur 2 Förtroendet för polisen som samhällsinstitution 1986, 1988 – 2006 (förtroendebalans)
- Figur 3 Förtroendet för polisen som yrkesgrupp nationellt 1995, 2000, 2002 – 2006 (förtroendebalans)
- Figur 4 Förtroendet för poliser som yrkesgrupp efter förtroendet för polisen som samhällsinstitution 1995, 2000, 2002 – 2006 (förtroendebalans)
- Figur 5 Medborgarnas åsikter i frågan om förslaget att låta privata väktare/vaktbolag överta polisens arbetsuppgifter, Västra Götalandsregionen 2001 (procent)
- Figur 6 Fördelningen av samhällsfrågor eller samhällsproblem inom polisens ansvarsområde som angetts som viktiga 2006 (procent av svar)
- Figur 7 Andel svar där samhällsfrågor eller samhällsproblem inom polisens ansvarsområde angetts som viktiga 1988 – 2006 (procent av svar)
- Figur 8 Hur viktigt det är att bekämpa brottslighet och upprätthålla lag och ordning de kommande 10 åren 1986 – 1987, 1989 och 1991 (procent)
- Figur 9 Hur medborgarna bedömer vikten av lag och ordning som en politisk fråga samt vad medborgarna anser om den politik som bedrivs kring lag och ordning 1998 – 2002 (balansmått)
- Figur 10 I vilken utsträckning befolkningen oroar sig för organiserad brottslighet som ett framtidshot 2001 – 2004 och 2006 (procent)
- Figur 11 Modell över faktorer som ingår i analysen av effekter på medborgarnas förtroende för polisen som samhällsinstitution
- Figur 12a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter kön 1986, 1988 – 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Figur 12b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter ålder 1986, 1988 – 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Figur 12c Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter utbildning 1986, 1988 – 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Figur 12d Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter subjektiv klass 1986, 1988 – 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Figur 13 Vikten av att morgontidningen innehåller olyckor och brott samt i vilken utsträckning man läser om olyckor och brott i morgontidningen 1998 – 2004 (balansmått)

Tabellförteckning

- Tabell 1 Förtroendet för polisen i relation till andra samhällsinstitutioner 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Tabell 2 Förtroendet för polisen som yrkesgrupp i relation till andra 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Tabell 3 Förtroendet för polisens beredskap i relation till andra aktörers att agera vid större kriser 2005 (procent resp. förtroendebalans)
- Tabell 4 Bedömning av polisens agerande i samband med EU-toppmötet i Göteborg 2001 (procent resp. balansmått)
- Tabell 5 Befolkningens bedömning av hur Hisingsbranden och rättegången påverkat den egna bilden av polisen, Göteborgsregionen 2000 (procent resp. balansmått)
- Tabell 6 Bedömningen av polisen service i relation till sjukvårds- och grundskolorelaterade serviceområden i storstadsområdena 2003 (procent resp. balansmått)
- Tabell 7 Medborgarnas åsikt om det bör vara tillåtet eller inte med polisavlyssning med mikrofoner som ett led i brottsbekämpningen 1994 och 1997 (procent)
- Tabell 8 Andel svar där samhällsfrågor eller samhällsproblem inom polisens ansvarsområde angetts som viktiga i relation till de tio vanligaste 2006 (procent av totalt antal svar)
- Tabell 9a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter kön, ålder utbildning och subjektiv klass 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Tabell 9b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter arbetsförhållanden, yrkesssektor och anställning inom det offentliga eller privata 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Tabell 9c Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter boende, medborgarskap och uppväxtland 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Tabell 9d Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter vänster-högerideologi, allmänt institutionsförtroende för institutioner med allmänintresse samt särintresse och efter kvällsaktiviteter 2006 (procent resp. förtroendebalans)
- Tabell 10 Effekten av mellanmänsklig tillit, kön, kvällsaktiviteter, arbetsförhållanden och uppväxtland på förtroendet för polisen som samhällsinstitution 2006 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)
- Tabell 11 Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter uppfattningar om frågor kring lag och ordning respektive organiserad brottslighet 1986 – 2002 (genomsnitt procent för de år respektive faktor undersökts)

Tabell 12a	Effekter av uppfattningar om lag och ordning som en politisk fråga samt organiserad brottslighet på förtroendet för polisen som samhällsinstitution 2001 – 2002 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)
Tabell 12b	Effekter av uppfattningar om lag och ordning som en samhällsfråga 1986 – 1991 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)
Tabell 13	Förtroende för polisen som samhällsinstitution efter utsatthet för vålds- och egendomsbrott samt polis i bekantskapskretsen 2001 och 2004 (procent)
Tabell 14	Effekter av utsatthet för vålds- och egendomsbrott 2004 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)
Tabell 15	Förtroende för polisen som samhällsinstitution efter intresset för kriminalpolitik samt läsning av brott och olyckor i dagspressen 1991 – 2006 (genomsnitt procent för de år respektive faktor undersökts)
Tabell 16	Effekter av intresset för olyckor och brott samt läsning av brott och olyckor i dagspressen på förtroendet för polisen 1995 och 2003 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)
Tabell 17	Enskilda effekter av mellanmänsklig tillit, kön, läst om olyckor och brott i morgonpress eller utsatthet för våldsbrott och oro för org. brottslighet på förtroendet för polisen som samhällsinstitution 2004 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde)

Tabellbilaga

Förord

Vintern 2006 gavs SOM-institutet av Rikspolisstyrelsen i uppdrag att genomföra en analys av svenska befolkningens syn på polisen och polisens roll i samhället i den utsträckning befintligt datamaterial från SOM-undersökningarna 1986 – 2006 tillät.

Bakgrunden är att Rikspolisstyrelsen (RPS) nyligen genomgått en omfattande organisationsförändring, som på ett övergripande plan syftar till att RPS ska bli bättre i alla led av sin myndighetsutövning. Riksdag och regering sätter målen för vad polisen ska åstadkomma och uppdragsgivarna ställer krav på att polisen måste bli bättre på att arbeta brottsförebyggande. Det handlar om att se till att tillfällena att begå brott blir färre och att tryggheten ökar, samtidigt som polisen måste klara upp fler brott och ge den service till medborgarna som efterfrågas. En av utgångspunkterna för polisens verksamhet är att ha ett tydligare medborgarperspektiv. En del av RPS förbättringsarbete handlar om kommunikationsfrågor, där kunskapen om medborgarnas syn på polisen utgör *en* aspekt.

SOM-institutet gav undertecknad det samlade ansvaret att genomföra analysen och att utarbeta en rapport innehållande en inledande problematisering av vad som formar individers attityder till polisen, ett omfattande tabellunderlag baserat på data från befintliga SOM-undersökningar, en avrundande diskussion kring resultaten som mynnar ut i ett förslag på hur en kommande studie, inom ramen för 2007 års SOM-undersökning, skulle kunna utformas. Behjälplig i de statistiska bearbetningarna har biträdande forskare Fredrik Welin vid SOM-institutet varit.

Som en förberedelse inför den kommande studien, har jag knutit till mig en referensgrupp bestående av docent Sven-Åke Lindgren vid Sociologiska institutionen, kunnig inom kriminologi, och fil. doktor Ylva Norén-Bretzer vid Centrum för offentlig forskning (CEFOS), kunnig inom politiskt förtroende, båda vid Göteborgs universitet. De har båda kommit med insiktsfulla kommentarer på texten och förslagen.

Jag vill passa på att rikta ett tack till Oskar Hansson vid Rikspolisstyrelsen för att han tog initiativet till projektet, och Åsa Nilsson vid SOM-Institutet för att hon frågade om jag ville åta mig jobbet, och för granskningar av rapporten!

Göteborg i april 2007

Gabriella Sandstig
Doktorand, JMG

Om SOM-undersökningarna

Underlaget till denna rapport bygger på ett urval av frågor ställda till svenska folket, inom ramen för SOM-institutets (Samhälle Opinion Massmedia) postenkätundersökningar mellan 1986 tom 2006. Institutet bildades 1986 som ett samordningsprojekt mellan Institutionen för journalistik och masskommunikation, Statsvetenskapliga institutionen och Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet (hemsida: www.som.gu.se). Idag karakteriseras SOM-institutet utöver sin undersökningsverksamhet att vara en forsknings- och utbildningsorganisation.

Ryggraden i institutets verksamhet utgörs av de årliga nationella postenkätundersökningar som påbörjades 1986, allmänt refererade till som Riks-SOM. Verksamheten expanderade kraftigt under 1990-talet och 1992 tillkom de årliga Väst-SOM undersökningarna i Västsverige. Sedan dess har flera olika SOM-satsningar tillkommit t ex Syd-SOM, Student-SOM m fl. Riks-SOM och Väst-SOM omfattar sedan slutet på 1990-talet vardera inom sin geografiska region, idag två undersökningar på totalt 6 000 slumpmässigt utvalda antal personer 15-85 år för att kunna tillgodose forskningsbehoven för de forskningsprojekt som pågår vid de olika institutionerna.

För konstruktionen av huvuddelen av frågorna har SOM-institutets ledningsgrupp, professor Sören Holmberg, docent Lennart Nilsson och professor Lennart Weibull huvudsakligen svarat. Professor Rutger Lindahl har ställt frågor kring myndigheternas handlingsberedskap vid större nationella kriser, doktorand Gabriella Sandstig har ställt frågor kring egna erfarenheter av brott, anmälningar av dem samt upplevelse av hotfulla situationer. Fil. doktor Ylva Norén-Bretzer har medverkat i utformningen av Storstads-SOM som helhet och professor Marie Demker har i de nationella undersökningarna i ett projekt åt Brottsoffermyndigheten ställt frågor om utsattheten för brott.

Inledning

Polisen tillsammans med domstolarna hör till de centrala institutioner som utgör stommen i vårt rättssamhälle. I likhet med all myndighetsutövning förväntar sig medborgarna att dessa institutioner utför det uppdrag de är ålagda av riksdagen och regeringen att utföra. Medborgarna har således särskild förväntningar på polisen som samhällsinstitution.

Att vara polis ställer i vissa fall också höga moraliska krav på den enskilda tjänstemannen eller närpolisen. En polis kan inte bete sig hur som helst på sin fritid trots att denne inte är i tjänst, och det krävs mer bevisning i en domstol för att fälla en åtalad polis än en vanlig medborgare. Således handlar det om att polisen som myndighet förväntas vara fria från korruption och att enskilda poliser inte gör sådant de inte vill läsa om dagen efter på löpsedlarna, som t ex att begå brott på sin fritid.

Lag och ordning är och har sedan urminnes tider varit en grundbult i det vi kallar för ett civiliserat samhälle medan förtroendet för samhällets institutioner kan ses som en grundbult för demokratin. Vi lever i ett samhälle präglad av förändring. Det är rimligt att anta att verksamheter och individer också förändras i takt med att den omgivande miljön gör det. Det handlar således om att de offentliga institutionernas självklara förtroende och sätt att kommunicera med sin omvärld också kan var på väg att förändras.

Hur medborgarnas bilder av polisen formas

Polisen utgör en av flera samhällsinstitutioner och förtroendet för dem hänger samman med förtroendet för rättsväsendes övriga institutioner, och för myndigheterna i allmänhet. Trenden visar tydligt att de medborgare som har ett högt förtroende för en institution, också har det för flera och vice versa bland dom som har ett lågt förtroende.

Inom samhällsvetenskapen är det vanligt att skilja på förtroendet för system och förtroendet för andra personer (Luhmann, 1979; Giddens, 1991). Det är främst statsvetare som har intresserat sig för förtroendet för institutioner på en övergripande samhällsnivå. De skiljer ofta på vertikalt och horisontellt förtroende, där det vertikala är det förtroende vi tillmäter våra samhälleliga institutioner och det horisontella likställs med den mellanmänskliga tilliten.

Förtroendet för polisen formas alltid av egna erfarenheter, men majoriteten av befolkningen saknar sådan erfarenhet. Andra faktorer av betydelse är därför hur polisen själv och hur andra, däribland medierna, kommunicerar samt hur kommunikationen tas emot av medborgarna (Eliott, 1997). Med andra ord betonas de sociala konstruktionerna av mening. ”Det innebär att polisen inte bara ses som en institution i egenskap av myndighet och som en formell och konkret organisationsstruktur utan också inbegriper en bestämd roll där normer, rutiner, kunskap och omgivningens förväntningar är viktiga aspekter ”(Oskarsson, 2005:34). Professor Lennart Weibull och Sören Holmberg har flerårig erfarenhet av att analysera förtroendet för samhällets institutioner, menar att det i huvudsak är en kombination av två faktorer som formar den betydelse institutionerna upplevs ha - deras värderingar (ofta uttryckt i deras ideologiska position) samt en kombination av samtida händelser och den allmänna opinionen som den framträder i medierna. Detta oavsett hur bra eller dåligt institutionen fungerar (jfr Holmberg och Weibull, 2004; 2005:66).

De skiljer vidare på hur opinioner formas från hur trender gör det. Opionen formas i större utsträckning till följd av enstaka händelser medan trender i större utsträckning formas till följd av kanske flera eller mer komplexa samhällsmönster.

Samhällsaspekter på konsekvenserna av ett försvagat förtroende

Trenden för alla samhällsinstitutioners förtroende under andra hälften av 1990-talet är svagt neråtgående (även om förtroende 2006 ökat kraftig). Det gäller även polisen. Tolkningarna av denna trend varierar. Om vi utgår från att ett högt förtroende är ett normalläge, blir sådant som avviker från denna bild uttryckt som ett problem (se t ex Falkheimer och Palms resonemang om att ett försvagat förtroende är ett hot mot demokratin, 2005:6). Men ett minskat förtroende kan också vara ett uttryck för att medborgarna på det hela taget anser att samhällets institutioner inte fungerar som de ska, en så kallad dysfunktion. ”Förtroende är å ena sidan en nödvändig social mekanism som stöder människor att göra olika val i livet, å andra sidan en relation som har avgörande betydelse för hur samhället fungerar” (Holmberg och Weibull 2004:51). När variationen i förtroendet mellan invandrare och svenskar varierar stort är det också en potentiellt allvarlig funktionsbrist i ett mångkulturellt samhälle (ibid:79). På frågan om man bör göra något åt den svagt neråtgående trenden skriver Weibull och Holmberg att en trend av försvagat samhällsförtroende kan vara en indikation på att det är en förändring som vi inte kan och kanske inte bör göra något åt, eftersom den främst påverkats av samhällsförändringar och värdeförskjutningar i samhället. Men medborgarnas sunda misstro mot något som inte fungerar så väl som det borde, skulle också kunna användas som en opinionsdrivande kraft (jmf t ex New York bornas misstro mot polisen under 1970- och 1980-talet som ledde till en uppreisning och vitalisering under 1990-talet).

Kommunikationsaspekter på konsekvenser för verksamheten

I den akademiska världen har forskningen om förtroende ökat radikalt på internationell nivå sedan 1990 (jmf Rothstein 2004:76). Marcia Grimes och Rutger Lindahl har analyserat medborgarnas förtroende för myndigheternas handlingsberedskap och förmåga att hantera ”reella” kriser som flodvågskatastrofen 2004. Även om medborgarnas bilder av polisen sannolikt till största delen har samband med polisens uppfyllande av sina operativa mål som att t ex beivra brott finns det andra faktorer som kan påverka medborgarnas bilder av polisen. Den allmänna opinionen, så som den formeras via medierna och förmedlas via sociala nätverk. Således är det relevant att också väga in kommunikationsaspekterna i hur polisens verksamhet förmedlas av polisen och uppfattas av medborgarna.

Lars Palm och Jesper Falkheimer har i Kris och Beredskapsmyndighetens (KBM) skriftserie 2005:5 skrivit om hur verksamheter kan förebygga förtroendekriser med hjälp av kommunikation. De skriver att idealet är att förtroendet för en myndighet bör vara rättmätigt och att myndigheter inte lider förtroendeförluster pga bristfällig kommunikation (Palm, 2005:6). Författarna menar att företags och myndigheters oegentligheter, dock utan att framföra empiriskt stöd för detta, oavsett om dessa är sanna eller inte påverkas allmänhetens förtroende för den aktuella institutionen, dess företrädare och verksamheter i allmänhet i negativ riktning (ibid:8). Det handlar alltså lika mycket om det som har hänt som hur det som har hänt kommuniceras.

Vidare menar Palm och Falkheimer att varumärket i dagens samhälle är relevant för alla offentliga aktörer och att detta definieras genom några relevanta kärnvärden. I en av analyserna av förtroendet för polisen skriver Holmberg och Weibull att polisen står som en symbol för ordningen. Ordningen kan ses som ett av polisens kärnvärden, och effekten av synen på lag och ordning på förtroendet för polisen analyseras också nämnare i föreliggande rapport.

Slutsatsen är att synen på polisen och dess roll i samhället dels formas av synen på andra institutioner i samhället dels av medborgarnas förväntningar och värderingar i en kombination med samtida händelser och den allmänna opinionen som den framträder i medierna.

Konsekvenserna av ett försvagat förtroende är beroende av vilken tolkning som görs. Den kan variera mellan att se det försvagade förtroendet som ett hot mot demokratin, till att se den som en opinionsdrivande kraft avsedd att vitalisera polisen. Oavsett vilket, handlar det för polisen om att kommunikationen mellan dem och medborgarna är i fas med medborgarnas värderingar och samhällets förändringar.

MEDBORGARNAS SYN PÅ POLISEN

Medborgarnas syn på polisen och dess roll i samhället omfattar i föreliggande rapport förtroende för, uppfattningar om och bedömningar av polisen. Polisen avser både närpolis och poliser som tjänstemän, såväl som polisen som en myndighet bland flera andra verksamheter i samhället. Analysen av svenska befolkningens syn på polisen och dess roll i samhället genomförs alltså i den utsträckning befintligt datamaterial från SOM-undersökningarna 1986–2006 tillåter. De huvudsakliga frågeställningarna som besvaras i rapporten är nedanstående fyra:

- * ***Hur ser medborgarna på polisen och dess roll i samhället idag?***
- * ***Hur har synen på polisen och dess roll i samhället varierat över tid?***
- * ***Vilka samband finns det mellan förtroendet för polisen och allmänna bakgrundsfaktorer, uppfattningar om sådant som är relaterat till polisens ansvarsområde, erfarenheter av brottslighet, poliser etc. samt intresse för polisens verksamhet?***
- * ***Vilken av dimensionerna ovan har störst enskild effekt på förtroendet för polisen?***

Beskrivningen baseras främst på medborgarnas förtroende för polisen som samhällsinstitution och som yrkesgrupp, och inleds därför med ett kapitel om medborgarnas förtroende för polisen. Därefter följer ett kapitel om medborgarnas uppfattningar om polisens ansvar och befogenheter följt av bedömningar av hur polisen sköter sitt arbete. De två första frågeställningarna avslutas med ett kapitel om medborgarnas uppfattningar om sådant som förknippas med polisens verksamhet som lag och ordning samt organiserad brottslighet. Figur 1 åskådliggör de dimensioner i medborgarnas syn på polisen som är möjliga att beskriva med utgångspunkt i SOM-undersökningarnas datamaterial. Därefter följer några kapitel som besvarar den tredje frågeställningen om vilka samband det finns mellan förtroendet för polisen som samhällsinstitution och allmänna bakgrundsfaktorer, uppfattningar om lag och ordning respektive organiserad brottslighet, erfarenheter av brottslighet eller poliser i bekantskapskretsen samt intresset för polisens verksamhet. I det avslutande kapitlet analyseras vilken dimension som har störst enskild effekt på förtroendet för polisen och den sista frågeställningen besvaras. Rapporten avslutas med ett förslag på hur en kommande studie inom ramen för 2007 års SOM undersökningar skulle kunna utformas.

Figur 1 **Dimensioner i medborgarnas syn på polisen och dess roll i samhället**

Medborgarnas förtroende för polisen

Förtroende handlar i grund och botten om att lita på någon eller något (Palm, 2005:14). Tillit som är närbesläktat, handlar om att vara övertygad om någons goda avsikter. Både förtroende och tillit handlar om relationer. Om förtroende handlar om att lita på andra, handlar dess motsats, misstro, snarare om att lita till sig själv (Kegley and Raymond, 1990). Ovanstående är en redovisning och analys av relationen mellan polisen och medborgarna ur ett medborgarperspektiv. Inledningsvis beskrivs hur befolkningen uppfattar och bedömer polisen som myndighet enligt den senaste Riks-SOM-undersökningen 2006, varefter trenderna i medborgarnas förtroende för polisen som en av samhällets institutioner redovisas och analyseras. Kapitlet avslutas med en jämförelse av förtroendet för polisen som samhällsinstitution och förtroende för polisen som en yrkesgrupp.

2006 har förtroendet för polisen som samhällsinstitution återhämtat sig

Förtroendet för våra samhällsinstitutioner är ett slags förhållningssätt till samhället i stort (Holmberg och Weibull, 2005:65). Vi vet sedan tidigare att svenskarna i en internationell jämförelse har ett högt samhällsförtroende (Rothstein och Kumlin, 2001) och att de flesta medborgarna på aggregerad nivå har ett ganska högt förtroende för de flesta av de institutioner som vi frågar efter (Holmberg och Weibull, 2004). Endast en mindre andel av befolkningen har generellt ett lågt samhällsförtroende. Även på individnivå finns det likheter i hur institutioner bedöms. Om man har ett högt förtroende för en institution är tendensen att man också ha ett högt förtroende för flera. Detsamma gäller dom som har ett lågt förtroende (Holmberg och Weibull, 2005:74).

Förtroendet för polisen är i likhet med det generella samhällsförtroendet högt. Andelarna för polisen ligger för 2006 bland de tre högsta (se tabell 1) oavsett rangordningsmetod.¹ I en jämförelse med 2005 kan noteras att förtroendet för alla samhällsinstitutioner (med undantag för Riksbanken) har ökat, eller tagit igen det minskade förtroendet från året innan. Den generella ökningen kan förklaras med valcykeleffekter dvs att samhällsförtroendet i valår generellt haft en tendens att vara är högre, eftersom människor dessa år har en ökad förhoppning inför framtiden. Resonemanget stöds av att det i synnerhet är förtroendet för de politiska institutionerna Riksdagen och Regeringen, men också kommunstyrelserna och de politiska partierna som har ökat.

Vid en rangordning efter de institutioner som har ett mycket högt förtroende, hamnar sjukvården och kungahuset högst (detta skiljer sig inte nämnvärt från de senaste årens mätningar). Andelen av medborgarna som har ett mycket högt förtroende för dessa institutioner är dock lågt (ca en sjättedel). När jag fortsättningsvis skriver att medborgarna har ett stort förtroende för samhällsinstitutionerna, handlar det om att de har ett mycket eller ganska högt förtroende för dessa. Vid en sådan rangordning placerar sig polisen näst högst (57 procent) efter sjukvården (67 procent) men strax före universitet/högskolor (53 procent). I botten ligger Europaparlamentet (13 procent) och EU-kommissionen (14 procent) samt de politiska partierna (16 procent). Mönstret är i stort detsamma som de senaste åren, även om förtroendet för polisen har ökat med närmare tio procentandelar i jämförelse med året innan (48 procent 2005). Det bör dock påpekas att förtroendet för polisen har varit riktigt lågt vid två tillfällen, varav 2005 var det ena och 1997 det andra (se vidare på nästa sida).

[1] Här avses rangordning efter dem som angett ett mycket högt förtroende, efter de som anger ett mycket/ganska högt förtroende samt efter förtroendebalans.

**Tabell I Förtroendet för polisen i relation till andra samhällsinstitutioner 2006
(procent resp. förtroendebalans)**

	Mycket stort	Ganska stort	Varken eller	Ganska litet	Mycket litet	Summa procent	Antal svar	Förtroende-Balans
Sjukvården	15	52	22	9	2	100	3242	56
Universitet/högskolor	7	46	40	5	2	100	3146	46
Polisen	8	49	28	12	3	100	3244	42
Radio/TV	5	45	39	9	2	100	3211	39
Riksbanken	7	41	44	6	2	100	3068	39
Domstolarna	8	38	36	13	5	100	3192	28
FN	8	36	38	12	6	100	3157	26
Kungahuset	14	31	36	10	9	100	3188	26
Grundskolan	5	39	37	15	4	100	3175	25
Bankerna	7	36	37	16	4	100	3214	22
Riksdagen	4	29	45	16	6	100	3201	11
Regeringen	3	27	42	19	9	100	3226	3
Svenska kyrkan	5	25	42	17	11	100	3181	2
Kommunstyrelserna	2	22	53	17	6	100	3165	1
Dagspressen	2	25	43	22	8	100	3180	-4
Försvaret	4	21	46	19	10	100	3195	-4
Storföretagen	2	22	48	20	8	100	3169	-4
De fackliga org.	2	19	38	27	14	100	3172	-18
De politiska partierna	1	15	49	24	11	100	3169	-19
Europaparlamentet	1	12	46	25	16	100	3158	-28
EU-kommissionen	1	13	46	26	14	100	3168	-26

Kommentar: Frågans formulering: *Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?* Institutionerna är i följande ordning: Regeringen; Polisen; Sjukvården; Försvaret; Riksdagen; Bankerna; Dagspressen; De fackliga organisationerna; Radio och TV; Grundskolan; Storföretagen; Svenska kyrkan; Domstolarna; Riksbanken; Kungahuset; Kommunstyrelserna; Universitet/högskolor; De politiska partierna; EU-kommissionen; Europaparlamentet; Förenta Nationerna (FN). Svartalternativen är i följande ordning: Mycket stort förtroende; Ganska stort förtroende; Varken stort eller litet förtroende; Ganska litet förtroende; Mycket litet förtroende. Procentbasen omfattar de som har svarat på frågan om respektive samhällsinstitution. Bortfallet varierar mellan tre och åtta procent av samtliga medverkande i undersökningen. Balansmålet avser andelen som har ett mycket eller ganska högt förtroende subtraherat med andelen som har ett mycket eller ganska litet förtroende och kan variera mellan +100 (alla svarspersoner anger stort förtroende) och -100 (alla svarspersoner anger litet förtroende). **Källa:** Riks-SOM 2006.

Om man vill belysa institutionsförtroende i en mer principiell mening menar Holmberg och Weibull att det är rimligt att även ta hänsyn till andelen som har lågt förtroende: "En institutions ställning i samhället bestäms inte bara av hur stor andel som har förtroende utan också av hur stor andel som saknar förtroende." (2005:67).² Ett annat sätt att uttrycka förtroendet för en institution är därför att beskrivas dess förtroendebalans. Förtroendebalansen är ett mått på enigheten bland medborgarna om huruvida förtroendet för en institution är högt eller lågt. Tekniken som används kallas för balansmått, och den går helt enkelt ut på att man tar andelen medborgare som har ett högt förtroende för en samhällsinstitution och minskar den med andelen som har ett lågt. Om andelarna i förtroendebalansen är positiv betyder det att majoriteten av invånarna har ett högt förtroende för en institutionen, medan om den är negativ, att medborgarna har ett lågt förtroende för denna institution.

[2] De institutioner som har lägst andel med lågt förtroende är universitet/högskolor och riksbanken med tio procent eller lägre, medan ca fyrtio procent av allmänheten har litet förtroende för EU-institutionerna och de fackliga organisationerna.

Förtroendebalansen för polisen 2006 är generellt hög. Om vi utgår från det samlade balansmålet rangordnas polisen på tredje plats (+42), efter sjukvården (+56) och universitet/högskolor (+46). Lägst förtroende har EU-institutionerna (-28 Europaparlamentet och -26 EU-kommissionen), de politiska partierna (-19) samt de fackliga organisationerna (-18). I likhet med 2005 sönderfaller rangordningen i praktiken i fem grupper, där det översta och understa gruppen klart särskiljer sig från de övriga. De tre översta ligger på plus (en majoritet av allmänheten har ett förtroende) medan de tre senare ligger på minus (en majoritet av allmänheten saknar förtroende).

Utmärkande för förtroendet för polisen och sjukvården, i jämförelse med universitet/högskolor och de övriga institutionerna, är att en större andel av medborgarna har en uppfattning i frågan. De svarande som placerat sig på mittalternativet är 22 procent för sjukvården och 28 procent för polisen medan det för övriga ligger kring 40 procent eller mer.

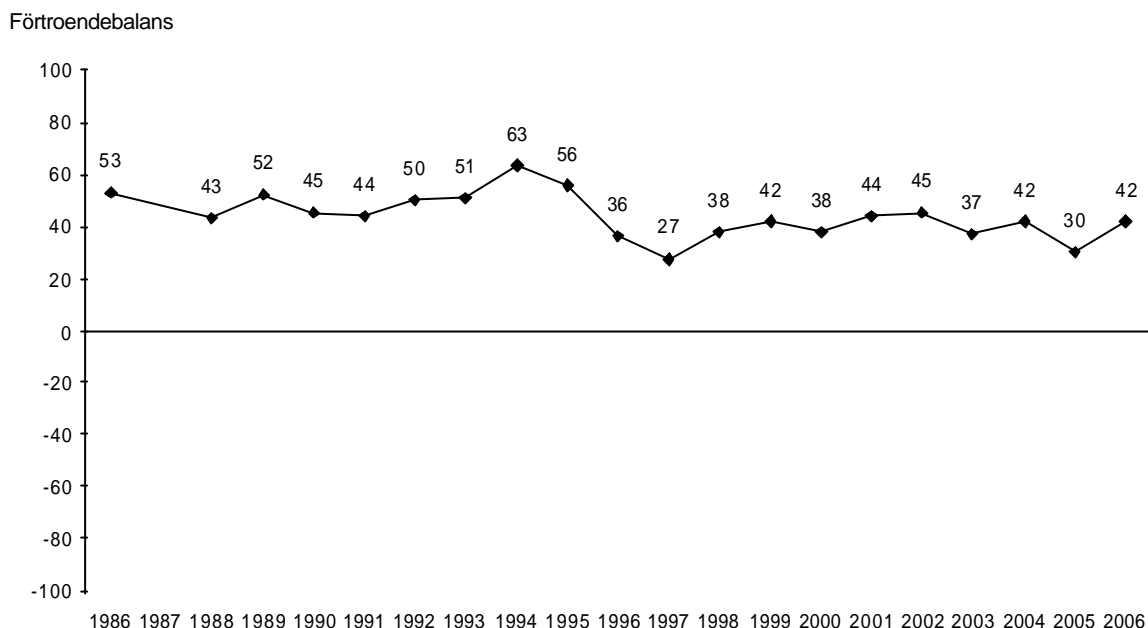
Högt förtroende för polisen som samhällsinstitution 1986 – 2006

Det generellt höga samhällsförtroendet i Sverige kan ses som ett uttryck för en väl fungerande demokrati, men det behöver med nödvändighet inte vara så. Holmberg och Weibull menar att oavsett om institutionen fungerar bra eller dåligt, har medborgarens förväntningar på institutionerna och den allmänna opinionen (uttryckt i medierna) betydelse (Holmberg och Weibull, 2004; 2005:66).

För att kunna uttala sig om opinionstendenser, måste man mäta förtroendet under en längre tid. Detta eftersom nivåerna vid en tidpunkt bara ger en ytlig bild av medborgarnas värderingar av samhällets institutioner (Holmberg och Weibull, 2004:69). Tendenser och opinionssvängningar i medborgarnas förtroende för samhällsinstitutionerna i allmänhet har tidigare beskrivits och analyserats utförligt av Sören Holmberg och Lennart Weibull, på grundval av samma material som redovisas i denna rapport. Rubrikerna i författarnas två senaste artiklar, Fallande förtroende (2004) och Flagnande förtroende (2005), sammanfattar trenden sedan 1980-talet ganska väl. Medborgarnas förtroende för samhällets institutioner är på nedgång och har så varit sedan 1980-talet, även om den inte har varit linjär och stadigt fallande (Holmberg och Weibull, 2005:73).

Förtroendet för polisen har under perioden som helhet (1986 - 2006) legat på en positiv opinionsbalans (med ett medelvärde på +51 mellan 1986 - 1996 samt +38 mellan 1997 - 2006), även om variationer förekommit (se figur 2). Som kraftigast var variationen i opinionsbalansen mellan 1994 när den var som högst (+63) för att tre år senare, 1997, vara som lägst (-27). Variationen i opinionsbalans är dock varken mer eller mindre kraftig än för flertalet av samhällsinstitutionerna (det är i någon mening endast bankerna, riksdagen och regeringen som uppvisat kraftiga variationer över perioden som helhet) (se Holmberg och Weibull, 2005 för fördjupat resonemang).

Figur 2 Förtroendet för polisen som samhällsinstitution 1986, 1988 – 2006 (förtroendebalans)

Kommentar: Frågans formulering och svarsalternativ se tabell 1. Institutionerna har varierat något mellan åren (se parenteser), och det har kontinuerligt tillkommit fler alternativ: Regeringen; Polisen; Sjukvården; Försvaret; Riksdagen; Bankerna; Dagspressen (Dagspressens journalister); De fackliga organisationerna; Radio och TV (Radio/TV; Journalister i radio/TV); Grundskolan; Storföretagen; Svenska kyrkan; Domstolarna; Kungahuset; Kommunstyrelserna; Universitet/högskolor; De politiska partierna; EU-kommissionen; Europaparlamentet; Förenta Nationerna (FN). Institutionerna och ordningsföljden av de första sju har dock varit desamma under alla år. *) Andelarna för 1987 redovisas ej i figurerna eftersom mittenalternativet var borttaget som svarsalternativ. För beskrivning av balansmått se tabell 1ff). För specifika andelar, se tabell 1 i appendix. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 2006.

Flera av myndighetsinstitutionerna har under de senaste åren haft tendenser till försvagningar i förtroende, 2005 är nedgången tydlig (Holmberg och Weibull, 2005:73). Detta gäller främst rättssamhällets företrädare, domstolarna (från +31 till +9) och polisen (från +42 till +30). Det är enligt Holmberg och Weibull svårt att se någon entydig förklaring till nedgångarna men de menar att det är svårt att förklara nedgången utifrån enskilda händelsen som inträffat under undersökningsperioden (Holmberg och Weibull, 2005:73). I deras analys av vad som påverkar institutionsförtroende framför de indikationer på att det inte främst är enskilda händelser som påverkar institutionsförtroendet, utan i lika hög grad samhällsförändringar och värdeförskjutningar, och störst blir effekten om det finns ett samspel mellan de förändrade värderingarna och händelserna (Holmberg och Weibull, 2005:74).

Det ökade förtroendet för polisen 2006 (+30 till +42) ska alltså snarast ses i skenet av den generella ökningen av förtroende som de flesta institutioner åtnjöt, samt en återgång till nivån 2004 och nivån som är utmärkande för perioden som helhet med ett medelvärde på +44.

Förtroendet för polisen som institution och yrkesgrupp går hand i hand

Förtroende för polisen som yrkesgrupp är i likhet med förtroendet för polisen som samhällsinstitution generellt högt, även om förtroendet för sjukvårdens personal i likhet med förtroendet för sjukvården ligger högst. Om vi utgår från det samlade balansmättet rangordnas polisen på andra plats (+47), dock ganska långt efter sjukvårdspersonalen (+75) (se tabell 2). Lägst förtroende har journalisterna i dagspressen (-21), även om journalister i Radio/TV (+4) också hamnar bland de lägsta. Utöver journalisterna i dagspressen är det dock bara ytterligare två grupper som har en negativ förtroendebalans, Rikspolitikerna (-8) och företagsledarna (-2).

Tabell 2 Förtroendet för polisen som yrkesgrupp i relation till andra 2006 (procent resp. förtroendebalans)

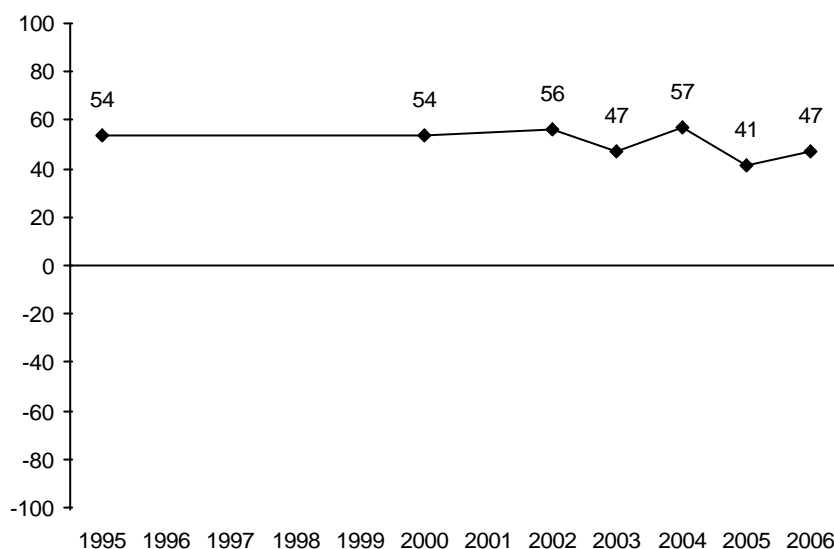
	Mycket stort	Ganska stort	Varken eller	Ganska litet	Mycket litet	Ingen uppf.	Summa procent	Antal svar	Förtroendebalans
Sjukvårdspersonal	22	57	13	3	1	4	100	1566	75
Poliser	10	50	24	9	4	3	100	1565	47
Forskare	10	38	27	2	1	22	100	1548	46
Grundskolelärare	8	44	27	7	2	12	100	1553	43
Domare	9	34	30	9	3	15	100	1548	32
Präster i Sv. kyrkan	6	24	36	9	7	18	100	1553	13
Journalister i Radio/TV	2	28	39	17	8	6	100	1555	4
Företagsledare	2	21	39	17	7	14	100	1546	-2
Rikspolitiker	1	21	40	20	10	8	100	1539	-8
Journalister i dagspress	1	17	36	25	14	7	100	1550	-21

Kommentar: Frågans formulering: *Allmänt sett, hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande (yrkes) grupper sköter sitt arbete?* Yrkesgrupperna är i följande ordning: Rikspolitiker; Sjukvårdens personal; Poliser; Domare; Lärare i grundskolan; Forskare; Journalister i dagspress; Journalister i radio/TV; Företagsledare i näringslivet; Präster i svenska kyrkan. Svarsalternativen är i följande ordning: Mycket stort förtroende; Ganska stort förtroende; Varken stort eller litet förtroende; Ganska litet förtroende; Mycket lite förtroende; Ingen uppfattning. Procentbasen omfattar de som har svarat på frågan om respektive yrkesgrupp. **Källa:** Riks-SOM 2006.

Förtroendet för polisen som yrkeskår har varit högt och ganska stabilt över tid även om variationer förekommit de senaste åren. Som högst under hela perioden var förtroendet 2004 (+58) och som lägst året därpå (+42) (figur 3). Efter de båda förtroendefallen, som inträffade 2003 och 2005, har förtroendet för poliser strax återhämtat sig året därefter.

Figur 3 Förtroendet för polisen som yrkesgrupp nationellt 1995, 2000, 2002 – 2006 (förtroendebalans)

Förtroendebalans

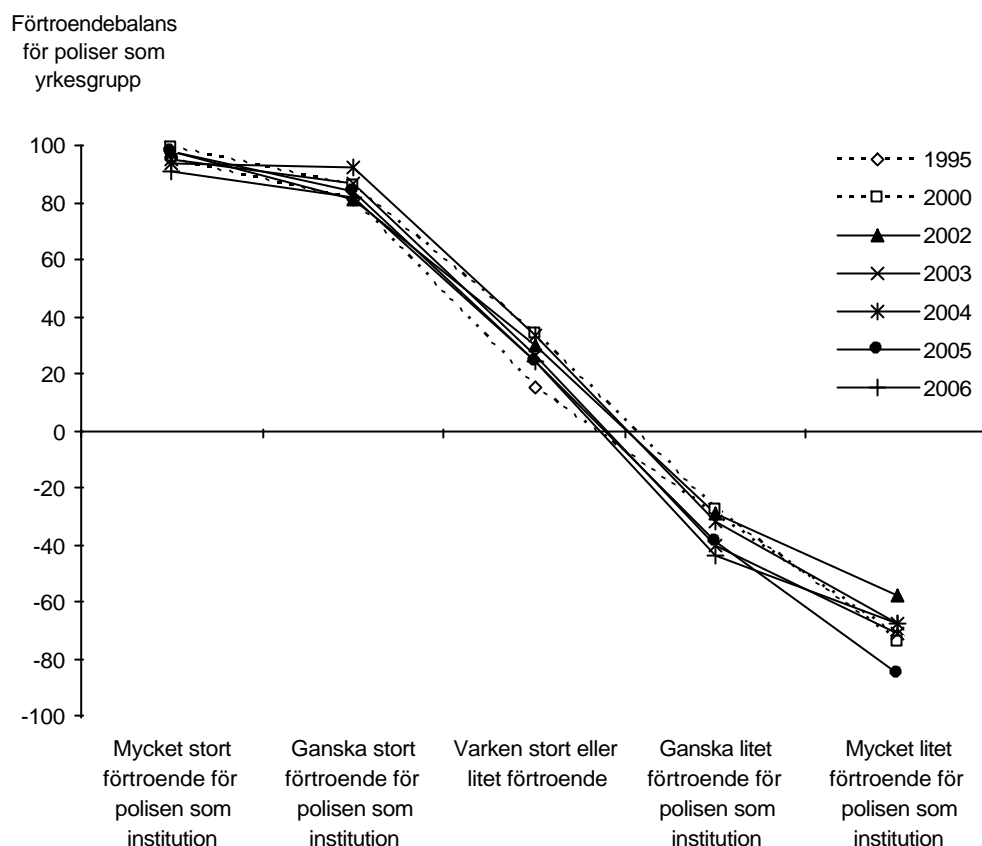

Kommentar: Frågans formulering: *Allmänt sett, hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande (yrkes) grupper sköter sitt arbete?* Yrkesgrupperna är: Advokater; Ekonomer; Ingenjörer; (Riks; Landstinget/regionens) Politiker (i kommunen där Du bor); Arkitekter; Läkare; Tandläkare; Veterinärer; Officerare; Psykologer; Socionomer; Socialarbetare; Banktjänstemän; Jurister; Rikspolitiker; Sjukvårdens personal; Personal inom äldreomsorgen; Poliser; Domare; Lärare (i grundskolan; universitetslärare); Forskare; Journalister (i dagspress; i Radio/TV); Företagsledare i näringslivet; Präster (i svenska kyrkan); Informatörer; PR-konsulter; IT-konsulter; Reklampersoner. Alternativen har varierat något mellan åren (se parenteser). Svarsalternativen är i följande ordning: Mycket stort förtroende; Ganska stort förtroende; Varken stort eller litet förtroende; Ganska litet förtroende; Mycket lite förtroende; Ingen uppfattning. Även svarsalternativen har varierat mellan åren. Alternativet Ingen uppfattning saknas 1995 – 2000 och för jämförbarhetens skull, omfattar procentbasen de som har en uppfattning i frågan om respektive yrkesgrupp. För specifika andelar, se tabell 2 i appendix. **Källa:** Riks-SOM 1995, 2000, 2002 – 2006.

Vid en jämförelse av förtroendet för polisen som yrkesgrupp och som samhällsinstitution, är förtroendet för poliskåren generellt något högre än förtroendet för polisen som verksamhet. Det visar sig vid en närmare granskning att mönstret i förtroende för polisens som samhällsinstitution och polisen som yrkesgrupp går hand i hand.

Om man har ett högt förtroende för polisen som yrkesgrupp har man också ett högt förtroende för polisen som samhällsinstitution. Sambandet kan illustreras genom att förtroendebalansen för polisen som yrkesgrupp är högst bland dem som har ett mycket stort institutionsförtroende, och som lägst bland dem som har ett mycket litet förtroende för polisen som samhällsinstitution (se figur 4). Sambandet är linjärt och gäller alla år förtroendet för polispersonalen mätts. I jämförelse med andra institutioner/yrkesgrupper (som t ex sjukvården/sjukhuspersonalen, universitet och högskolor/forskare, radio- och TV/journalister etc) är korrelationen mellan polisen som institution och som yrkesgrupp under de år som detta har kunnat mätas som högst för polisen (även under det året som korrelationen var som lägst, var den högst bland de samhällsinstitutioner och yrkesgrupper som undersöktes, se kommentarer till figur 4 för korrelationerna de olika åren). En tolkning Holmberg och Weibull för fram är att människor kan skilja på sak och person när det gäller övriga grupper men har svårare för detta när det gäller polisen.

Figur 4 Förtroendet för poliser som yrkesgrupp efter förtroendet för polisen som samhällsinstitution 1995, 2000, 2002 – 2006 (förtroendebalans)

Kommentar: För frågans formulering, svarsalternativ och källa se figur 3. För specifika andelar se tabell 3 i appendix. Korrelationen mellan förtroendevariablerna för polisen som samhällsinstitution och som yrkesgrupp är följande (Pearsons R): 1995=0,68; 2000=0,72; 2002=0,65; 2003=0,70; 2004=0,70; 2005=0,72; 2006=0,70.

Eftersom medborgarnas förtroende för polisen som samhällsinstitution och som yrkesgrupp är mycket likartad, redovisas och analyseras fortsättningsvis endast förtroendet för polisen som samhällsinstitution eftersom datamaterialet är rikare på detta över tid. Förtroendet för polisen avslutas med en redovisning av förtroendet för polisen i samband med deras beredskap att handla vid en större nationell kris.

Förtroendet för polisen ökade vid den nationella krisen 2004

I den debatt som följde om svenska myndigheters krisberedskap efter flodvågskatastrofen 2004, ställdes förutom frågor om människors allmänna förtroende för officiella aktörer varav polisen är en, också frågor om svenskars förtroende för dessa aktörers beredskap att handla i krissituationer (se Grimes och Lindahl, 2005:450). Förtroendet för polisens handlingsberedskap i likhet med räddningstjänsten, sjukvårdens och frivilligorganisationernas var vid detta krisläge högt, medan förtroendet för kommunerna, massmedierna och regeringens handlingsberedskap var lågt. Förtroendet för polisen i likhet med alla institutioner utom regeringen är dock högre än eller lika högt som det allmänna institutionsförtroendet. Grimes och Lindahl menar att räddningstjänstens, sjukvårdens och polisens höga förtroende är förväntat eftersom dessa organ direkt förknippas med hög akutberedskap och krishantering, medan regeringens höga förtroende har samband med den hårda granskningen av regeringens handlande.

Tabell 3 Förtroendet för polisens beredskap i relation till andra aktörers att agera vid större kriser 2005 (procent resp. förtroendebalans)

	Mycket stort	Ganska stort	Varken eller	Ganska litet	Mycket litet	Summa procent	Antal svar	Förtroendebalans	Förtroendebalans för inst. generellt
Räddningstjänsten	31	53	15	1	0	100	1655	82	83
Sjukvården	22	56	18	3	1	100	1652	73	53
Frivilligorganisationer	16	46	33	3	2	100	1649	57	-
Polisen	7	42	35	12	4	100	1652	34	30
Försvarsmakten	6	30	45	14	5	100	1640	16	-9
Kommunen	2	20	55	16	7	100	1648	-1	-16
Massmedier	5	22	45	18	10	100	1646	-1	-
Regeringen	2	15	33	29	21	100	1644	-32	-19

Kommentar:Frågans formulering: *Vilket förtroende har du för följande myndigheters och organisationers beredskap att agera vid större kriser som drabbar Sverige eller svenskarna?* Alternativen var i följande ordning: Regeringen; Försvarsmakten; Polisen; Sjukvården; Räddningstjänsten; Frivilligorganisationer; Kommunen; Massmedier. Svarsalternativen var i följande ordning; Mycket stort förtroende; Ganska stort förtroende; Varken stort eller litet förtroende; Ganska litet förtroende; Mycket litet förtroende. Frågan är ställd av professor Rutger Lindahl inom ramen för ett projekt finansierat av Kris och beredskapsmyndigheten (KBM). **Källa** Riks-SOM 2005.

Förtroendet för polisen är alltså i jämförelse med andra samhällsinstitutioner bland det högsta. Det gäller 2006 såväl som perioden 1986–2006 som helhet. Efter en kraftig nedgång 2005 ökade förtroendet för polisen i likhet med de flesta andra samhällsinstitutioner. Nivån ligger 2006 på ett genomsnitt av hela perioden. Men om förtroendet ses i två faser där den senare avser 1997 – 2006 ligger förtroendebalansen +42 högre (medelvärdet +38). Förtroendet för polisen som samhällsinstitution går också hand i hand med förtroendet för polisen som yrkesgrupp. Förtroendet för polisen tycks inte heller påverkas av större kriser, utan tenderar snarare att vara högre vid en nationell kris. En tendens de delar med flera andra samhällsinstitutioner som förknippas med hög akutberedskap.

Medborgarnas bedömningar av polisens arbete

Göteborgskravallerna 2001

Även om polisen och polisledningens insatser under EU-toppmötets starkt kritiserats i den offentliga debatten är bedömningar av polisen på gatan och polisledningen i mötets eftermäle för befolkningen i allmänhet i huvudsak positiv. Varannans svensk har angett en positiv bedömning av polisen på gatan i jämförelse med drygt var sjätte som angett en negativ (tabell 4). Även om den positiva bedömningen av polisledningen inte är lika hög har drygt var tredje svensk bedömt polisens agerande i huvudsak positivt i jämförelse med närmare var tredje som bedömt deras agerande i huvudsak negativt.

Tabell 4 *Bedömning av polisens agerande i samband med EU-toppmötet i Göteborg 2001 (procent resp. balansmått)*

	I huvudsak positivt	Varken positivt eller negativt	I huvudsak negativt	Ingen uppf.	Summa procent	Antal svar	Balans-mått
Polisen på gatan	54	17	17	12	100	1712	37
Polisledningen	35	20	28	17	100	1706	7

Kommentar: Frågans formulering: *Den här frågan gäller Din bedömning av olika gruppers agerande i samband med EU:s toppmöte i Göteborg. Är din bedömning i huvudsak positiv eller i huvudsak negativ?* grupperna är i följande ordning: Dagspressen; Radio och TV; Demonstranterna; De militanta aktivisterna; Poliserna på gatan; Polisledningen; Domstolarna; Kommunledningen; Den svenska regeringen; De besökande EU-politikerna. Svarsalternativen består av en sjugradig skala och ett alternativ för de som inte har någon uppfattning. De är i följande ordning: I huvudsak negativ; Varken positiv eller negativ; I huvudsak positiv; Ingen uppfattning. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive grupp.

Källa: Riks-SOM 2001.

Lennart Weibull och Lennart Nilsson har vidare analyserat befolkningens bedömningar av polisens arbete i samband med EU-toppmötet i Göteborg 2001 (Weibull och Nilsson, 2003). Den positiva inställningen till polisen (och den negativa till demonstranterna) speglar mediernas generellt positiva inställning till polisen och negativa till demonstranterna (Weibull och Nilsson, 2003:170 jmf Weinault och Lärkner, 2001). Mediernas rapportering och bedömningen av aktörerna samverkar på så sätt att "...de som är positiva till polisen – oavsett om det är polisen på gatan eller polisledningen – är mindre kritiska till medierna" (ibid:192-194).

Författarna undersöker vidare om de som har deltagit i händelserna eller bevitnat dem har en annan bild av kravallerna. Mönstret i Göteborgarnas bedömningar stämmer väl överens med svenskarnas (vid en rangordning efter balansmått) men det finns skillnader i fråga om nivå. Göteborgarna är mer positivt inställda än svensken i gemen till poliserna på gatan. Däremot saknas det skillnader när det gäller polisledningen och dagspressen (ibid:178-179). Det har tolkats som en "...lokal kritik mot externa (radio-TV), och stöd åt det lokala" (ibid) dvs de lokala medierna.

En förklaring författarna för fram till den positiva bilden av polisen, förutom att förtroendet för dem som samhällsinstitution internationellt sett är mycket högt, är att synen på polisen är kopplad till föreställningar om stabilitet och ordning som positiva värden. Nilsson och Weibull tolkar detta som att "polisen i svenskarnas ögon närmast är en symbol för ordningen" (ibid:179).

Författarnas slutsats är att polisen på gatan och polisledningen paradoxalt nog kom ut som vinnare i opinionen efter det som i medierna blev Göteborgskravallerna (Weibull och Nilsson, 2003:201). Författarnas anger två skäl till att polisen vann slaget om den allmänna opinionen. Det ena är allmänhetens generellt höga förtroende för polisen, det andra att allmänheten ställde sig tveksam till demonstranternas idéer (ibid). Alltså, trots den massiva kritik som framkom via den offentliga debatten i kravallernas eftermäle, står det höga förtroendet för polisen fast.

Till följd av Hisingsbranden

Göteborg har hamnat på den internationella kartan till följd av ytterligare en händelse som inträffade 2000, när flera hundra ungdomar miste livet till följd av en brand i en lagerlokal där det hade anordnats en stor fest. I den regionala Väst-SOM undersökningen samma år ställdes en fråga om huruvida branden och rättegången hade påverkat medborgarnas bild av olika aktörer i positiv eller negativ riktning. Polisen var en av dessa nämnda aktörer.

Tabell 5 *Befolkningens bedömning av hur Hisingsbranden och rättegången påverkat den egna bilden av polisen, Göteborgsregionen 2000 (procent resp. balansmått)*

	Min bild har blivit mer positiv	Min bild är oförändrad	Min bild har blivit mer negativ	Ingen uppf.	Summa procent	Antal svar	Balans-mått
Polisen	22	66	2	10	100	1849	20

Kommentar: Frågans formulering: *Har branden och rättegången påverkat Din bild av..?* Aktörerna är i följande ordning: Polisen; Räddningstjänsten; Domstolarna; Sjukvården; Socialtjänsten; Skolan; Kyrkan/religiösa organisationer; Politikerna i Göteborg; Morgontidningarna; Kvällstidningarna; Radio och TV; Invandrarungdomar; Relationen mellan invandrare och svenskar; Göteborg som stad. Svarsalternativen är i följande ordning: Min bild har blivit mer negativ; Min bild är oförändrad; Min bild har blivit mer positiv; Ingen uppfattning. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive aktör. **Källa:** Väst-SOM 2000.

Bilden av polisen efter branden och rättegången har för två tredjedelar av invånarna i Göteborgsregionen inte förändrats. Närmare en fjärdedel av invånarna har överlag fått en mer positiv bild, medan endast två procent av invånarna har fått en mer negativ (tabell 5). Invånarna har också en mer positiv bild av polisen i jämförelse med övriga myndigheter som räddningstjänsten och sjukvården domstolarna, skolan samt kyrkan/religiösa organisationer efter katastrofen (Österberg, 2002:124).

I samband med tre olika händelser som kan betraktas som kriser – flodvågskatastrofen 2004, Göteborgskravallerna 2001 och Hisings branden 2000 föreföll händelserna inte ha haft någon negativ inverkan på förtroendet för polisen, snarast positiv. Det aktualiserar dels frågan om det är uppmärksamheten i sig som är avgörande för förtroendet snarare än innehållet i det som uppmärksammas men också vikten av ett gott förtroendekapital i samband med att förebygga förtroendekriser. Något som också Weibull och Nilsson förde fram som en del av förklaringen till att polisen kom ut som vinnare i opinionen i samband med Göteborgskravallerna.

Bedömningen av polisens service

Datamaterialet från SOM-undersökningen angående medborgarnas bedömningar av polisen i mötet med dem är begränsat, men i Storstadsundersökningen 2003 ställdes en fråga om vad de boende i fyra av Göteborgs storstadsområden ansåg om bl a polisens service.

Tabell 6 Bedömningen av polisen service i relation till sjukvårds- och grundskolerelaterades serviceområden i fyra stadsdelar 2003 (procent resp. balansmätt)

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Varken eller	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Vet ej	Summa procent	Antal svar	Balans- mätt	Göteborgs kommun Balans- mätt	Göteborgs- regionen Balans- mätt
Sjukhusvården	8	16	16	8	11	41	100	2325	5	17	36
Vårdcentralerna	10	21	18	12	18	21	100	2454	2	10	32
Polisen	7	16	20	10	15	32	100	2244	-2	-	-
Grundskolan	5	11	12	8	8	56	100	2320	0	6	25

Kommentar: Frågan är ställd i fyra identiska formulär i respektive fyra stadsdelsområden: Norra Biskopsgården, Hjällbo, Bergsjön och Gårdsten inom Göteborgs kommun: *Vad tycker Du om servicen för boende i Norra Biskopsgården på följande områden?* Det finns 28 st olika serviceområden inom områdena samhällsstruktur, vård, barnomsorg och skola samt fritid och kultur (jmf. Norén-Bretzer, 2003:38). Svarsalternativen är i följande ordning: Mycket nöjd; Ganska nöjd; Varken nöjd eller missnöjd; Ganska missnöjd; Mycket missnöjd; Vet ej. Tabellen redovisar en sammanläggning av resultaten från de fyra storstadsundersökningarna 2003. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive serviceområde. **Källa:** Storstads-SOM 2003.

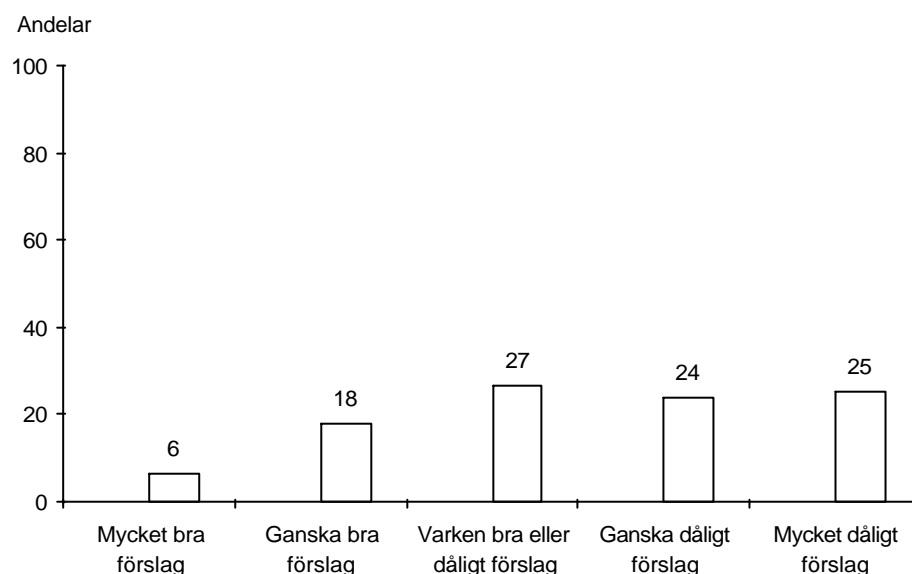
Det finns en svag övervikt för en negativ bedömning av polisens service bland de boende i storstadsområdena (tabell 6). Mätningar av medborgarnas bedömningar av serviceområden och deras förtroende för dessa områdes aktörer är två skilda perspektiv och är därför inte jämförbara, men det är värt att notera att även bedömningarna av sjukhusvården och grundskolan som faller högt ut i förtroendemätningarna är mycket låg (sjukhusvården +5, grundskolan +/-0). Det finns inte någon jämförbar fråga i de regionala undersökningarna för bedömningar av polisens service, men väl för sjukhusvården, vårdcentralerna och för grundskolan. Det framgår här att bedömningen av sjukhusvården, vårdcentralerna och grundskolan i Göteborgs kommun som helhet är mellan tre och sex gånger högre än i storstadsområdena, och mellan sju och tjugofem gånger högre i Västra Götalandsregionen som helhet.

Medborgarnas syn på polisens ansvar och befogenheter

Dåligt förslag att låta privata vaktbolag ta över polisens uppgifter

I de regionala undersökningarna i Västra Götalandsregionen (där opinionen ofta avspeglar Sverige som helhet) ställs frågor kring medborgarnas åsikter om förslag som förekommer i den offentliga debatten. 2001 ställdes en fråga som anknyter till polisens ansvar och befogenheter, som fångar upp medborgarnas åsikt om förslaget att låta privata väktare och vaktbolag ta över uppgifter som tidigare utförts av polisen.

Figur 5 *Medborgarnas åsikter i frågan om förslaget att låta privata väktare/ vaktbolag överta polisens arbetsuppgifter, Västra Götalandsregionen 2001 (procent)*

Kommentar: Frågans formulering: *Nedanstående lista omfattar ett antal förslag som förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?* Förslaget att låta privata väktare och vaktbolag överta uppgifter som tidigare utförts av polisen redovisas i tabellen ovan. Förslagen var totalt 16st och omfattade allt från att minska den offentliga sektorn till att bygga ut kollektivtrafiken. Svarsalternativen var i följande ordning: Mycket bra förslag; Ganska bra förslag; Varken bra eller dåligt förslag; Ganska dåligt förslag; Mycket dåligt förslag. För specifika andelar, se tabell 8 i appendix. Antalet svarande = 3534. **Källa:** Väst-SOM 2001.

Omkring hälften av invånarna i Västra Götalandregionen anser att det är ett ganska eller mycket dåligt förslag att låta privata väktare och vaktbolag överta uppgifter som tidigare utförts av polisen (figur 5). En dryg fjärdedel har ingen åsikt i frågan, medan den återstående fjärdedelen anser att det är ett ganska eller mycket bra förslag. Frågan är av mer allmän karaktär och lägger vikten vid polisens uppgifter som helhet. Andelarna är därför inte jämförbara med undersökningar av privata vs offentliga alternativ till trygghetsskapande åtgärder, som t ex de genomförda av Handelskammaren (Rapport 2006:4).

Polisen bör få använda buggning som metod i sitt arbete

Frågan om polisen bör få använda mikrofoner eller ”buggning” som ett led i brottsbekämpningen ställdes 1994 och 1997. En övervägande majoritet av befolkningen, fem sjättedelar, ansåg då att ”buggning” borde vara tillåten. En motsvarande sjättedel ansåg att det inte borde vara det (tabell 7).

Tabell 7 *Medborgarnas åsikt om det bör vara tillåtet eller inte med polisavlyssning med mikrofoner som ett led i brottsbekämpningen 1994 och 1997 (procent)*

	1994	1995	1996	1997
Bör vara tillåtet	85	-	-	85
Bör inte vara tillåtet	15	-	-	15
Summa procent	100			100
Totalt antal svar	1647			1644

Kommentar: Frågans formulering: *Anser du att följande saker bör vara tillåtna i Sverige?* Sakerna är i följande ordning: Pornografiska filmer i TV; Åga som barnuppfostringsmetod; Att muslimer bygger moskéer; Homosexuella lärare i grundskolan; Invandrare rösta i kommunala val; Statliga och kommunala tjänstemän anonymt avslöjar hemligheter till journalister; Dödsstraff för mord; Rasistiska organisationer; Polisavlyssning med dolda mikrofoner som ett led i brottsbekämpning; Ateistiska lärare i religionsundervisningen; Fackföreningens strejker; Högerextrema partier; Vänsterextrema partier; Forskning om genetik och arvsanlag; Invandrare som fått svenskt medborgarskap kunna utvisas efter grova brott. Svarsalternativen är i följande ordning: Ja, bör vara tillåtet; Nej, bör inte vara tillåtet. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive sak. **Källa:** Riks-SOM 1994 och 1997.

Frågan om polisen bör få använda mikrofoner eller ”buggning” som ett led i brottsbekämpningen är åter aktuell i samband med regerings förslag om att låta försvarets radioanstalt (FRA) få avlyssna telefon- och e-posttrafik för att kartlägga hot mot Sverige. Kritiker har hävdat att det bör finnas regleringar i vilken trafik som får avlyssnas och att Integritetskommiténs uppdrag, att kartlägga och analysera lagstiftning som berör den personliga integriteten (2005/06:KU28), bör avvaktas innan beslut fattas. ”När det gäller intresset av effektivitet i brottsbekämpningen skall kommittén därvid särskilt analysera förhållandet mellan den totala verkan av befintliga tvångsmedel och övervakningsmetoder och skyddet för den personliga integriteten” (ibid).

Medborgarnas uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområden

Lag och ordning som en viktig samhällsfråga

Återkommande i de nationella undersökningarna sedan 1986 har varit en öppen fråga där respondenterna själv får ange vilken eller vilka frågor eller samhällsproblem dessa tycker är viktigast i Sverige idag. De öppna svaren på frågor eller samhällsproblem som faller inom polisens ansvarsområde hamnar 2006 på en samlad fjärdeplats i rangordningen (tillsammans med invandrarpolitik/invandring samt äldreomsorg av äldre). Sju procent av svaren avser frågor eller samhällsproblem förknippade med polisens verksamhet (tabell 8). I jämförelse med samhällsfrågor som sysselsättning/arbetslöshet (22 procent av totalt antal svar), hälso- och sjukvård (12 procent av totalt antal svar) samt utbildningspolitik/forskning (12 procent av totalt antal svar) rangordnas samhällsfrågor och samhällsproblem förknippade med polisens verksamhet lägre.

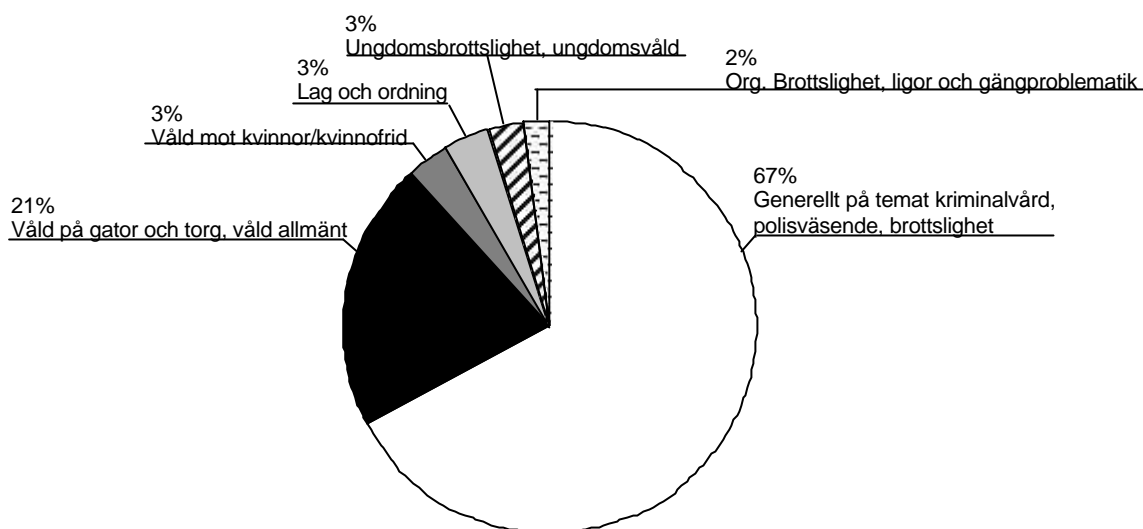
Tabell 8 Andel svar där samhällsfrågor eller samhällsproblem inom polisens ansvarsområde angetts som viktiga i relation till de tio vanligaste 2006 (procent av totalt antal svar)

Sysselsättning/arbetslöshet	22
Hälso- och sjukvård mm.	14
Utbildningspolitik/forskning	12
Lag och ordning mm	7
Invandrarpolitik/invandring	7
Äldreomsorg	7
Miljö/miljövård mm	6
Socialpolitik/trygghet	4
Skatter/arbetsgivaravgifter	4
Sveriges ekonomi allmänt	3

Kommentar: Den öppna frågans formulering: *Vilken eller vilka frågor eller samhällsproblem tycker du är viktigast i Sverige idag? Ange högst tre frågor/samhällsproblem.* Avser andelar baserade på det totala antalet svar. 2726 personer nämner total 6934 problem/frågor. Ett problem vid öppna frågor generellt är att det interna bortfallet blir större i jämförelse med frågor där det finns svarsalternativ. Det är tidseffektivare att sätta kryss än att ha en konkret åsikt. **Källa:**Riks-SOM 2006.

Om vi ser närmare på det som ryms i befolkningens åsikter kring polisens ansvarsområden, fördelar sig svaren på dessa samhällsproblem enligt figur 6.

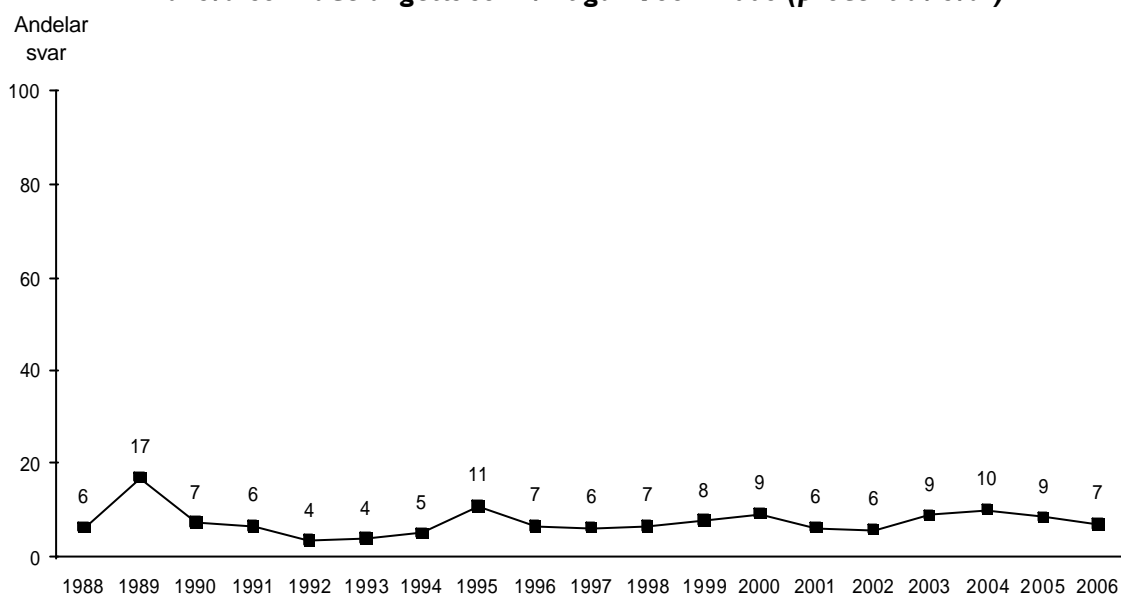
Figur 6 **Fördelningen av samhällsfrågor eller samhällsproblem inom polisens ansvarsområde som angetts som viktiga 2006 (procent av svar)**

Kommentar: För frågans formulering, svarsalternativ och kodning se tabell 8. I tabellen ovan redovisas andelarna av det totala antalet svar som angetts. På temat lag och ordning svarar 464 personer för 493 svar. **Källa:** Riks-SOM 2006.

Ser vi till fördelningen av befolkningens svar över tid, ligger andelen svar inom polisens område med undantag för 1989 mycket jämnt fördelat kring ett medelvärde på 8 procent av det totala antalet svar (se figur 7). Baserat på de totala andelarna svar inom polisens ansvarsområde i relation till det totala antalet svar som varje år angivits på frågan förefaller det alltså inte finnas några större skillnader i befolkningens bedömning. Detsamma gäller de flesta övriga samhällsområden, med undantag för sysselsättning som viktigt samhällsproblem med uppåtgående trend (Holmberg och Weibull, 2005:11). Lag och ordning förefaller alltså utifrån en sådan enkel jämförelse vara en grundläggande samhällsfråga eller ett samhällsproblem som befolkningen anser är viktig.

Figur 7 Andel svar där samhällsfrågor eller samhällsproblem inom polisens ansvarsområde angetts som viktiga 1988 – 2006 (procent av svar)

Kommentar: För frågans formulering, svarsalternativ och kodning se tabell 8. Antalet respondenter har under perioden 1988*-1997 varierat mellan 1375 till 1698 personer och angett mellan 3675 till 4402 svar. Under perioden 1998-2006 har antalet respondenter totala varierat mellan 2726 till 2948 personer som angett mellan 6856 till 8334 svar. Frågan ställdes även i den Riks-SOM-undersökningen 1987, men redovisas inte pga oklara variabelinnebörder. Det bör noteras att andelarna för lag och ordning i Holmberg och Weibulls artikel från 2005:11ff avser andelar per person som svarat, vilket generellt blir högre eftersom varje person potentiellt kan ha angett fler än ett svar på frågan. **Källa:** Riks-SOM 1988–2006.

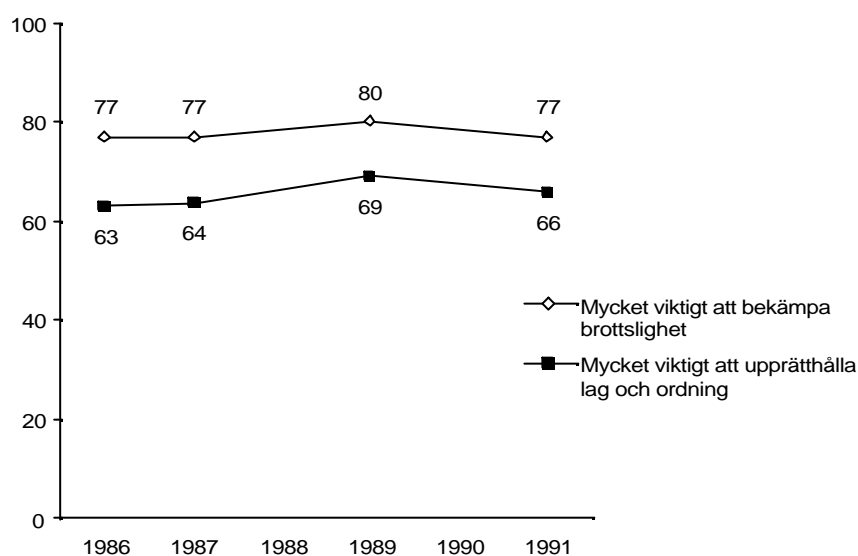
Den öppna frågan avser att fånga upp sådant som befolkningen anser vara viktigt i nuläget. En annan fråga som specifikt tar sikte på en bedömning av sådant relaterade till polisens ansvarsområde inom den närmsta framtiden (10 år) ställdes vid fem tillfällen (under perioden 1986–1991).

Lag och ordning och brottsbekämpning som viktiga framtida samhällsmål

Nästan ingen anser att det är oviktigt att bekämpa brottslighet och upprätthålla lag och ordning. Opinionsbalansen för att upprätthålla lag och ordning och bekämpa brottslighet understiger under perioden 1986 – 1991 aldrig +92, och den är som högst 1989, +98. Alltså nästan alla (vid opinionsbalansen +100 är alla eniga om att det är viktigt) instämmer i att det är viktigt att bekämpa brottslighet och att även upprätthålla lag och ordning inför den närmsta framtiden. Drygt tre fjärdedelar av befolkningen anser att det är mycket viktigt att bekämpa brott och ca två tredjedelar att det är mycket viktigt att upprätthålla lag och ordning (figur 8).

Figur 8 Hur viktigt det är att bekämpa brottslighet och upprätthålla lag och ordning de kommande 10 åren 1986 – 1987, 1989 och 1991 (procent)

Opinionsbalans

Kommentar: Fågans formulering: *Hur viktiga anser Du följande samhällsmål vara för de kommande tio åren?* Samhällsmålen: Upprätthålla lag och ordning och Bekämpa brottslighet, som redovisas utgör två av flera. Svarsalternativen är en 7-gradig skala där -3 motsvarar 'Inte alls viktigt' och +3 'Mycket viktigt'. Mittalternativet är 'Varken viktigt eller oviktigt'. I tabellen ovan redovisas andelarna som svarat mycket viktigt (+3). Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive samhällsmål. Totalt antal svar har varierat mellan 1539 och 1625. För specifika andelar, se tabell 10a och 10b i appendix.

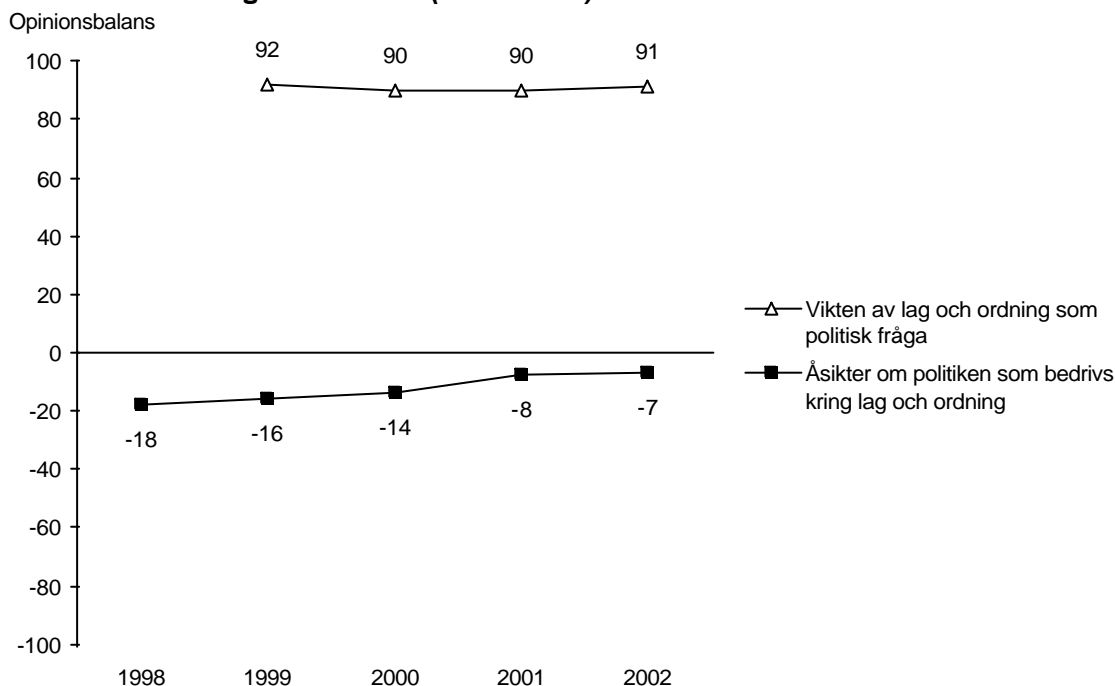
Källa: Riks-SOM 1986 - 1987, 1989 och 1991.

Åsikter om och bedömningar av politiken kring lag och ordning

I likhet med bedömningen av vikten att bekämpa brottslighet och upprätthålla lag och ordning i den närmsta framtiden är befolkningen mycket eniga i att lag och ordning är en viktig politisk fråga i dagsläget (opinionsbalans mellan +90 och +92 under perioden 1999-2002) (figur 9).

Bedömningen av vikten att bekämpa brottslighet och upprätthålla lag och ordning är inte jämförbara med frågan om medborgarnas bedömning av lag och ordning som en politisk fråga, då frågorna de ej ställts samma år. Men det finns en möjlighet att jämföra befolkningens åsikter om politiken som bedrivs mot vikten av lag och ordning som en politiska fråga. Medborgarna är i likhet med bedömningen av den politik som bedrivs på området också ganska eniga i sin bedömning av den politik som bedrivs kring lag och ordning, men opinionsbalansen är negativt vilket innebär att majoriteten av invånarna anser att den politik som bedrivs kring lag och ordning är mycket eller ganska dålig. Det förefaller alltså finnas en kraftig diskrepans mellan medborgarnas förväntningar och bedömningar av den politik som förs kring lag och ordning.

Figur 9 Hur medborgarna bedömer vikten av lag och ordning som en politisk fråga samt vad medborgarna anser om den politik som bedrivs kring lag och ordning 1998 – 2002 (balansmått)

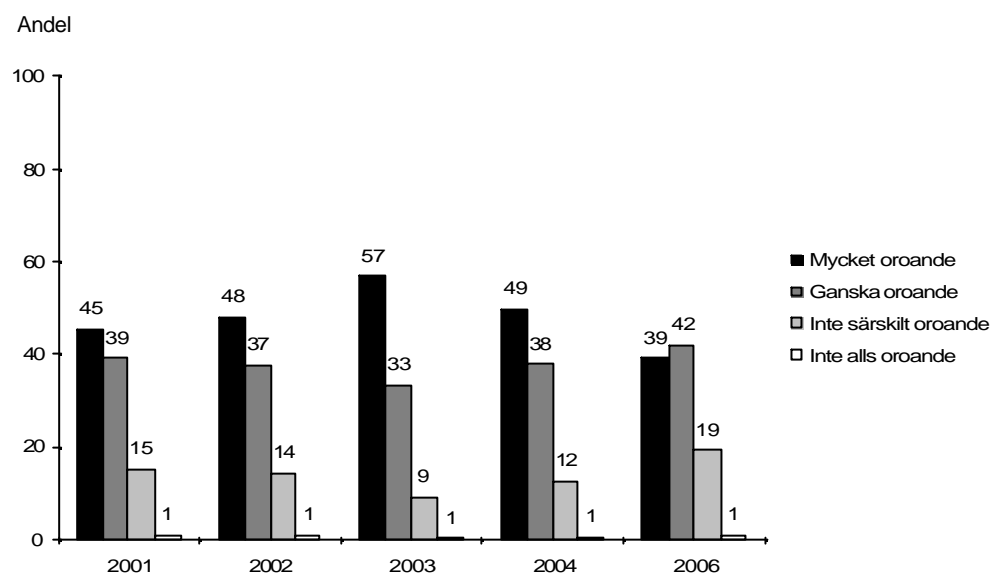
Kommentar: Ena frågans formulering: *Vad tycker Du om den politik som bedrivs i Sverige på följande samhällsområden?* Samhällsområdena Lag och ordning, utgör ett av flera. Svartalternativen har i huvudsak varit en femgradig skala från 'Mycket bra politik' till 'Mycket dålig politik'. 2001 tillfogades ytterligare ett alternativ, ingen uppfattning. Det saknar dock betydelse för andelarna om dessa är kvar i mängden eller tas bort. I tabellen ovan redovisas balansmättet för andelarna som svarat att politiken på området är mycket eller ganska bra subtraherat med andelarna som svarat att den är mycket eller ganska dålig. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive samhällsområde. Totalt antal respondenter har varierat mellan 1611 och 1684. **Källa:**Riks-SOM 1998 – 2002. Den andra frågans formulering: *Hur viktig anser Du att följande politiska frågor är?* Den politiska frågan om Lag och ordning, är en bland flera. Svartalternativen är i följande ordning: Mycket viktig fråga; Ganska viktig fråga; Varken viktig eller oviktig fråga; Ganska oviktig fråga; helt oviktig fråga. I tabellen ovan redovisas balansmättet för andelarna som svarat att politiken på området är mycket eller ganska bra subtraherat med andelarna som svarat att den är mycket eller ganska dålig. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive politiska fråga. Totalt antal svarande har varierat mellan 1617 och 1685. För specifika andelar, se tabell 11-12 i appendix. **Källa:**Riks-SOM 1999 – 2002.

Synen på organiserad brottslighet som ett framtidshot

En annan återkommande fråga i de nationella undersökningarna är vad människor upplever som mest oroande inför framtiden. Frågans avsikt är att "... belysa är hur förändringar i vår omvärld påverkat vårt sätt att se på världen och på oss själva" (Holmberg och Weibull, 2005:10)

Organiserad brottslighet har funnits med som ett alternativ sedan 2001.

Figur 10 I vilken utsträckning befolkningen oroar sig för organiserad brottslighet som ett framtidshot 2001 – 2004 och 2006 (procent)

Kommentar: Frågans formulering: *Om du ser till läget idag, vad upplever Du själv som mest oroande inför framtiden?* Hotet om organiserad brottslighet är ett bland flera hot som har varierat över åren. Svarsalternativen är i följande ordning: Mycket oroande; Ganska oroande; Inte särskilt oroande; Inte alls oroande. 'Mycket bra politik' till 'Mycket dålig politik'. Procentbasen omfattar de personer som besvarat frågan om hotet. Totalt antal respondenter har varierat mellan 1574 och 1704. För specifika andelar, se tabell 13 i appendix. **Källa:** Riks-SOM 2001 – 2004 och 2006.

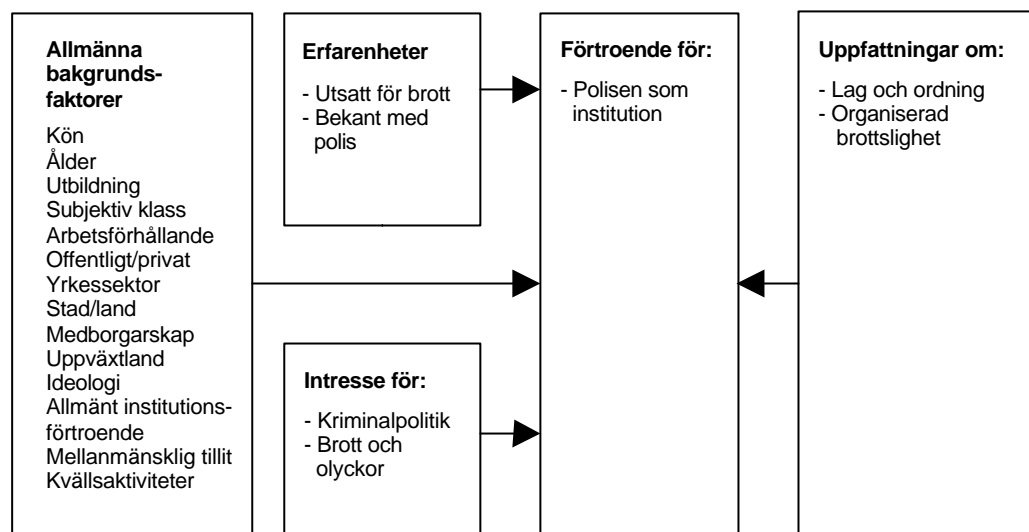
Organiserad brottslighet har under de senaste åren legat i topp på sådant som befolkningen oroar sig för. Andelarna är som lägst 2006 (39 procent var mycket oroade) och som högst 2003 (57 procent var oroade) (figur 10). I topp på det som svenskarna oroar sig för i framtiden under perioden 2001 tom 2005 var terrorism (59% 2001), nynazism (57% 2003) och organiserad brottslighet (56% 2003) (se Holmberg och Weibull, 2005:15). 2006 oroar sig befolkningen främst för miljöförstöring.

FÖRTROENDET FÖR POLISEN I OLIKA GRUPPER

I rapportens första del besvarades, i den utsträckning materialet tillåter, de två huvudfrågorna om hur medborgarna syn på polisen och deras roll i samhället ser ut idag och hur synen på polisen och deras roll i samhället varierat över tid. Sammanfattningsvis kan sägas att förtroendet för polisen i jämförelse med andra samhällsinstitutioner är bland det högsta. Det gäller 2006 såväl som perioden 1986–2006 som helhet. Efter en kraftig nedgång 2005 ökade förtroendet för polisen i likhet med de flesta andra samhällsinstitutioner. Nivån ligger nu på ett genomsnitt för hela perioden. Förtroendet för polisen som samhällsinstitution går också hand i hand med förtroendet för polisen som yrkesgrupp. Förtroendet för polisen, i likhet med bedömningar av polisens arbete, tycks inte heller påverkas negativt av större händelser som Hisingsbranden 2000, Göteborgskravallerna 2001 samt flodvågskatastrofen 2004, utan den positiva påverkan har snarare varit högre vid såväl lokala som nationella kriser. En tendens polisen delar med flera av samhällsinstitutionerna som förknippas med hög akutberedskap. När det gäller medborgarnas syn på polisens ansvar och befogenheter anser en majoritet av befolkningen då frågan ställdes 2001 att det är ett mycket eller ganska dåligt förslag att låta vaktbolag och vaktare överta polisens arbetsuppgifter och då frågan om ”buggning” var aktuell (i mitten på 1990-talet) ansåg en övervägande majoritet att denna arbetsmetod borde vara tillåten för polisen att använda. När det gäller uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområde, är lag och ordning en samhällsfråga eller samhällsproblem som har ansetts som en av de viktigaste sedan den första gången mättes 1988. Befolkningen var då frågorna ställdes (1986–1991) också mycket eniga kring att brottsbekämpning och upprätthållandet av lag och ordning är mycket viktiga som samhällsmål och lag och ordning även som politisk fråga (1999–2002). Däremot rådde det en mycket stor diskrepans mellan befolkningens bedömning av lag och ordning som en viktig politisk fråga och bedömningen av den politik som bedrevs kring lag och ordning (1998–2002), där befolkningen i huvudsak ansåg att den politik som bedrevs kring lag och ordning var mycket eller ganska dålig. När det gäller sådant som befolkningen oroar sig för har organiserad brottlighet de senaste åren legat bland de tre högsta.

Eftersom medborgarnas förtroende för polisen som samhällsinstitution och som yrkesgrupp är likartad, analyseras endast effekter på förtroendet för polisen som samhällsinstitution eftersom datamaterialet är rikare på detta material. Inledningsvis sammanfattas hur förtroendet för polisen som samhällsinstitution varierar i olika grupper varefter effekten av allmänna bakgrundsfaktorer på förtroendet för polisen analyseras. Den fortsatta redovisningen och analysen följer en liknande logik där variansen av förtroendet efter medborgarnas uppfattningar, erfarenheter och intressen redovisas varefter deras effekter på förtroendet analyseras. Faktorerna som ingår i redovisningen och analysen framgår av figur 11.

Figur 11 Modell över faktorer som ingår i analysen av effekter på medborgarnas förtroende för polisen som samhällsinstitution

Förtroendet för polisen efter bakgrunds-faktorer

I granskningen av skillnader i förtroendet för polisen är det främst de som har ett högt förtroende för samhällets institutioner och de som litar på andra människor i allmänhet samt kvinnor som har ett högt förtroende för polisen (se tabell 9a-9fd). Skillnaderna efter utbildning och ålder är små, även om mönstret efter utbildningsnivå är entydigt – ju högre utbildningsnivå, desto högre förtroende (tabell 9a ff). Det finns även skillnader i förtroende efter människors subjektiva bedömning av vilken klass de tillhör samt deras huvudsakliga arbetsförhållanden. Förtroendet är högre i tjänstemanna-/akademikerhem och i arbetarhem samt lägre i företagarehem. På liknande sätt är förtroendet högre bland förvärvsarbetande samt ålderspensionärer, och något lägre bland de studerande, sjukpensionerade samt arbetslösa (tabell 9b ff). Det förefaller också finnas skillnader i de yrken medborgarna säger sig tillhöra eller tillhörde då de var förvärvsarbetande. De som är/har varit tjänstemän eller arbetare, har ett högre förtroende än de som varit företagare eller jordbrukare. Skillnader saknas däremot efter om man varit anställd inom den privata eller offentliga sektorn. Det finns också skillnader efter vilket land man själv och ens föräldrar växt upp i, däremot saknas skillnader efter medborgarskap. De är främst de som växt upp i Sverige vars båda föräldrar också är uppväxta i Sverige, samt de som växt upp i ett annat nordiskt land som har ett högt förtroende för polisen medan det främst är de som växt upp i ett utomeuropeiskt land som har ett lägre (tabell 9c ff). Skillnader saknas i förtroende efter om man bor i storstaden eller på landsbygden samt efter vänster-högerideologi. Däremot finns det skillnader efter livsstilsfaktorn som fångar upp den sociala rörligheten i det offentliga rummet på kvällstid (tabell 9d). Det är främst de som är socialt rörliga på kvällstid som har förtroende för polisen, och även om ålder inte slår igenom på förtroendet är det främst de unga som är socialt rörliga på kvällstid (men det saknas här skillnader efter kön).

Tabell 9a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter kön, ålder utbildning och subjektiv klass 2006 (procent resp. förtroendebalans)

	Mycket stort	Ganska stort	Varken eller	Ganska litet	Mycket litet	Summa procent	Antal svar	Balans-mått
Samtliga	8	49	28	12	3	100	3244	42
Kvinna	9	53	26	9	3	100	1697	50
Man	7	45	29	15	4	100	1547	33
15 – 29 år	10	46	26	12	6	100	589	38
30 – 49 år	8	54	23	12	3	100	1038	48
50 – 64 år	6	47	32	13	2	100	928	38
65 – 85 år	8	47	32	11	2	100	689	42
Låg utbildning	9	44	30	13	4	100	768	35
Medellåg utbildning	8	49	28	12	3	100	1042	42
Medelhög utbildning	5	54	26	12	3	100	646	44
Hög utbildning	8	52	27	11	2	100	733	46
Lägre tj.mannahem	8	53	26	11	2	100	844	49
Högre tj.mannahem	5	53	28	12	2	100	530	43
Arbetarhem	7	48	28	13	4	100	1335	39
Jordbrukarhem	16	41	28	12	3	100	104	43
Företagarhem	8	43	28	15	6	100	263	30

Kommentar: Kön och ålder har kompletterats med registerdata då svar saknats. **Källa:** Riks-SOM 2006.

Tabell 9b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter arbetsförhållanden, yrkessektor och anställning inom det offentliga eller privata 2006 (procent resp. förtroendebalans)

	Mycket stort	Ganska stort	Varken eller	Ganska litet	Mycket litet	Summa procent	Antal svar	Balans-mått
Förvärvsarbetande	7	52	26	12	3	100	1879	44
Ålders-/avtalspensionär	8	47	31	12	2	100	699	40
Arbetslös/AMS-åtgärder	13	45	23	12	7	100	173	39
Studerande	11	45	24	14	6	100	344	36
Förtids-/sjukpensionär	8	37	34	17	4	100	142	25
Lägre tjänsteman	7	52	27	12	2	100	932	46
Högre tjänsteman	6	51	27	13	3	100	485	41
Arbetare	9	49	27	12	3	100	1273	43
Jordbrukare*	9	47	23	16	5	100	56	34
Företagare	6	43	30	16	5	100	316	28
Statligt	10	46	27	15	2	100	357	41
Kommunalt/Landsting	9	51	28	10	2	100	869	48
Privat	6	50	28	13	3	100	1627	40

Kommentar: Svarsalternativen lägre tjänsteman etc avser yrkessektor, och ska inte förväxlas med typen av hem man växt upp i som framgår i tabellen ovan. *) Notera den låga svarsfrekvensen för jordbrukare. **Källa:** Riks-SOM 2006.

Tabell 9c Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter boende, medborgarskap och uppväxtland 2006 (procent resp. förtroendebalans)

	Mycket stort	Ganska stort	Varken eller	Ganska litet	Mycket litet	Summa procent	Antal svar	Balans-mått
Ren landsbygd	8	47	29	13	3	100	482	39
Mindre tätort	6	52	27	12	3	100	799	43
Stad eller större tätort	8	50	27	12	3	100	1442	42
Stockholm, Göteborg, Malmö	9	47	28	12	4	100	489	41
Svensk medborgare	8	49	28	12	3	100	3028	42
Svenskt och annat m.	7	42	20	21	10	100	83	19
Annat medborgarskap	5	46	38	8	3	100	92	40
Själv uppväxt i Sverige med...								
båda föräldrar inrikes uppväxta	8	50	27	12	3	100	2638	44
en/båda föräldrar utrikes uppväxta	5	45	29	16	5	100	215	29
Själv uppväxt i annat Nordiskt land	6	52	34	4	4	100	71	49
... annat land i Europa	2	42	36	16	4	100	90	24
... annat land utanför i Europa	16	41	16	20	7	100	56	30

Kommentar: Boendet har korrigerats med hjälp av registerdata. **Källa:** Riks-SOM 2006.

Tabell 9d Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter vänster-högerideologi, allmänt institutionsförtroende för institutioner med allmänintresse samt särintresse och efter kvällsaktiviteter 2006 (procent resp. förtroendebalans)

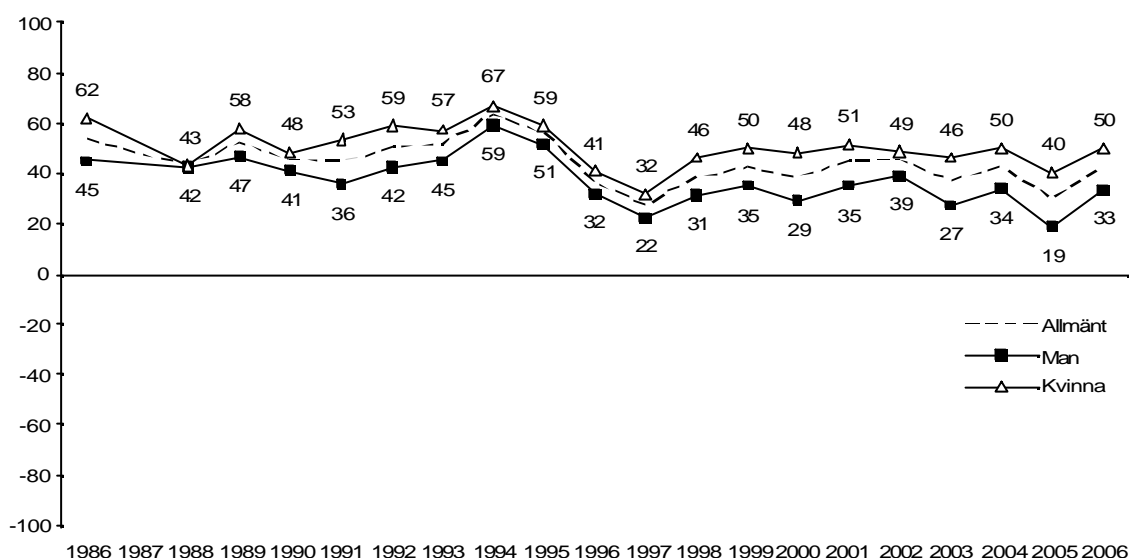
	Mycket stort	Ganska stort	Varken eller	Ganska litet	Mycket litet	Summa procent	Antal svar	Balans-mått
Vänster-högerideologi:								
Till vänster	8	50	26	13	3	100	1112	43
Varken till vänster el. höger	9	43	32	12	4	100	810	36
Till höger	7	52	27	12	2	100	1223	45
Allmänt institutionsförtroende (AI)								
Stort	11	66	17	5	1	100	1767	72
Varken stort eller litet	2	23	47	24	4	100	987	-3
Litet	2	9	16	29	44	100	87	-61
Allmänt institutionsförtroende (SI)								
Stort	10	63	20	6	1	100	1338	67
Varken stort eller litet	6	40	35	15	4	100	1484	27
Litet	6	22	29	28	15	100	192	-15
Mellanmänsklig tillit:								
Låg (0-2)	8	32	30	19	11	100	197	11
Medel (3-7)	6	48	30	13	3	100	1828	38
Hög (8-10)	11	55	23	9	2	100	1126	55
Aktiviteter/ärenden utanför hemmet kvällstid								
Flera gånger i veckan	8	53	25	11	3	100	328	47
Någon gång i veckan	7	51	29	10	3	100	421	44
Ngn gång i mån/kvartalet	7	50	28	12	3	100	568	43
Ingen gång	9	40	31	16	4	100	321	29

Kommentar: Särskiljandet av förtroendet för institutioner som förespråkar ett allmänintresse (AI), t ex sjukvården, och de som förespråkar ett särintresse (SI), t ex facket, bygger på en tematisering av Weibull och Nilssons 2003. **Källa:** Riks-SOM 2006.

Skillnaderna inom de vanligaste allmänna bakgrundsfaktorerna kön, ålder, utbildning och subjektiv klass följer över tid också det allmänna mönstret i förtroendet för polisen (markerat med streckad linje i figur 12a, 12b, 12c och 12d) även om det finns några skillnader i förtroendet efter utbildningsnivå. Det är främst de lågutbildade som hade ett högt förtroende för polisen mellan 1986 – 1993 och förhållandet är det omvända i perioden som följer 1994 – 2006, där det främst är de högutbildade som har detsamma (figur 12c).

Figur 12a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter kön 1986, 1988 – 2006 (procent resp. förtroendebalans)

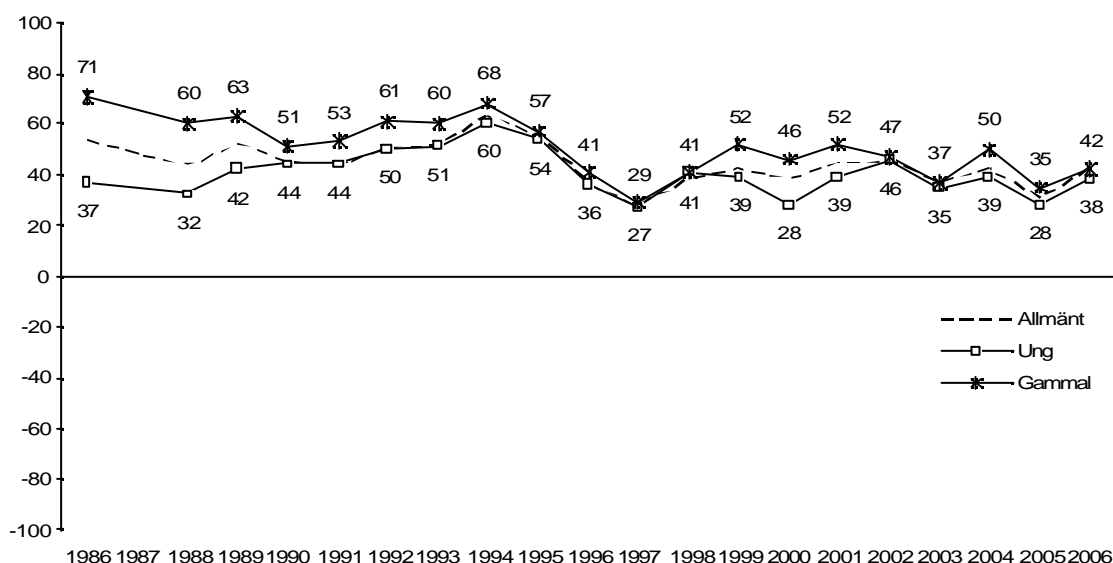
Förtroendebalans

Kommentar: Se tabell 14 i appendix för specifika andelar. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 2006.

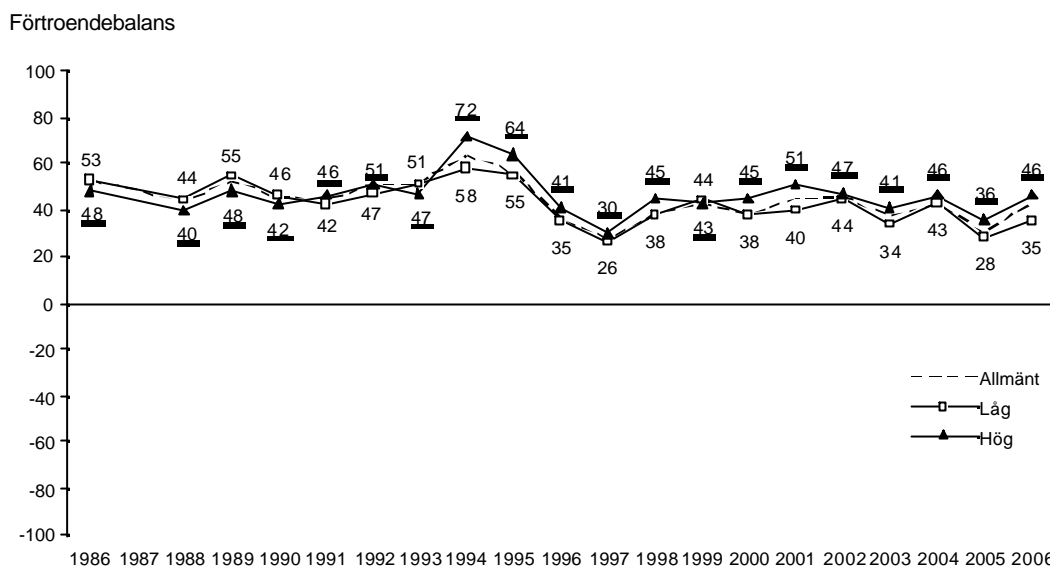
Figur 12b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter ålder 1986, 1988 – 2006 (procent resp. förtroendebalans)

Förtroendebalans

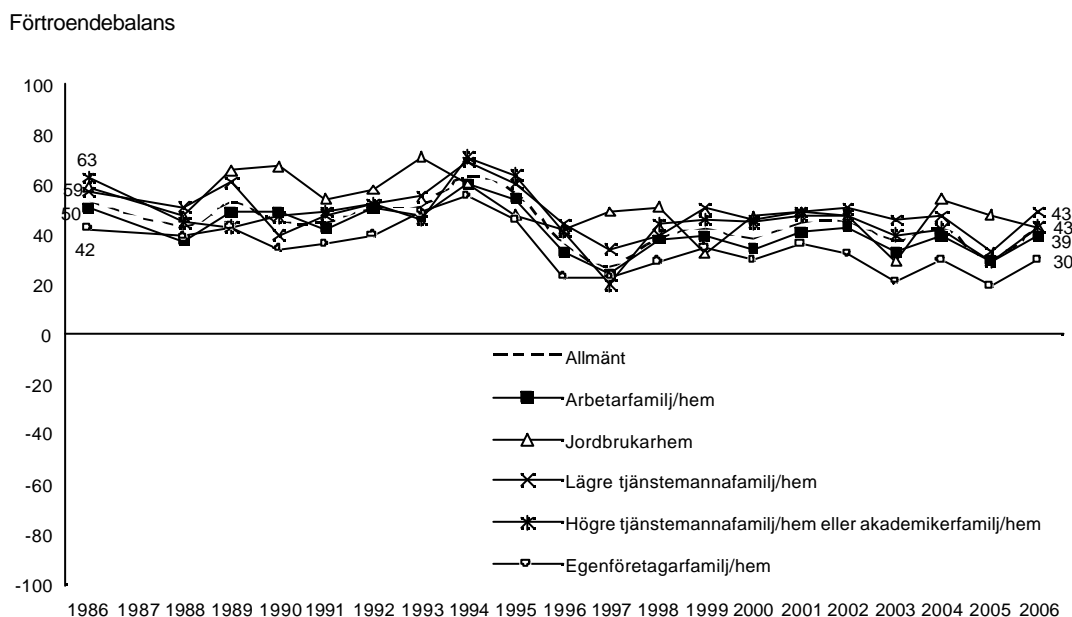
Kommentar: Ung avser åldrarna 15-29 år. Gammal avser 65-80 år mellan 1986 – 1999 och 65-85 år mellan 2000 – 2006. Se tabell 15a och 15b i appendix för specifika andelar. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 2006.

Figur 12c Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter utbildning 1986, 1988 – 2006 (procent resp. förtroendebalans)

Kommentar: Frågans svarsalternativ har varierat mellan åren. I tabellen ovan redovisas de svarsalternativ som varit detsamma dvs låg- och hög utbildning. Se tabell 16a och 16b i appendix för specifika andelar. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 2006.

Figur 12d Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter subjektiv klass 1986, 1988 – 2006 (procent resp. förtroendebalans)

Kommentar: Frågans svarsalternativ har varierat mellan åren. 1986 – 2001 avsåg frågan typ av familj medan frågan 2002 – 2006 avsåg typen av hem. Notera att svarsfrekvensen för jordbrukarfamilj/hem är låg. Se tabell 17a och 17b i appendix för specifika andelar. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 2006.

Effekter av olika bakgrundsfaktorer

I granskningen av skillnader i förtroendet för polisen efter allmänna bakgrundsfaktorer 2006 finns det alltså skillnader. Jag ska nu närmare granska några enskilda faktorer effekter på förtroendet för polisen inom de olika dimensionerna som är tillgängliga för analys i den utsträckning det befintliga SOM-materialet från 1986 – 2006 tillåter. Jag inleder med att se närmare på de enskilda bakgrundsfaktorerna. Sambandet mellan förtroendet för polisen som samhällsinstitution och det allmänna institutionsförtroendets som representerar ett allmänintresse t ex för sjukvården, domstolarna och kommunstyrelserna är särskilt starkt ($Pr=-0.53$). Det gäller även förtroendet för institutionerna som representerar ett särintresse t ex dagspressen och de politiska partierna ($Pr=0.33$). Det innebär alltså att det i drygt hälften av fallen är samma personer som anger att de har ett högt förtroende för allmäninstitutioner som anger att det har ett högt förtroende för polisen. Om vi bortser från det allmänna institutionsförtroendet, som egentligen saknar förklaringskraft och väljer ut de allmänna bakgrundsfaktorerna i varje dimension som har störst samband med förtroendet för polisen och jämför dom i en regressionsmodell, får vi fram den allmänna bakgrundsfaktor som har störst enskild effekt.

Förklaringskraften hos en sådan modell är mycket svag ($R^2 = 0,5$ procent) vilket betyder att variationen i förtroendet för polisen i högre grad kan förklaras av faktorer som ligger utanför modellen. Det ger dock en indikation på vilken allmän bakgrundsfaktor det är som har störst enskild effekt på förtroendet för polisen. Störst enskild effekt på förtroendet för polisen av de allmänna bakgrundsfaktorerna har den mellanmänniskliga tilliten (tabell 10). Vi vet sedan tidigare att det också finns ett klart samband mellan att lita på andra människor och att ha ett högt förtroende för samhällets institutioner – människor som litar på andra människor tenderar alltså också att lita på samhällets institutioner (jmf Rothstein, 2004; Holmberg och Weibull, 2005:79). Detta samband är dock inte så starkt att det skulle motivera att den mellanmänniskliga tilliten inte prövas i en multivariat modell. Den enskilda effekten hos alla faktorer i modellen är något lägre än den bivariata, vilket kan ses som ett tecken på att de alla på ett eller annat sätt har ett svagt samband med en eller flera andra faktorer. En modell bestående av faktorerna mellanmännisklig tillit och kön kan användas som jämförelse med de övriga faktorerna (uppfattningar om lag och ordning samt organiserad brottslighet; erfarenheter av brott och poliser; intresse för kriminalpolitik samt brott och olyckor) som kan tänkas påverka förtroendet för polisen.

Tabell 10 Effekten av mellanmännisklig tillit, kön, kvällsaktiviteter, arbetsförhållanden och uppväxtland på förtroendet för polisen som samhällsinstitution 2006 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)

	Bivariat effekt (stand. B-värde)	Multivariat effekt (stand. B-värden)	
Mellanmännisklig tillit	-0,18	-0,17***	
Kön	-0,11	-0,09***	
Kvällsaktiviteter	-0,10	-0,05*	
Arbetsförhållanden	-0,06		-0,03
Uppväxtland	-0,05	-0,02	
R^2 (%)		0,5	
N=		1508	

Kommentar. * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

Effekter av uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområde

Som framgick i redovisningen av befolkningens uppfattningar om sådant som relaterar till polisens ansvarsområden, förefaller lag och ordning vara en grundläggande samhällsfråga eller samhällsproblem för befolkningen. Inom området ryms sådant som har med brottslighet, våld och kriminalitet samt polisväsendet att göra. Nästan alla instämmer mycket i att lag och ordning samt att bekämpa brottslighet är viktiga samhällsmål i den närmsta framtiden. Befolkningen är också mycket enig i att lag och ordning är en viktig politisk fråga, men det finns en diskrepans mellan befolkningens förväntningar på politiken och åsikterna om den politik som bedrivs kring detsamma.

Mönstret är entydigt, det är främst de som anser att den politik som bedrivs kring lag och ordning är bra som har ett stort förtroende för polisen (tabell 11). Det är också vanligare bland de som anser att lag och ordning är en viktig politisk fråga eller samhällsmål att ha ett stort förtroende för polisen som samhällsinstitution. Med andra ord förefaller åsikter om lag och ordning vara intimt förknippade med förtroendet för polisen som samhällsinstitution.

Tabell 11 Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter uppfattningar om frågor kring lag och ordning respektive organiserad brottslighet 1986 – 2002 (genomsnitt procent för de år respektive faktor undersökts)

	Åsikt om politiken som bedrivs kring lag och ordning (1998 – 2002)		Vikten av lag och ordning som politisk fråga (1999 – 2002)		Vikten av att bekämpa brottslighet som ett samhällsmål i den närmsta framtiden (1986 – 1987, 1989 – 1991)		Vikten av att upprätthålla lag och ordning som ett samhällsmål i den närmsta framtiden (1986 – 1987, 1989 – 1991)		Upplevelsen av org. brottslighet som ett orosmoment i framtiden (2001 – 2004)	
	Bra	Dålig	Viktig	Oviktig	Viktig	Oviktig	Viktig	Oviktig	Oro	Saknas
Stort förtroende	78	45	59	43	62	38	63	39	58	56
Varken stort/litet	16	30	27	30	26	33	25	39	28	28
Litet förtroende	6	25	14	27	12	29	12	22	14	16
Total andel	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	2053	3088	5963	512	4444	123	4327	227	5750	893

Kommentar: För frågornas formulering mm, se tabeller under kapitlet "Medborgarnas uppfattningar om polisen". I tabellen ovan redovisas de sammanslagna andelarna på frågorna de år som motsvarande fråga om samhällsförtroendet för polisens ställts. **Källa:** Riks-SOM 1986 – 2004.

Om skillnader i förtroendet är små när det gäller uppfattningar kring lag och ordning är relativt stora, är skillnaderna i oron för organiserad brottslighet små. Det saknas också signifikanta effekter av upplevelsen av oro kring organiserad brottslighet på förtroendet för polisen (tabell 12a). Störst enskild effekt av uppfattningar om lag och ordning som en politisk fråga på förtroende för polisen som institution har åsikten om politiken som bedrivs kring lag och ordning ($\beta=0,35$). Störst enskild effekt av uppfattningarna om lag och ordning som en samhällsfråga har vikten av att upprätthålla lag och ordning i den närmsta framtiden (tabell 12b).

Tabell 12a Effekter av uppfattningar om lag och ordning som en politisk fråga samt organiserad brottslighet på förtroendet för polisen som samhällsinstitution 2001 – 2002 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)

	Bivariat effekt (stand. B-värde)	Multivariat effekt (stand. B-värde)
Åsikt om politiken som bedrivs kring lag och ordning	0,30***	0,35***
Vikten av lag och ordning som politisk fråga	0,11***	0,14***
Upplevelsen av organiserad brottslighet som ett orosmoment i framtiden	-0,02	-0,04*
R ² (%)		13,3
N=		2991

Kommentar. * p< .05; ** p< .01; ***p< .001

Tabell 12b Effekter av uppfattningar om lag och ordning som en samhällsfråga på förtroendet för polisen som samhällsinstitution 1986 – 1991 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)

	Bivariat effekt (stand. B-värde)	Multivariat effekt (stand. B-värde)
Vikten av att upprätthålla lag och ordning i den närmsta framtiden	0,13***	0,09***
Vikten av att bekämpa brottslighet i den närmsta framtiden	0,13***	0,07**
R ² (%)		2
N=		4539

Kommentar. * p< .05; ** p< .01; ***p< .001.

Effekter av egen erfarenhet i möten med poliser

Medborgarna kan tänkas ha möjliga erfarenheter i samband med att de har varit utsatt för olika typer av brott och om de har någon polis i bekantskapskretsen eller inte. Det är främst de som aldrig utsatts för något brott som har stort förtroende för polisen; de som utsatts en gång har ett lägre förtroende och de som utsatts flera gånger har lägst (tabell 13). Däremot förefaller det sakna betydelse om man har någon polis i bekantskapskretsen eller inte.

Tabell 13 Förtroende för polisen som samhällsinstitution efter utsatthet för vålds- och egendomsbrott samt polis i bekantskapskretsen 2001 och 2004 (procent)

	Utsatthet för våldsbrott ³ (2004)			Utsatthet för egendomsbrott ³ (2004)			Polis i bekantskapskretsen (2001)		
	Aldrig	En gång	Flera	Aldrig	En gång	Flera ggr	Finns nära	Finns, långt	Saknas
Stort förtroende	58	48	31	59	58	50	59	57	54
Varken stort/litet	29	31	32	28	29	30	27	28	29
Litet förtroende	13	21	35	13	13	20	15	16	17
Total andel	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	1402	179	51	671	553	427	310	531	870

Kommentar:Frågornas formuleringar och svarsalternativ. *Har Du någon gång utsatts för: Egendomsbrott, t ex stöld eller inbrott; Våldsbrott mot Din person, t ex personrån eller misshandel?* Svarsalternativen var i följande ordning: Ja, en gång; Ja, flera gånger; Nej aldrig. *Finns det bland dina vänner och bekanta någon eller några personer som tillhör följande yrkesgrupper?* Yrkesgrupperna avser polisen, som listats först av 21st yrken. Svarsalternativen är: Nej, det finns ingen sådan person i min bekantskapskrets; Ja, bekant på långt håll; Ja, bekant på nära håll; Jag tillhör själv yrkesgruppen. **Källa:**Riks-SOM 2001 och 2004.

I den utsträckning det är möjligt att undersöka effekterna på förtroendet för polisen av egen erfarenhet i mötet med polisen, är de enskilda effekterna av utsattheten för våldsbrott störst (tabell 14). Skillnaderna är signifikanta, men antalet som utsatts för våldsbrott flera gånger är för få.

Tabell 14 Effekter av utsatthet för vålds- och egendomsbrott 2004 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)

	Bivariat effekt (stand. B-värde)	Multivariat effekt (stand. B-värde)
Våldsbrott	-0,14***	-0,13***
Egendomsbrott	-0,06*	-0,04
Polis i bekantskapskretsen	0,04	-
R ² (%)		2,0
N=		1620

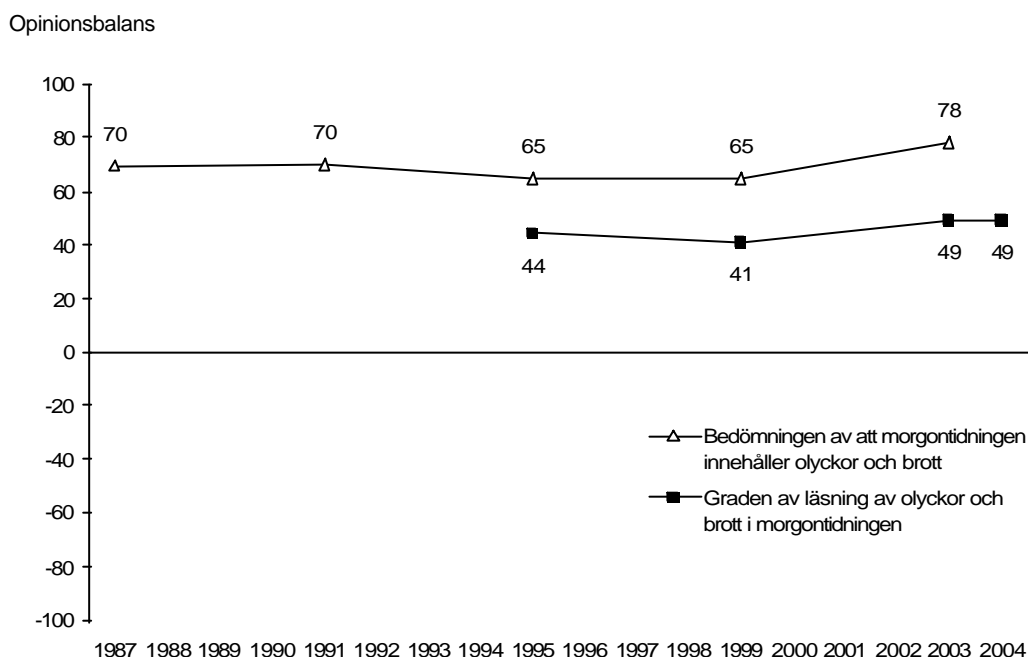
Kommentar. * p< .05; ** p< .01; ***p< .001

[3] Frågan om utsattheten för brott är ställd inom ramen för ett projekt år Brottsoffermyndigheten under ledning av professor Marie Demker vid statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet.

Effekter av intresset för polisens verksamhet

Intresset för polisens verksamhet kan fångas upp på flera sätt. En stor del av befolkningen gör t ex bedömningen att det är viktigt (mycket eller ganska viktigt subtraherat med mycket eller ganska oviktigt) att den lokala morgontidningen innehåller nyheter om olyckor och brott (figur 13). En lägre andel av befolkningen läser dock mer sällan (läser allt eller mycket subtraherat med läser inte särskilt mycket eller inget alls). I analysen står intresset för kriminalpolitik, hur viktigt man tycker det är att läsa om olyckor och brott i tidningen samt om man faktiskt också läser om just detta i den lokala morgontidningen för intresse dimensionen.

Figur 13 Vikten av att morgontidningen innehåller olyckor och brott samt i vilken utsträckning man läser om olyckor och brott i morgontidningen 1998 – 2004 (balansmått)

Kommentar: Frågornas formuleringar och svarsalternativ: *Hur viktigt anser Du personligen att nedanstående typer av tidningsinnehåll är? Markera för varje innehållstyp hur viktigt Du anser det vara att en lokal morgontidning innehåller just detta.* Innehållstyperna består av en helsida där: Olyckor och brott, utgör ett. Svarsalternativen är i följande ordning: Mycket oviktigt; Ganska oviktigt; Något oviktigt; Varken eller/vet ej; Något viktigt; Ganska viktigt; Mycket viktigt. I tabellen redovisas andelen Mycket eller ganska oviktigt subtraherat med andelen ganska eller något oviktigt. Antal svar varierar mellan 1471 och 1775. **Källa:**Riks-SOM 1987, 1991, 1995, 1999 och 2003. *Hur mycket brukar Du normalt läsa av följande typer av innehåll i den lokala morgontidningen?* Olyckor och brott, är ett av 14st typer. Svarsalternativen är i följande ordning; Allt/i stort sett allt; Ganska mycket; Inte särskilt mycket; Ingenting/nästan ingenting alls; Vet ej. I tabellen redovisas andelen Allt/i stort sett allt subtraherat med andelen Inte särskilt mycket eller Ingenting/nästan ingenting alls. Antal svar varierar mellan 1473 och 1635. **Källa:**Riks-SOM 1995, 1999, 2003 – 2004.

Om vi ser närmare på vad intresseinriktningarna har för betydelse för på förtroendet för polisen är det främst de som har ett intresse för kriminalpolitik respektive de som ofta läser om olyckor och brott som har ett högt förtroende för polisen (tabell 15). Störst enskild effekt av läsning av olyckor och brott respektive bedömningen av hur viktigt det är att morgontidningen innehåller olyckor och brott, har läsningen (tabell 16).

Tabell 15 Förtroende för polisen som samhällsinstitution efter intresset för kriminalpolitik samt läsning av brott och olyckor i dagspressen 1991 – 2006 (genomsnitt procent för de år respektive faktor undersökts)

	Intresse för kriminalpolitik (1993)		Vikten av att läsa om olyckor och brott i morgonpressen (1991, 1995, 1999, 2003)		Hur ofta man läser om olyckor och brott i morgonpressen (1995, 2000, 2003 – 2004)	
	Har intresse	Saknar intresse	Viktigt	Oviktigt	Ofta	Sällan
Stort förtroende	64	58	61	56	60	47
Varken stort/litet	24	32	25	27	26	34
Litet förtroende	12	10	14	17	14	19
Total andel	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	1077	706	5206	713	5738	273

Kommentar: Se figur 12 för frågans formulering. **Källa:** Riks-SOM 1991 – 2006.

Tabell 16 Effekter av intresset för olyckor och brott samt läsning av brott och olyckor i dagspressen på förtroendet för polisen 1995 och 2003 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde samt signifikans, p-värde)

	Bivariat effekt (stand. B-värde)	Multivariat effekt (stand. B-värde)
Intresse för kriminalpolitik	0,08**	-
Läser om brott och olyckor i morgontidningen	0,06***	0,08***
Vikten av att morgontidningen innehåller olyckor och brott	0,03*	-0,03
R ² (%)		0,5
N=		2744

Kommentar: * p< .05; ** p< .01; ***p< .001

Det går inte att pröva alla dimensionerna i en och samma modell, dels eftersom alla dimensioner inte finns representerade samma år, dels för att frågorna inte alltid är ställda i samma undersökningsformulär. I den utsträckning det är möjligt att pröva flera av dimensionernas enskilda effekter görs detta vid ett nedslag 2004.

Störst enskild effekt på förtroendet för polisen

Som tidigare visats är det främst den mellanmännsliga tilliten, men också kön som har störst enskild effekt på förtroendet för polisen som institution av de allmänna bakgrundsfaktorerna. Faktorerna som fångar upp uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområde är inte jämförbara i samma modell men åsikten om politiken som bedrivs kring lag och ordning har störst enskild effekt 2001 – 2002 och vikten av att upprätthålla lag och ordning i den närmsta framtiden 1986 – 1991. I den utsträckning det är möjligt att undersöka effekterna på förtroendet för polisen av egen erfarenhet i mötet med polisen, är de enskilda effekterna av utsattheten för våldsbrott störst (2004). Störst enskild effekt inom intresset för polisens verksamhet har läsning av olyckor och brott (1995, 2003).

I en förklaringsmodell av den mellanmännsliga tilliten, könets respektive läsningen av nyheter om olyckor och brott i morgonpressen har läsningen minst enskild effekt ($\beta=0.05$) och den mellanmännsliga tilliten störst ($\beta=0.17$) (tabell 17). I en liknande förklaringsmodell med större förklaringskraft ($R^2=7$ procent) innehållande utsattheten för våldsbrott, den mellanmännsliga tilliten och kön, har också tilliten till andra människor störst enskild effekt ($\beta=0.22$) men även den enskilda effekten av utsattheten för våld är betydande ($\beta=-0.10$). Det går alltså inte att pröva den enskilda effekten av både läsningen av olyckor och brott respektive utsattheten för våldsbrott i samma modell, men jämförelserna mellan de två modellerna ger ändå en fingervisning om att utsattheten för våldsbrott har större effekt på förtroendet för polisen som samhällsinstitution än läsningen av nyheter om olyckor och brott i dagspressen.

Tabell 17 *Enskilda effekter av mellanmännslig tillit, kön, läst om olyckor och brott i morgonpress eller utsatthet för våldsbrott och oro för org. brottslighet på förtroendet för polisen som samhällsinstitution 2004 (standardiserad regressionskoefficient, b-värde)*

	Bivariat effekt (stand. B-värden)	Modell 1 Multivariat effekt (stand. B-värden)	Modell 2 Multivariat effekt (stand. B-värden)
Mellanmännslig tillit	0,21***	0,17***	0,23***
Kön	0,10***	0,11***	0,07***
Läst om olyckor och brott i dp.	0,04	0,06*	-
Utsatt för våldsbrott	-0,14***	-	-0,10***
R^2 (%)		3,9	7,0
N=		1394	1619

Kommentar. * $p < .05$; ** $p < .01$; *** $p < .001$

SAMMANFATTANDE

REFLEKTIONER OCH

SLUTSATSER

I rapportens första del besvarades, i den utsträckning materialet tillåter, de två huvudfrågorna om hur medborgarna syn på polisen och deras roll i samhället ser ut idag och hur synen på polisen och deras roll i samhället varierat över tid. Sammanfattningsvis kan sägas att förtroendet för polisen i jämförelse med andra samhällsinstitutioner är bland det högsta. Det gäller 2006 såväl som perioden 1986–2006 som helhet. Efter en kraftig nedgång 2005 ökade förtroendet för polisen i likhet med de flesta andra samhällsinstitutioner. Nivån ligger nu på ett genomsnitt för hela perioden. Förtroendet för polisen som samhällsinstitution går också hand i hand med förtroendet för polisen som yrkesgrupp. Förtroendet för polisen, i likhet med bedömningar av polisens arbete, tycks inte heller påverkas negativt av större händelser som Hisingsbranden 2000, Göteborgskravallerna 2001 samt flodvågskatastrofen 2004, utan den positiva påverkan har snarare varit högre vid såväl lokala som nationella kriser. En tendens polisen delar med flera av samhällsinstitutionerna som förknippas med hög akutberedskap. När det gäller medborgarnas syn på polisens ansvar och befogenheter anser en majoritet av befolkningen då frågan ställdes 2001 att det är ett mycket eller ganska dåligt förslag att låta vaktbolag och vaktare överta polisens arbetsuppgifter och då frågan om ”buggning” var aktuell (i mitten på 1990-talet) ansåg en övervägande majoritet att denna arbetsmetod borde vara tillåten för polisen att använda. När det gäller uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområde, är lag och ordning en samhällsfråga eller samhällsproblem som har ansetts som en av de viktigaste sedan den första gången mättes 1988. Befolkningen var då frågorna ställdes (1986–1991) också mycket eniga kring att brottsbekämpning och upprätthållandet av lag och ordning är mycket viktiga som samhällsmål och lag och ordning även som politisk fråga (1999–2002). Däremot rådde det en mycket stor diskrepans mellan befolkningens bedömning av lag och ordning som en viktig politisk fråga och bedömningen av den politik som bedrevs kring lag och ordning (1998–2002), där befolkningen i huvudsak ansåg att den politik som bedrevs kring lag och ordning var mycket eller ganska dålig. När det gäller sådant som befolkningen oroar sig för har organiserad brottlighet de senaste åren legat bland de tre högsta.

I rapportens andra del besvarades den tredje och fjärde huvudfrågan om vilka samband det finns mellan förtroendet för polisen och allmänna bakgrundsfaktorer, uppfattningar om sådant som är relaterat till polisens ansvarsområde, erfarenheter av brottslighet, poliser etc. samt intresse för polisens verksamhet respektive vilken av dessa dimensioner som har störst enskild effekt på förtroendet för polisen. Skillnaderna i förtroendet för polisen i olika allmänna grupper består i att det främst är de som har ett högt förtroende för samhällets institutioner och de som litar på andra människor i allmänhet samt kvinnor som har ett högt förtroende för polisen. Skillnaderna efter utbildning och ålder är små, även om mönstret efter utbildningsnivå är entydigt – ju högre

utbildningsnivå, desto högre förtroende. Det finns även skillnader i förtroende efter människors subjektiva bedömning av vilken klass de tillhör samt deras huvudsakliga arbetsförhållanden. Förtroendet är högre i tjänstemanna-/akademikerhem och i arbetarhem samt lägre i företagarhem. På liknande sätt är förtroendet högre bland förvärvsarbetande samt ålderspensionärer, och något lägre bland de studerande, sjukpensionerade samt arbetslösa. Det förefaller också finnas skillnader i de yrken medborgarna säger sig tillhöra eller tillhörde då de var förvärvsarbetande. De som är/har varit tjänstemän eller arbetare, har ett högre förtroende än de som varit företagare eller jordbrukare. Skillnader saknas däremot efter om man varit anställd inom den privata eller offentliga sektorn. Det finns också skillnader efter vilket land man själv och ens föräldrar växt upp i, däremot saknas skillnader efter medborgarskap. De är främst de som växt upp i Sverige vars båda föräldrar också är uppväxta i Sverige, samt de som växt upp i ett annat nordiskt land som har ett högt förtroende för polisen medan det främst är de som växt upp i ett utomeuropeiskt land som har ett lägre. Skillnader saknas i förtroende efter om man bor i storstaden eller på landsbygden samt efter vänster-högerideologi. Däremot finns det skillnader efter livsstilsfaktorn som fångar upp den sociala rörligheten i det offentliga rummet på kvällstid. Det är främst de som är socialt rörliga på kvällstid som har förtroende för polisen, och även om ålder inte slår igenom på förtroendet är det främst de unga som är socialt rörliga på kvällstid (men det saknas här skillnader efter kön).

Av de allmänna bakgrundsfaktorerna är det främst det allmänna institutionsförtroendet som har störst effekt på förtroendet för polisen som samhällsinstitution, men sambandet mellan några av faktorerna är väldigt starkt vilket betyder att deras förklaringskraft är låg. Störst enskild effekt på förtroendet för polisen av de allmänna bakgrundsfaktorerna har den mellanmänniskliga tilliten och därefter kön.

När det gäller sambandet mellan förtroendet för polisen och uppfattningarna relaterade till polisens ansvarsområden är det främst de som anser att den politik som bedrivs kring lag och ordning är bra som har ett stort förtroende för polisen. Det är också vanligare bland de som anser att lag och ordning är en viktig politisk fråga eller samhällsmål att ha ett stort förtroende för polisen som samhällsinstitution. Med andra ord förefaller åsikter om lag och ordning vara intimt förknippade med förtroendet för polisen som samhällsinstitution. Störst enskild effekt av uppfattningar om lag och ordning som en politisk fråga på förtroende för polisen som institution har åsikten om politiken som bedrivs kring lag och ordning. Störst enskild effekt av uppfattningarna om lag och ordning som en samhällsfråga har vikten av att upprätthålla lag och ordning i den närmsta framtiden.

Medborgarnas möjliga erfarenheter av möten med poliser kan ha skett i samband med att de har varit utsatt för olika typer av brott och om de har någon polis i bekantskapskretsen eller inte. Det är främst de som aldrig utsatts för något brott som har stort förtroende för polisen; de som utsatts en gång har ett lägre förtroende och de som utsatts flera gånger har lägst. Däremot förefaller det sakna betydelse om man har någon polis i bekantskapskretsen eller inte. I den utsträckning det är möjligt att undersöka effekterna på förtroendet för polisen av egen erfarenhet i mötet med polisen, är de enskilda effekterna av utsattheten för våldsbrott störst.

Om vi ser närmare på vad intresseinriktningarna har för betydelse för förtroendet för polisen är det främst de som har ett intresse för kriminalpolitik respektive de som ofta läser om olyckor och brott som har ett högt förtroende för polisen. Störst enskild effekt av läsning av olyckor och brott respektive bedömningen av hur viktigt det är att morgontidningen innehåller olyckor och brott, har läsningen.

Det går inte att pröva den enskilda effekten av både läsningen av olyckor och brott respektive utsattheten för våldsbrott i samma modell, men jämförelserna mellan de två regressionsmodellerna ger en fingervisning om att utsattheten för våldsbrott har större effekt på förtroendet för polisen som samhällsinstitution än läsningen av nyheter om olyckor och brott i dagspressen.

Förslag på utformning av en kommande studie

När det gäller befolkningens förtroende för polisen som samhällsinstitution är SOM-undersökningarna en guldgruva som det går att genomföra ytterligare fördjupade analyser på. Det går exempelvis att över tid fördjupa sig i frågan om hur de som själv är poliser till yrket ser på förtroendet för polisen eller andra frågor om samhälle, opinion och medier mm. Förtroendet för polisen som yrkesgrupp förefaller också gå hand i hand med förtroendet för polisen som samhällsinstitution, varför det inte är nödvändigt att följa upp denna fråga under 2007.

Det finns dock några frågor som hade varit intressant att fördjupa sig i. Effekterna av hur polisen organiserar sig är en och medborgarnas bedömningar av polisens service är en annan. Som framgår av Storstadsundersökningens resultat är bedömningen av hur nöjda medborgarna är med polisen som serviceområde mycket lägre än förtroendet för densamma. Det finns inget motsvarande material på kommunal eller regionalnivå, men av de övriga serviceområden som finns representerade i frågan om befolkningens förtroende för samhällsinstitutionerna, är mönstret detsamma. Ur forskningshänseende är det alltid mer värdefullt att ställa några frågor vid ett antal återkommande tillfällen än att ställa många frågor vid ett tillfälle. Det är alltså kontinuiteten i frågeställningarna som avgör hur användbara frågeställningarna är i analyserna. Förslaget är alltså att ställa motsvarande fråga om bedömningen av polisens service som ställdes i Storstadsundersökningen 2003 i Riks-SOM undersökningen 2007. Det hade i relation till medborgarnas bedömningar av polisen service i samma undersökning också varit relevant att få en bild av de uppfattningar befolkningen har om polisen i form av några särskild påståenden om dem: I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden om polisen...

Förutom effekten av den mellanmännsliga tilliten hade utsattheten för våldsbrott stor enskild effekt på förtroendet för polisen. Det är dock få som utsätts för våldsbrott. Analyser av denna faktors påverkan försvåras ytterligare av att den bara är ställd vid ett tillfälle i ett av de två formulären (politik och samhälle) vilket gör att den inte går att göra effektstudier på som t ex inkluderar läsningen av brott och olyckor (medier). Det är således relevant att följa upp frågan om utsattheten för våldsbrott i 2007 års Riks-SOM undersökning, och gärna i båda formulären. Förutom det värdefulla i att ställa frågor vid återkommande tillfällen, finns det ett värde i att kunna ställa frågor på olika nivåer. Att således ställa frågan om utsattheten för våldsbrott på nationell nivå samt i någon av de regionala undersökningarna skulle således ge ett rikt material att arbeta vidare med.

Ur kommunikationshänseende hade det också varit relevant att vidare undersöka *vilken* erfarenhet det är som har betydelse för medborgarnas syn på polisen: den egna erfarenheten i mötet med polisen, det man hört om av vänner och bekanta om polisen eller det man tagit del av via medierna. Frågan skulle alternativt också kunna kombineras med frågan om utsattheten för våldsbrott eller med en fråga om tredjepersonseffekter.

REFERENSER

- Elliott, M (1997) *Förtroendet för medierna*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation.
- Giddens, A (1991) *Modernity and Self-Identity. Self and Society in the Late Modern Age*. Cambridge: Polity Press.
- Grimes, M och R, Lindahl, (2005) "Myndigheternas handlingsberedskap" s445-455 i Holmberg och Weibulls (red) *Du stora nya värld. Trettiofyra kapitel om politik, medier och samhälle. SOM-undersökningen 2005. SOM-rapport nr 39*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Holmberg, S och L Weibull (2004) "Rimligt förtroende" s67-84 i Holmberg och Weibulls (red) *Lyckan kommer, lyckan går. Trettio kapitel om politik, medier och samhälle. SOM-undersökningen 2004. SOM-rapport nr 36*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Holmberg S och L Weibull (2005) Förord i Holmberg och Weibulls (red) *Du stora nya värld. Trettiofyra kapitel om politik, medier och samhälle. SOM-undersökningen 2005. SOM-rapport nr 39*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Holmberg S och L Weibull (2005) "Flagnande förtroende" s65-84 i Holmberg och Weibulls (red) *Du stora nya värld. Trettiofyra kapitel om politik, medier och samhälle. SOM-undersökningen 2005. SOM-rapport nr 39*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Kegley, C and G Raymond (1990) *When Trust Breaks Down. Alliance Norms and World Politics*. Colombia: University of South Carolina.
- Luhmann, N (1979) *Trust and Power. Two works by Niklas Luhmann*. Chichester: John Wiley and Sons.
- Nilsson, L och L Weibull (2003) "Händelser vid Västerhavet" s167-205 i Nilssons (red) *Perspektiv på Västsverige. SOM-undersökningen Västsverige 2001. SOM-rapport nr 31*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Norén-Bretzer, Y (2003) *Storstadsundersökningen i Göteborg 2003. Medborgarundersökningen i Bergsjön, Gårdsten, Hjällbo och Norra Biskopsgården*. Göteborg: Göteborgs universitet. Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS).
- Oskarsson, M (2005) *Lag eller ordning? - Polisens hantering av EU-toppmötet i Göteborg 2001*. Stockholm: Jure Förlag AB.
- Palm, L och J Falkheimer (2005) *Förtroendekriser. Kommunikationsstrategier före, under och efter*. Kris och beredskapsmyndighetens skriftserie 2005:5. Västerås: KBM.
- Rothstein, B och S Kumlin (2001) "Demokrati, socialt kapital och förtroende" s49-62 i Holmbergs och Weibulls (red) *Land, Du välsignade? SOM-undersökningen 2000. SOM-rapport nr 26*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Rothstein (2004) "Förtroende i det multikulturella samhället" s75-80 i Holmberg och Weibulls (red) *Ju mer vi är tillsammans. Tjugosju kapitel om politik, medier och samhälle. SOM-undersökningen 2003. SOM-rapport nr 34*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

- Weinault, F och C Lärkner (2001) *Den så kallade verkligheten. En studie av diskursrepresentationer i Aktuellts och Rapports nyhetssändningar under George Bushs besök och EU-toppmötet i Göteborg 14-16/6 2001*. Göteborg: Fördjupningsarbete i medie- och kommunikationsvetenskap. Göteborgs universitet, HT 2001.
- Österberg, T (2002) "Brandkatastrofen i Göteborg - Integration och segregation" s119-136 i Bäck-Wiklund mfl (red) *Branden, rättgångarna och staden Göteborg*. Göteborg: Göteborgs universitet.
- Övrigt: *Handelskammarens Rapport 2006:4. Förtroende för välfärdens leverantörer*.

Tabellbilagans innehåll

Medborgarnas syn på polisen 3

Attityder till polisen..... 3

Tabell 1	Förtroendet för polisen som institution 1986, 1988 – 2006 (procent resp. balansmått)	3
Tabell 2	Förtroendet för polisen som yrkesgrupp 1995, 2000, 2002 – 2006 (procent resp. balansmått)	4
Tabell 3	Förtroendet för polisen som yrkesgrupp efter förtroendet för polisen som inst. 1995, 2000, 2002 – 2006 (procent resp. förtroendebalans).....	5
Tabell 4	Förtroendet för polisens beredskap att agera vid större nationella kriser 2005 (procent resp. balansmått).....	6

Bedömningar av polisens arbete 7

Tabell 5	Bedömning av polisens agerande i samband med EU-toppmötet i Göteborg 2001 (procent resp. balansmått)	7
Tabell 6	Bedömning av hur Hisingsbranden och rättegången påverkat den egna bilden av polisen, Göteborgsregionen 2000 (procent resp. balansmått).....	7
Tabell 7	Bedömningen av polisens service i fyra stadsdelar 2003 (procent resp. balansmått)	8

Syn på polisens ansvar och befogenheter..... 9

Tabell 8	Åsikter om förslaget att låta vaktbolag överta polisens arbetsuppgifter, Västra Götalandsregionen 2001 (procent resp. balansmått)	9
Tabell 9	Åsikt om det bör vara tillåtet med polisavlyssning med mikrofoner som ett led i brottsbekämpningen 1994, 1997 (procent).....	9

Uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområden 10

Tabell 10a	Brottsbekämpning som viktigt samhällsmål 1986 – 1987, 1989 och 1991 (procent)	10
Tabell 10b	Lag och ordning som viktigt samhällsmål 1986 – 1987, 1989 och 1991 (procent resp. balansmått).....	10
Tabell 11	Lag och ordning som viktig politisk fråga 1999 – 2002 (procent resp. balansmått)	11
Tabell 12	Åsikt om hur politiken bedrivs inom området lag och ordning 1998 – 2002 (procent resp. balansmått)	11
Tabell 13	Oro för organiserad brottslighet inför framtiden 2001 – 2004 och 2006 (procent resp. balansmått)	12

Förtroendet för polisen i allmänna grupper 13

Samhällsförtroendet efter allmänna bakgrundsfaktorer 1986 – 2006 14

Tabell 14	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter kön 1986, 1988 – 2006 (procent resp. balansmått)	14
Tabell 15a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter ålder 1986, 1988 – 1998 (procent resp. balansmått)	15
Tabell 15b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter ålder 1999 – 2006 (procent resp. balansmått)	16
Tabell 16a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter utbildning 1986, 1988 – 2002 (procent resp. balansmått).....	17

Tabell 16b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter utbildning 2003 – 2006 (procent resp. balansmått).....	18
Tabell 17a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter subjektiv klass 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått)	19
Tabell 17b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter subjektiv klass 1997 – 2006 (procent resp. balansmått).....	20
Tabell 18a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter yrkessektor 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått).....	21
Tabell 18b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter yrkessektor 1997 – 2006 (procent resp. balansmått).....	22
Tabell 19a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter offentligt/privat anställd 1986, 1987 – 1997 (procent resp. balansmått).....	23
Tabell 19b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter offentligt/privat anställd 1998 – 2006 (procent resp. balansmått)	24
Tabell 20a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter bostadsområde 1986 – 1997 (procent resp. balansmått).....	25
Tabell 20b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter bostadsområde 1998 – 2001 (procent resp. balansmått).....	26
Tabell 20c	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter bostadsområde 2002 – 2005 (procent resp. balansmått).....	27
Tabell 20d	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter bostadsområde 2006 (procent resp. balansmått)	28
Tabell 21	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter medborgarskap 1993 – 2006 (procent respektive procent).....	29
Tabell 22a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter uppväxtland 1996 – 2005 (procent respektive procent)	30
Tabell 22b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter uppväxtland 2006 (procent respektive procent)	31
Tabell 23a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter vänster-högerideologi 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått).....	32
Tabell 23b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter vänster-högerideologi 1997 – 2006 (procent resp. balansmått)	33
Tabell 24a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter institutioner med allmänintresse 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått)	34
Tabell 24b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter institutioner med allmänintresse 1997 – 2006 (procent resp. balansmått)	35
Tabell 25a	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter institutioner med särintressen 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått).....	36
Tabell 25b	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter institutioner med särintressen 1997 – 2006 (procent resp. balansmått)	37
Tabell 26	Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter mellanmänsklig tillit 1996 – 2006 (procent resp. balansmått)	38

MEDBORGARNAS SYN PÅ POLISEN

Attityder till polisen

Tabell I Förtroendet för polisen som institution 1986, 1988 – 2006 (procent resp. balansmått)

	1986	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Mycket stort	14	12	13	11	11	12	11	16	13	8	6	8	10	8	9	10	8	9	7	8
Ganska stort	49	46	51	48	47	50	51	55	54	45	42	47	47	47	49	49	45	49	42	49
Varken stort el. litet	26	28	25	28	27	26	27	21	23	30	32	29	28	29	27	27	30	27	33	28
Ganska litet	8	10	8	10	11	9	8	6	8	12	15	12	11	12	11	11	13	12	14	12
Mycket litet	3	4	3	3	4	3	3	2	2	5	5	4	4	4	4	3	4	3	4	3
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	1580	1577	1550	1536	1530	1856	1820	1663	1747	1715	1694	3480	3365	3405	3481	3467	3530	3445	3394	3244
Stort Förtroendet	63	57	63	58	58	62	62	71	67	53	47	55	57	55	58	59	54	58	48	57
Litet Förtroendet	11	15	11	13	14	12	11	8	11	17	21	17	15	16	15	14	17	15	19	15
Balansmått	53	43	52	45	44	50	51	63	56	36	27	38	42	38	44	45	37	42	30	42

Kommentar: Frågans formulering: *Hur stort Förtroendet har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?* Institutionerna har varierat något mellan åren, och det har kontinuerligt tillkommit fler alternativ: Regeringen; Polisen; Sjukvården; Försvaret; Riksdagen; Bankerna; Dagspressen; De fackliga organisationerna; Radio och TV; Grundskolan; Storföretagen; Svenska kyrkan; Domstolarna; Kungahuset; Kommunstyrelserna; Universitet/högskolor; De politiska partierna; EU-kommissionen; Europaparlamentet; Förenta Nationerna. Institutionerna och ordningsföljden av de första sju har dock varit desamma under alla år. *) Andelarna för 1987 redovisas ej i figurerna eftersom mittenalternativet var borttaget som svarsalternativ. Andelarna är avrundade för att summera till 100 procent. Andelen stort respektive litet förtroende samt balansmåttet avser exakta värden. Balansmåttet avser andelen som har ett mycket eller ganska högt förtroende subtraherat med andelen som har ett mycket eller ganska litet förtroende och kan variera mellan +100 (alla svarspersoner anger stort förtroende) och -100 (alla svarspersoner anger litet förtroende). **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 2006.

Tabell 2 Förtroendet för polisen som yrkesgrupp 1995, 2000, 2002 – 2006 (procent resp. balansmått)

	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006
Mycket stort	15	14	17	13	13	10	10
Ganska stort	51	51	49	48	55	46	50
Varken stort eller litet	23	25	22	22	20	26	24
Ganska litet	8	7	7	11	7	11	9
Mycket litet	3	3	3	4	4	5	4
Ingen uppfattning	-	-	2	2	1	2	3
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	1726	1732	1677	1728	1685	1653	1565
Stort Förtroendet	65	65	66	61	68	57	59
Litet Förtroendet	11	11	10	15	11	16	13
Balansmått	54	54	56	47	57	41	47

Kommentar: Frågans formulering: *Allmänt sett, hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande (yrkes) grupper sköter sitt arbete?* Yrkesgrupperna har varierat något mellan åren: Advokater; Ekonomer; Ingenjörer; Politiker; Arkitekter; Läkare; Tandläkare; Veterinärer; Officerare; Psykologer; Socionomer; Socialarbetare; Banktjänstemän; Jurister; Rikspolitiker; Sjukvårdens personal; Personal inom äldreomsorgen; Poliser; Domare; Lärare; Forskare; Journalister; Företagsledare i näringslivet; Präster; Informatörer; PR-konsulter; IT-konsulter; Reklampersoner. Svarsalternativen är i följande ordning: Mycket stort förtroende; Ganska stort förtroende; Varken stort eller litet förtroende; Ganska litet förtroende; Mycket lite förtroende; Ingen uppfattning. Ingen uppfattning saknas 1995 och 2000 och för jämförbarhetens skull, omfattar procentbasen de som har en uppfattning i frågan om respektive yrkesgrupp. **Källa:** Riks-SOM undersökningen 1995, 2000, 2002 – 2006.

**Tabell 3 Förtroendet för polisen som yrkesgrupp efter förtroendet för polisen som inst. 1995, 2000, 2002 – 2006
(procent resp. förtroendebalans)**

	1995					2000					2002					2003				
	Mycket stort inst. förtroende	Ganska stort inst. förtroende	Varken stort eller litet	Ganska litet inst. förtroende	Mycket litet inst. förtroende	Mycket stort inst. förtroende	Ganska stort inst. förtroende	Varken stort eller litet	Ganska litet inst. förtroende	Mycket litet inst. förtroende	Mycket stort inst. förtroende	Ganska stort inst. förtroende	Varken stort eller litet	Ganska litet inst. förtroende	Mycket litet inst. förtroende	Mycket stort inst. förtroende	Ganska stort inst. förtroende	Varken stort eller litet	Ganska litet inst. förtroende	Mycket litet inst. förtroende
Mycket stort yrkesgruppsförtroende	66	11	1	4	2	78	12	3	3	1	65	17	4	2	5	67	13	3	1	0
Ganska stort yrkesgruppsförtroende	29	72	30	19	7	21	76	38	17	7	30	70	36	17	12	28	75	37	13	9
Varken stort eller litet förtroende	4	15	55	25	9	1	12	52	33	8	2	11	48	32	7	3	10	43	31	10
Ganska litet yrkesgruppsförtroende	1	2	13	43	14	0	0	6	41	26	0	1	8	34	29	1	1	13	42	25
Mycket litet yrkesgruppsförtroende	0	0	2	9	68	0	0	1	6	58	0	0	2	13	44	0	0	1	11	51
Ingen uppfattning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	2	2	3	1	1	3	2	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	219	913	387	143	43	137	812	500	178	66	160	835	429	174	41	145	761	499	221	57
Litet yrkesgruppsförtroendet	95	83	31	22	9	99	88	41	20	9	95	87	40	19	17	95	88	40	14	9
Stort yrkesgruppsförtroende	1	2	15	53	81	0	0	7	47	83	0	2	10	48	73	1	1	14	53	76
Förtroendebalans	95	81	16	-30	-72	99	88	34	-28	-74	95	85	30	-29	-56	94	86	26	-39	-67

Kommentar: se tabell 1 och 2.

	2004					2005					2006				
	Mycket stort inst. förtroende	Ganska stort inst. förtroende	Varken stort eller litet	Ganska litet inst. förtroende	Mycket litet inst. förtroende	Mycket stort inst. förtroende	Ganska stort inst. förtroende	Varken stort eller litet	Ganska litet inst. förtroende	Mycket litet inst. förtroende	Mycket stort inst. förtroende	Ganska stort inst. förtroende	Varken stort eller litet	Ganska litet inst. förtroende	Mycket litet inst. förtroende
Mycket stort yrkesgruppsförtroende	73	14	2	2	2	68	11	2	1	0	63	8	1	0	2
Ganska stort yrkesgruppsförtroende	22	78	45	15	6	29	74	34	15	2	32	75	32	13	2
Varken stort eller litet förtroende	2	7	44	32	15	2	11	49	28	12	3	12	52	28	16
Ganska litet yrkesgruppsförtroende	2	1	6	34	14	0	2	11	40	23	0	2	8	45	19
Mycket litet yrkesgruppsförtroende	0	0	1	16	57	0	0	1	15	59	1	0	1	12	53
Ingen uppfattning	1	0	2	1	6	1	2	3	1	4	1	3	6	2	8
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	120	803	471	194	49	118	684	544	216	69	121	759	417	186	49
Litet yrkesgruppsförtroendet	95	92	47	18	8	98	85	36	16	1	95	84	33	13	4
Stort yrkesgruppsförtroende	2	1	7	49	71	0	2	12	55	83	1	2	9	56	72
Förtroendebalans	93	91	40	-31	-63	98	83	23	-39	-81	94	82	24	-44	-68

Tabell 4 Förtroendet för polisens beredskap att agera vid större nationella kriser 2005 (procent resp. balansmått)

Mycket stort	Ganska stort	Varken stort eller litet	Ganska litet	Mycket litet	Summa procent	Antal svar	Stort Förtroendet	Litet Förtroendet	Balans
7	42	35	12	4	100	1652	50	16	34

Kommentar: Frågans formulering: *Vilket Förtroendet har du för följande myndigheters och organisationers beredskap att agera vid större kriser som drabbar Sverige eller svenskarna?* Alternativen var i följande ordning: Regeringen; Försvarsmakten; Polisen; Sjukvården; Räddningstjänsten; Frivilligorganisationer; Kommunen; Massmedier. Svartalternativen var i följande ordning; Mycket stort Förtroendet; Ganska stort Förtroendet; Varken stort eller litet Förtroendet; Ganska litet Förtroendet; Mycket litet Förtroendet. Frågan är ställd av professor Rutger Lindahl inom ramen för ett projekt finansierat av Kris och beredskapsmyndigheten (KBM). **Källa:** Riks-SOM 2005.

Bedömningar av polisens arbete

Tabell 5 *Bedömning av polisens agerande i samband med EU-toppmötet i Göteborg 2001 (procent resp. balansmått)*

	I huvudsak positivt	Varken positivt eller negativt	I huvudsak negativt	Ingen uppfattning	Summa procent	Antal svar	Balans- mått
Polisen på gatan	54	16	17	12	100	1712	37
Polisledningen	35	20	28	17	100	1706	7

Kommentar: Frågans formulering: *Den här frågan gäller Din bedömning av olika gruppers agerande i samband med EU:s toppmöte i Göteborg. Är din bedömning i huvudsak positiv eller i huvudsak negativ?* Grupperna är i följande ordning: Dagspressen; Radio och TV; Demonstranterna; De militanta aktivisterna; Poliserna på gatan; Polisledningen; Domstolarna; Kommunledningen; Den svenska regeringen; De besökande EU-politikerna. Svartalternativen består av en sjugradig skala från 'I huvudsak negativ' till 'I huvudsak positiv' med mittenalternativet 'Varken positiv eller negativ' samt ett alternativ för de som inte har någon uppfattning. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive grupp. **Källa:** Riks-SOM 2001.

Tabell 6 *Bedömning av hur Hisingsbranden och rättegången påverkat den egna bilden av polisen, Göteborgsregionen 2000 (procent resp. balansmått)*

	Min bild har blivit mer positiv	Min bild är oförändrad	Min bild har blivit mer negativ	Ingen uppfattn ing	Summa procent	Antal svar	Balans- mått
Polisen	22	66	2	10	100	1849	20

Kommentar: Frågans formulering: *Har branden och rättegången påverkat Din bild av..?* Aktörerna är i följande ordning: Polisen; Räddningstjänsten; Domstolarna; Sjukvården; Socialtjänsten; Skolan; Kyrkan/religiösa organisationer; Politikerna i Göteborg; Morgontidningarna; Kvällstidningarna; Radio och TV; Invandrarungdomar; Relationen mellan invandrare och svenskar; Göteborg som stad. Svartalternativen är i följande ordning: Min bild har blivit mer negativ; Min bild är oförändrad; Min bild har blivit mer positiv; Ingen uppfattning. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive aktör. **Källa:** Väst-SOM 2000.

Tabell 7 Bedömningen av polisens service i fyra stadsdelar 2003 (procent resp. balansmått)

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Varken eller	Ganska missnöjd	Mycket missnöjd	Vet ej	Summa procent	Antal svar	Balans- mått
Polisen	7	16	20	10	15	32	100	2244	-2

Kommentar: Frågan är ställd i fyra identiska formulär i respektive fyra stadsdelsområden: Inom Göteborgs kommun Norra Biskopsgården, Hjällbo, Bergsjön och Gårdsten: *Vad tycker Du om servicen för boende i Norra Biskopsgården på följande områden?* Det finns 28 st olika serviceområden inom områdena samhällsstruktur, vård, barnomsorg och skola samt fritid och kultur (jmf. Norén-Bretzer, 2003:38). Svarsalternativen är i följande ordning: Mycket nöjd; Ganska nöjd; Varken nöjd eller missnöjd; Ganska missnöjd; Mycket missnöjd; Vet ej. Tabellen redovisar en sammanläggning av resultaten från de fyra storstadsområdena 2003. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive serviceområde. **Källa:** Storstads-SOM 2003.

Syn på polisens ansvar och befogenheter

Tabell 8 Åsikter om förslaget att låta vaktbolag överta polisens arbetsuppgifter, Västra Götalandsregionen 2001 (procent resp. balansmått)

Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Summa procent	Antal svar	Bra förslag	Dåligt förslag	Balans
6	18	27	24	25	100	3534	24	49	-25

Kommentar: Frågans formulering: *Nedanstående lista omfattar ett antal förslag som förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?* Förslaget att låta privata väktare och vaktbolag överta uppgifter som tidigare utförts av polisen redovisas i tabellen ovan. Förslagen var totalt 16 st och omfattade allt från att minska den offentliga sektorn till att bygga ut kollektivtrafiken. Svartalternativen var i följande ordning: Mycket bra förslag; Ganska bra förslag; Varken bra eller dåligt förslag; Ganska dåligt förslag; Mycket dåligt förslag. **Källa:** Väst-SOM 2001.

Tabell 9 Åsikt om det bör vara tillåtet med polisavlyssning med mikrofoner som ett led i brottsbekämpningen 1994, 1997 (procent)

	1994	1995	1996	1997
Bör vara tillåtet	85	-	-	85
Bör inte vara tillåtet	15	-	-	15
Summa procent	100			100
Totalt antal svar	1647			1644

Kommentar: Frågans formulering: *Anser du att följande saker bör vara tillåtna i Sverige?* Sakerna är i följande ordning: Pornografiska filmer i TV; Åga som barnuppfostringsmetod; Att muslimer bygger moskéer; Homosexuella lärare i grundskolan; Invandrare rösta i kommunala val; Statliga och kommunala tjänstemän anonymt avslöjar hemligheter till journalister; Dödsstraff för mord; Rasistiska organisationer; Polisavlyssning med dolda mikrofoner som ett led i brottsbekämpning; Ateistiska lärare i religionsundervisningen; Fackföreningens strejker; Högerextrema partier; Vänsterextrema partier; Forskning om genetik och arvsanlag; Invandrare som fått svenskt medborgarskap kunna utvisas efter grova brott. Svartalternativen är i följande ordning: Ja, bör vara tillåtet; Nej, bör inte vara tillåtet. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive sak. **Källa:** Riks-SOM 1994 och 1997.

Uppfattningar relaterade till polisens ansvarsområden

Tabell 10a Brottsbekämpning som viktigt samhällsmål 1986 – 1987, 1989 och 1991 (procent)

	1986	1987	1989	1991
Mycket viktigt (+3)	77	77	80	78
(+2)	14	13	14	14
(+1)	6	8	5	6
Varken viktigt eller oviktigt (0)	3	2	1	2
(-1)	0	0	0	0
(-2)	0	0	0	0
Inte alls viktigt (-3)	0	0	0	0
Summa procent	100	100	100	100
Totalt antal svar	1583	1625	1539	1509

Kommentar: Fågans formulering: *Hur viktiga anser Du följande samhällsmål vara för de kommande tio åren?* Samhällsmålen Upprätthålla lag och ordning respektive Bekämpa brottslighet utgör två av flera. Svarsalternativen är en 7-gradig skala där -3 motsvarar 'Inte alls viktigt' och +3 'Mycket viktigt'. Mittalternativet är 'Varken viktigt eller oviktigt'. I tabellen ovan redovisas balansmättet för andelarna som svarat viktigt (+1 – +3) subtraherat med andelarna som svarat inte viktigt (-1 – -3). Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive samhällsmål. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1987, 1989 och 1991.

Tabell 10b Lag och ordning som viktigt samhällsmål 1986 – 1987, 1989 och 1991 (procent resp. balansmätt)

	1986	1987	1989	1991
Mycket viktigt (+3)	63	64	69	66
(+2)	18	17	16	19
(+1)	13	13	11	10
Varken viktigt eller oviktigt (0)	5	5	3	4
(-1)	0	1	1	0
(-2)	0	0	0	1
Inte alls viktigt (-3)	1	0	0	0
Summa procent	100	100	100	100
Totalt antal svar	1583	1614	1534	1494

Kommentar: se tabell 10a.

Tabell 11 Lag och ordning som viktig politisk fråga 1999 – 2002 (procent resp. balansmått)

	1999	2000	2001	2002
Mycket viktig fråga	66	63	58	59
Ganska viktig fråga	27	29	33	33
Varken viktig eller oviktig fråga	6	7	8	7
Ganska oviktig fråga	1	1	1	1
Helt oviktig fråga	0	0	0	0
Summa procent	100	100	100	100
Totalt antal svar	1647	1617	1659	1685
Viktig	93	92	91	92
Oviktig	1	2	1	1
Balansmått	92	90	90	91

Kommentar: Frågans formulering: *Hur viktig anser Du att följande politiska frågor är?* Frågan om Lag och ordning är en bland flera. Svarsalternativen: Mycket viktig fråga; Ganska viktig fråga; Varken viktig eller oviktig fråga; Ganska oviktig fråga; helt oviktig fråga. I tabellen ovan redovisas balansmättet för andelarna som svarat att politiken på området är mycket eller ganska bra subtraherat med andelarna som svarat att den är mycket eller ganska dålig. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive politiska fråga. **Källa:** Riks-SOM 1999 – 2002.

Tabell 12 Åsikt om hur politiken bedrivs inom området lag och ordning 1998 – 2002 (procent resp. balansmått)

	1998	1999	2000	2001	2002
Mycket bra politik	2	2	2	2	2
Ganska bra politik	20	24	23	24	25
Varken bra eller dålig politik	39	32	35	33	33
Ganska dålig politik	28	28	27	22	22
Mycket dålig politik	11	14	13	13	12
Ingen uppfattning	-	-	-	6	6
Summa procent	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	1684	1643	1611	1638	1670
Bra politik	21	26	25	27	27
Dålig politik	39	42	39	35	34
Balansmått	-18	-16	-14	-8	-7

Kommentar: Frågans formulering: *Vad tycker Du om den politik som bedrivs i Sverige på följande samhällsområden?* Samhällsområdet Lag och ordning, utgör ett av flera. Svarsalternativen har i huvudsak varit en femgradig skala från 'Mycket bra politik' till 'Mycket dålig politik'. 1998 – 2000 saknas svarsalternativet ingen uppfattning. I tabellen ovan redovisas balansmättet för andelarna som svarat att politiken på området är mycket eller ganska bra subtraherat med andelarna som svarat att den är mycket eller ganska dålig. Procentbasen omfattar de som besvarat frågan om respektive samhällsområde. **Källa:** Riks-SOM 1998 – 2002.

Tabell 13 Oro för organiserad brottslighet inför framtiden 2001 – 2004 och 2006 (procent resp. balansmått)

	2001	2002	2003	2004	2006
Mycket oroande	45	48	57	49	38
Ganska oroande	39	37	33	38	42
Inte särskilt oroande	15	14	9	12	19
Inte alls oroande	1	1	1	1	1
Summa procent	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	1643	1704	1760	1699	1574

Kommentar: Frågans formulering: *Om du ser till läget idag, vad upplever Du själv som mest oroande inför framtiden?* Hotet om organiserad brottslighet är ett bland flera hot som har varierat över åren. Svarsalternativen är i följande ordning: Mycket oroande; Ganska oroande; Inte särskilt oroande; Inte alls oroande. 'Mycket bra politik' till 'Mycket dålig politik'. Procentbasen omfattar de personer som besvarat frågan om hotet. **Källa:** Riks-SOM 2001 – 2004 och 2006.

FÖRTROENDET FÖR POLISEN I ALLMÄNNA GRUPPER

Samhällsförtroendet efter allmänna bakgrundsfaktorer 1986 – 2006

Tabell 14 Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter kön 1986, 1988 – 2006 (procent resp. balansmått)

	1986		1988		1989		1990		1991		1992		1993		1994		1995		1996	
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv
Mycket stort	12	17	12	11	12	14	9	12	9	13	11	13	11	11	16	16	11	14	7	9
Ganska stort	47	52	45	46	49	52	47	48	45	50	46	54	47	55	53	57	53	54	43	47
Varken stort eller litet	27	24	28	29	25	26	29	28	28	27	28	24	29	26	21	21	23	23	32	29
Ganska litet	10	5	10	10	9	6	11	9	13	8	11	6	8	7	7	5	10	7	12	11
Mycket litet	4	2	5	4	5	2	4	3	5	2	4	2	5	2	3	1	3	2	6	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	760	739	753	823	753	797	777	757	800	729	973	878	892	919	824	838	875	872	817	897
Stort Förtroendet	59	69	57	57	61	66	56	60	54	63	57	67	58	66	69	73	64	68	50	56
Litet Förtroendet	14	7	15	14	14	8	15	12	18	10	15	8	13	9	10	6	13	9	18	15
Balansmått	45	62	42	43	47	58	41	48	36	53	42	59	45	57	59	67	51	59	32	41

	1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv
Mycket stort	6	6	7	9	9	10	7	7	8	10	9	11	7	10	7	9	5	8	7	9
Ganska stort	38	45	44	50	44	51	42	53	45	53	47	51	41	49	46	53	37	47	45	53
Varken stort eller litet	34	30	29	28	28	28	30	28	29	25	27	25	31	28	28	26	36	30	29	26
Ganska litet	16	15	15	10	14	9	15	10	13	10	13	10	16	11	15	10	16	12	15	9
Mycket litet	6	4	5	3	5	2	6	2	5	2	4	3	5	2	4	2	6	3	4	3
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	841	853	1722	1758	1658	1706	1678	1726	1727	1753	1659	1808	1704	1826	1683	1762	1654	1740	1547	1697
Stort Förtroendet	44	51	51	59	53	61	50	60	53	63	56	62	48	59	53	62	42	55	52	62
Litet Förtroendet	22	19	20	13	18	11	21	12	18	12	17	13	21	13	19	12	23	15	19	12
Balansmått	22	32	31	46	35	50	29	48	35	51	39	49	27	46	34	50	19	40	33	50

Källa: Riks-SOM 1986, 1988 – 2006 ff.

Tabell 15a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter ålder 1986, 1988 – 1998 (procent resp. balansmått)

	1986				1988				1989				1990			
	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80
Mycket stort	11	12	15	27	10	9	14	15	14	10	11	21	10	8	9	20
Ganska stort	42	52	54	49	41	46	46	54	45	54	52	49	49	50	48	40
Varken stort eller litet	31	23	26	19	30	29	29	22	24	27	23	23	26	29	28	31
Ganska litet	11	10	4	3	12	11	8	7	12	6	9	5	11	9	12	7
Mycket litet	5	3	1	2	7	5	3	2	5	3	5	2	4	4	3	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	441	520	337	201	439	598	315	223	406	612	321	211	403	576	322	231
Stort Förtroendet	53	64	69	76	51	55	60	69	59	64	63	70	59	58	57	60
Litet Förtroendet	16	13	5	5	19	16	11	9	17	9	14	7	15	13	15	9
Balansmått	37	51	64	71	32	39	49	60	42	55	49	63	44	45	42	51

	1991				1992				1993				1994			
	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80
Mycket stort	11	9	10	13	12	9	12	18	11	9	11	15	19	13	16	18
Ganska stort	48	47	46	51	50	50	49	51	53	49	52	51	51	59	52	56
Varken stort eller litet	26	29	28	25	26	28	26	23	23	31	26	28	20	21	23	20
Ganska litet	11	11	11	9	9	10	9	6	8	8	9	4	6	5	8	4
Mycket litet	4	4	5	2	3	3	4	2	5	3	2	2	4	2	1	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	398	572	323	233	470	681	387	318	455	678	379	308	405	590	380	287
Stort Förtroendet	59	56	56	64	62	59	61	69	64	58	63	66	70	72	68	74
Litet Förtroendet	15	15	16	11	12	13	13	8	13	11	11	6	10	7	9	6
Balansmått	44	41	40	53	50	46	48	61	51	47	52	60	60	65	59	68

	1995				1996				1997				1998			
	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-80
Mycket stort	12	10	11	21	8	6	8	10	7	4	5	8	10	6	7	10
Ganska stort	54	55	56	47	47	45	44	45	44	45	37	40	48	46	48	46
Varken stort eller litet	22	23	24	21	26	33	32	31	25	33	37	33	25	31	29	29
Ganska litet	9	9	7	9	12	11	12	11	17	14	17	12	13	13	13	11
Mycket litet	3	3	2	2	7	5	4	3	7	4	4	7	4	4	3	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	418	635	396	298	439	594	378	302	375	600	424	291	761	1250	872	597
Stort Förtroendet	66	65	67	68	55	51	52	55	51	49	42	48	58	52	55	56
Litet Förtroendet	12	12	9	11	19	16	16	14	24	18	21	19	17	17	16	15
Balansmått	54	53	58	57	36	35	36	41	27	31	21	29	41	35	39	41

Tabell 15b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter ålder 1999 – 2006 (procent resp. balansmått)

	1999				2000				2001				2002			
	15-29	30-49	50-64	65-80	15-29	30-49	50-64	65-85	15-29	30-49	50-64	65-85	15-29	30-49	50-64	65-85
Mycket stort	11	7	9	14	9	7	5	9	10	7	8	14	13	8	9	12
Ganska stort	46	48	48	48	42	52	45	50	48	52	47	49	49	51	46	49
Varken stort eller litet	25	31	27	28	26	28	33	28	23	26	31	26	22	27	30	25
Ganska litet	13	11	12	8	16	10	13	11	13	11	11	9	11	11	12	12
Mycket litet	5	3	4	2	7	3	4	2	6	4	3	2	5	3	3	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	719	1166	893	586	711	1097	907	689	660	1162	981	676	693	1152	967	654
Stort Förtroendet	57	55	57	62	51	59	50	59	58	59	55	63	62	59	55	61
Litet Förtroendet	18	14	16	10	23	13	17	13	19	15	14	11	16	14	15	14
Balansmått	39	41	41	52	28	46	33	46	39	44	41	52	46	45	40	47

	2003				2004				2005				2006			
	15-29	30-49	50-64	65-85	15-29	30-49	50-64	65-85	15-29	30-49	50-64	65-85	15-29	30-49	50-64	65-85
Mycket stort	11	9	7	7	11	8	5	10	8	7	5	6	10	8	6	8
Ganska stort	44	47	43	46	46	52	47	52	40	44	40	44	46	54	47	47
Varken stort eller litet	25	29	33	31	25	26	31	26	32	32	33	35	26	23	32	32
Ganska litet	16	11	14	12	14	12	14	9	15	13	17	12	12	12	13	11
Mycket litet	4	4	3	4	4	2	3	3	5	4	5	3	6	3	2	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	735	1147	962	686	669	1111	955	710	638	1105	950	700	589	1038	928	689
Stort Förtroendet	55	56	50	53	57	60	52	62	48	51	45	50	56	62	53	55
Litet Förtroendet	20	15	17	16	18	14	17	12	20	17	22	15	18	15	15	13
Balansmått	35	41	33	37	39	46	35	50	28	34	23	35	38	48	38	42

Tabell 16a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter utbildning 1986, 1988 – 2002 (procent resp. balansmätt)

	1986			1988			1989			1990			1991			1992			1993			1994		
	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög
Mycket stort	16	11	8	12	11	10	15	10	9	11	10	9	11	13	7	13	12	9	13	9	8	18	12	16
Ganska stort	47	55	52	47	45	43	51	52	49	46	51	50	46	48	52	48	49	53	49	54	51	50	56	61
Varken stort eller litet	27	22	27	26	29	34	23	24	32	31	24	24	29	25	29	25	29	26	28	26	30	21	24	17
Ganska litet	7	8	11	11	10	10	7	11	6	8	13	13	11	10	9	11	7	9	6	8	9	8	6	4
Mycket litet	3	4	2	5	4	3	4	3	4	4	2	4	3	4	3	3	3	3	4	3	2	3	2	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	982	310	211	962	324	277	959	280	299	912	304	280	623	541	334	725	676	446	698	615	415	623	514	404
Stort Förtroendet	63	66	61	59	56	53	66	62	58	58	61	59	56	60	59	61	62	63	62	63	59	68	69	77
Litet Förtroendet	10	12	13	15	14	13	11	14	10	12	15	17	14	14	13	14	9	12	11	11	11	10	7	6
Balansmätt	53	54	48	44	42	40	55	49	48	46	45	42	42	46	46	47	53	51	51	53	47	58	61	72

	1995			1996			1997			1998			1999			2000			2001			2002		
	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög
Mycket stort	16	11	11	8	9	6	6	6	5	9	7	7	12	8	6	8	8	6	9	9	9	11	9	10
Ganska stort	51	52	60	43	44	50	41	40	45	45	45	51	46	46	51	46	45	54	46	48	55	48	50	50
Varken stort eller litet	22	24	21	33	29	29	33	33	30	29	28	28	28	30	28	31	29	26	30	27	23	26	26	26
Ganska litet	9	10	6	11	13	12	14	16	15	13	15	11	10	12	11	12	12	12	11	12	10	12	11	10
Mycket litet	2	3	2	5	5	3	6	6	3	4	5	3	4	4	4	3	6	2	4	4	3	3	4	3
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal sv ar	603	629	487	521	639	506	831	392	435	1663	815	965	1595	809	894	1558	812	939	1557	794	986	1482	852	1032
Stort Förtroendet	66	64	71	51	53	56	47	46	50	54	52	58	58	55	58	54	53	59	55	57	64	59	59	60
Litet Förtroendet	11	13	7	16	18	15	20	22	20	17	20	14	14	16	14	16	19	14	15	16	13	15	15	13
Balansmätt	55	51	64	35	35	41	26	24	30	38	32	45	44	39	43	38	34	45	40	41	51	44	44	47

Kommentar: Frågans formulering; *Vilken utbildning har Du?* I kategorin Lågutbildade ingår; Folkskola/enhetsskola/grundskola, Folkhögskola, Tvåårigt gymnasium/fackskola. I Medelhög utbildning ingår; Flickskola/realexamen, Minst treårigt gymnasium. Slutligen, i Hög utbildning, ingår Studerat vid högskola/universitet, Examen från högskola universitet. Anledningen till att tidsserien inte sträcker sig längre än till 2002 är att svarsalternativen har ändrats. Procentbasen avser de personer som svarat på respektive kategori. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 2002.

Tabell 16b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter utbildning 2003 – 2006 (procent resp. balansmått)

	2003				2004				2005				2006			
	Låg	Medel- låg	Medel- hög	Hög	Låg	Medel- låg	Medel- hög	Hög	Låg	Medel- låg	Medel- hög	Hög	Låg	Medel- låg	Medel- hög	Hög
Mycket stort	9	9	8	7	9	8	6	9	6	5	7	6	9	8	5	8
Ganska stort	43	45	46	48	48	48	50	52	41	43	39	46	44	49	54	52
Varken stort eller litet	30	29	29	30	28	28	29	25	35	33	32	32	30	28	26	27
Ganska litet	13	13	13	13	11	13	11	13	13	14	18	13	13	12	12	11
Mycket litet	5	4	4	2	4	3	4	1	5	5	4	3	4	3	3	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal	931	1073	806	668	879	1145	674	684	850	1113	681	692	768	1042	646	733
Stort Förtroendet	52	54	54	56	58	56	56	61	47	48	46	52	53	57	59	60
Litet Förtroendet	18	18	17	15	15	16	15	15	18	18	22	16	17	15	15	13
Balansmått	34	36	37	41	43	40	41	46	28	30	25	36	35	42	44	46

Kommentar: Frågans formulering; *Vilken skolutbildning har du?* I kategorin Låg utbildning ingår: "Ej fullgjort grundskola eller motsvarande obligatorisk skola; Grundskola eller motsvarande obligatorisk skola. I kategorin Medellåg utbildning ingår: Studier vid gymnasium, folkhögskola eller motsvarande; Examen från gymnasium, folkhögskola eller motsvarande; I kategorin Medelhög utbildning ingick Eftergymnasial utbildning, ej högskola; Studier vid högskola/universitet. Slutligen ingick följande i kategorin Hög utbildning; Examen från högskola/universitet; Examen från forskarutbildning. Procentbasen avser de personer som svarat på respektive kategori.

Källa: Riks-SOM 2003 – 2006

Tabell 17a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter subjektiv klass 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått)

	1986					1988					1989					1990					1991				
	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj
Mycket stort	16	10	13	10	11	11	13	12	7	11	13	18	13	9	11	13	10	8	7	7	12	18	10	8	8
Ganska stort	45	61	52	62	46	42	48	52	49	43	50	55	55	47	46	47	66	48	53	45	45	49	52	50	46
Varken stort el. litet	27	17	26	19	29	30	25	22	33	30	23	20	24	31	30	29	16	28	26	31	28	22	24	33	28
Ganska litet	9	7	6	7	10	11	10	11	9	9	10	3	6	9	9	8	6	13	9	12	11	7	12	7	13
Mycket litet	3	5	3	2	4	6	4	3	2	7	4	4	2	4	4	3	2	3	5	5	4	4	2	2	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	797	59	385	149	146	712	77	425	174	129	669	71	433	172	143	645	49	417	147	155	645	68	368	178	166
Litet Förtroendet	61	71	65	72	57	53	61	64	56	54	63	73	68	56	57	60	76	56	61	52	57	66	62	58	54
Stort Förtroendet	11	12	9	9	14	16	14	14	11	16	14	7	8	13	13	11	8	16	14	17	15	12	14	9	18
Balans	50	59	57	63	42	37	47	51	45	39	49	66	61	43	43	49	67	40	47	34	42	54	48	49	36

	1992					1993					1994					1995					1996				
	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj
Mycket stort	12	10	12	8	10	9	25	14	6	9	18	11	16	13	10	14	22	12	10	14	7	9	7	8	5
Ganska stort	50	54	51	53	46	51	51	50	52	53	52	61	58	62	54	51	45	57	61	47	44	49	50	49	38
Varken stort el. litet	26	29	26	29	27	28	19	28	29	25	20	16	20	20	27	24	14	22	22	23	30	25	30	27	39
Ganska litet	9	5	9	7	12	7	4	8	9	8	7	12	5	2	7	8	12	8	6	11	13	8	10	11	13
Mycket litet	3	2	2	3	5	5	1	0	4	5	3	0	1	3	2	3	7	1	1	5	6	9	3	5	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	785	62	446	210	173	787	75	455	184	172	677	57	442	202	139	710	42	443	212	151	724	53	408	198	149
Litet Förtroendet	62	65	63	61	57	60	76	64	58	62	70	72	75	76	64	65	67	69	71	61	52	58	57	57	42
Stort Förtroendet	12	6	11	10	16	13	5	8	13	13	10	12	6	4	9	11	19	9	7	15	19	17	13	16	19
Balans	50	58	52	52	40	47	71	55	46	49	60	60	69	71	55	54	48	60	64	46	33	42	44	41	23

Kommentar: Frågans formulering 1986 – 2003: Om du skulle beskriva din nuvarande familj respektive den familj du växte upp i, vilket av nedanstående alternativ stämmer då bäst? Frågans formulering 2004 – 2006: Om Du skulle beskriva Ditt nuvarande hem respektive det hem Du växte upp i, vilket av nedanstående alternativ stämmer då bäst? Svarsalternativen: Arbetsfamilj/hem; Jordbrukarfamilj/hem; Tjänstemannafamilj/hem; Högre tjänstemanna-/akademikerfamilj/hem; Företagarfamilj/hem. Procenttalen ovan är beräknade på svaren tillhörande uppväxtfamilj/hem. Procentbasen avser de som besvarat frågan om respektive familj/hem. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 1996

Tabell 17b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter subjektiv klass 1997 – 2006 (procent resp. balansmått)

	1997					1998					1999					2000					2001				
	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj
Mycket stort	5	13	7	2	4	9	2	7	8	5	11	12	10	5	6	7	13	9	5	7	8	14	10	9	7
Ganska stort	40	46	44	39	42	45	60	49	51	46	44	40	52	54	48	45	46	50	53	43	49	48	51	55	47
Varken stort el. litet	33	31	31	37	31	29	27	28	28	27	29	29	27	28	27	30	28	29	27	29	28	25	27	20	27
Ganska litet	14	10	15	19	19	12	7	13	10	20	11	15	9	10	13	13	9	9	13	16	11	9	11	12	15
Mycket litet	8	0	3	3	4	5	4	3	3	2	5	4	2	3	6	5	4	3	2	5	4	4	1	4	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	704	39	440	200	134	1447	82	843	461	321	1375	77	816	419	280	1366	106	865	441	300	1435	84	839	483	260
Litet Förtroendet	45	59	52	42	46	54	62	56	58	51	55	52	61	59	54	52	59	58	59	51	57	62	61	64	55
Stort Förtroendet	21	10	18	22	23	16	11	16	14	22	16	19	11	13	19	18	12	12	14	21	16	13	12	16	18
Balans	24	49	34	20	23	38	51	40	44	29	39	32	50	46	35	34	47	46	45	30	41	49	49	48	36

	2002					2003					2004					2005					2006				
	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarfamilj	Lägre tjänstemannafamilj	Högre tj. /akademiker fam.	Egenföretagarfamilj	Arbetsfamilj	Jordbrukarhem	Lägre tjänstemannahem	Högre tj/akademikerhem	Företagarhem	Arbetsfamilj	Jordbrukarhem	Lägre tjänstemannahem	Högre tj/akademikerhem	Företagarhem	Arbetsfamilj	Jordbrukarhem	Lägre tjänstemannahem	Högre tj/akademikerhem	Företagarhem
Mycket stort	10	13	9	12	9	9	12	7	7	5	8	13	7	9	4	7	7	5	6	4	7	16	8	5	8
Ganska stort	48	50	52	49	45	42	39	52	48	38	47	50	54	48	47	41	48	46	40	37	48	41	53	53	43
Varken stort el. litet	27	22	27	27	24	30	28	29	29	34	29	28	26	27	28	33	39	31	36	38	28	28	26	28	28
Ganska litet	12	11	10	10	16	15	15	10	13	16	12	9	11	13	18	14	5	15	15	15	13	12	11	12	15
Mycket litet	3	4	2	2	6	4	6	2	3	7	4	0	2	3	3	5	1	3	3	6	4	3	2	2	6
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	1472	114	881	495	271	1463	130	944	492	282	1432	103	927	514	275	1436	92	896	510	254	1335	104	844	530	263
Litet Förtroendet	58	63	61	60	54	52	51	58	55	44	55	63	61	57	51	48	54	51	47	41	56	58	61	57	51
Stort Förtroendet	15	15	12	13	22	19	22	12	16	23	16	9	14	15	21	19	7	18	18	22	17	14	13	15	21
Balans	43	48	50	48	32	33	29	46	40	21	39	54	47	42	30	29	48	33	29	19	39	43	49	43	30

Källa: Riks-SOM 1997 – 2006

Tabell 18a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter yrkesssektor 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått)

	1986					1988					1989					1990					1991				
	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare
Mycket stort	9	0	0	15	19	11	11	12	17	10	9	10	15	8	8	10	9	11	13	6	10	10	11	14	8
Ganska stort	56	1	0	56	47	52	49	43	51	45	53	52	50	73	50	48	51	47	56	47	51	49	47	51	44
Varken stort el. litet	28	0	0	17	24	26	28	28	21	35	29	26	22	19	29	26	29	32	25	23	28	27	27	16	31
Ganska litet	5	0	0	5	7	9	9	11	7	5	7	8	9	0	10	13	8	7	3	18	9	11	11	11	11
Mycket litet	2	0	0	7	3	2	3	6	4	5	2	4	4	0	3	3	3	3	3	6	2	3	4	8	6
Summa procent	100	1	1	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	343	211	714	41	91	404	225	644	47	88	359	240	657	37	100	337	241	635	32	117	305	238	668	37	108
Litet Förtroendet	65	1	1	71	66	62	60	54	68	56	62	63	65	81	58	58	60	58	69	53	61	59	58	65	52
Stort Förtroendet	7	0	0	12	10	12	12	17	11	9	9	11	13	0	13	16	11	10	6	24	11	14	15	19	17
Balans	58	1	1	59	56	51	48	37	57	47	54	51	52	81	45	42	49	48	63	29	50	45	43	46	35

	1992					1993					1994					1995					1996				
	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare
Mycket stort	10	9	13	11	12	11	11	11	28	9	13	16	17	8	12	12	11	14	18	14	6	7	9	4	2
Ganska stort	54	50	48	51	49	54	50	49	53	53	62	58	54	60	44	58	61	51	56	47	47	50	43	59	41
Varken stort el. litet	26	29	27	29	26	27	30	29	10	23	20	20	20	23	34	21	19	24	15	27	32	29	30	21	39
Ganska litet	8	9	9	3	10	7	8	7	6	10	4	4	6	6	8	7	9	8	7	7	12	10	13	8	14
Mycket litet	2	3	3	6	3	1	1	4	3	5	1	2	3	3	2	2	0	3	4	5	3	4	5	8	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	432	263	787	35	115	415	223	755	32	140	369	242	677	35	115	413	228	695	27	121	361	241	710	24	103
Litet Förtroendet	64	59	61	63	61	64	61	61	81	62	76	74	71	69	57	69	71	64	74	61	53	57	53	63	43
Stort Förtroendet	10	12	12	9	13	8	9	11	9	15	4	6	9	9	10	9	10	11	11	12	15	14	18	17	18
Balans	54	48	50	54	48	56	52	50	72	47	71	68	62	60	47	61	62	53	63	49	38	43	35	46	24

Kommentar: Frågans formulering: *Vilken av de här yrkesgrupperna hör/hörde du till?* I gruppen Högre tjänsteman ingår: Tjänsteman med arbetsledande funktion, och; Tjänsteman med företagsledande funktion. I gruppen arbetare ingår: Arbetare, och; Arbetare med arbetsledande funktion. Fram till 2002 ingick även Egenanställd arbetare i gruppen Arbetande. I gruppen Jordbrukare ingår: Jordbrukare ingen anställd, och; Jordbrukare med en eller flera anställda. I gruppen Egen företagare ingår: Företagare ingen anställd; Företagare med 1-9 anställda, och; Företagare med 10 eller fler anställda. I procenttalen ingår endast personer som har förvärvsarbetat. I procenttalen ingår däremot inte personer som inte har besvarat frågan, och/eller angivit två svar. Notera även att svarsfrekvensen genomgående är låg för gruppen Jordbrukare. Låg svarsfrekvens förekommer även för gruppen Egen företagare de första åren. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 1996.

Tabell 18b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter yrkesssektor 1997 – 2006 (procent resp. balansmått)

	1997					1998					1999					2000					2001				
	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare
Mycket stort	5	6	5	13	4	7	6	8	0	6	8	7	11	17	7	7	7	7	14	7	9	9	9	20	6
Ganska stort	44	38	42	33	36	49	49	46	66	46	52	52	45	37	46	53	52	46	37	39	55	51	46	40	49
Varken stort el. litet	34	34	34	42	33	31	27	29	23	30	29	28	28	26	31	28	27	30	37	32	25	30	29	27	27
Ganska litet	14	19	13	8	19	11	13	13	8	15	9	11	12	13	10	10	12	13	10	18	9	9	12	10	14
Mycket litet	3	3	6	4	8	2	5	4	3	3	2	2	4	7	6	2	2	4	2	4	2	1	4	3	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	415	226	671	24	118	852	452	1376	39	243	755	455	1268	46	201	801	463	1334	43	186	825	457	1371	30	236
Litet Förtroendet	48	43	47	46	41	56	55	54	67	52	60	59	57	54	53	60	59	54	51	46	64	60	55	60	54
Stort Förtroendet	18	23	19	13	26	13	18	17	10	19	11	13	16	20	16	12	14	16	12	22	12	11	16	13	19
Balans	31	20	28	33	14	44	37	37	56	33	49	46	41	35	36	48	44	37	40	24	52	49	39	47	36

	2002					2003					2004					2005					2006				
	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare	Tjänsteman	Högre tjänsteman	Arbetare	Jordbrukare	Egen företagare
Mycket stort	9	8	10	3	9	8	6	9	10	7	7	8	8	21	4	6	6	7	3	3	7	6	9	9	6
Ganska stort	50	52	50	55	37	50	46	43	44	39	52	51	49	57	45	47	44	41	56	27	52	51	49	47	43
Varken stort el. litet	28	27	25	18	32	29	32	30	33	28	27	27	27	18	30	31	31	34	41	43	27	27	27	23	30
Ganska litet	11	12	11	18	16	11	13	14	13	17	12	13	12	4	18	13	16	13	0	19	12	13	12	16	16
Mycket litet	2	1	4	6	6	2	3	4	0	9	2	1	4	0	3	3	3	5	0	8	2	3	3	5	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	837	437	1316	34	235	896	425	1308	30	247	837	478	1294	28	240	837	442	1320	32	227	932	485	1273	56	316
Litet Förtroendet	59	60	60	59	46	58	52	52	53	46	59	59	57	79	49	53	50	48	59	30	59	57	58	55	49
Stort Förtroendet	13	13	15	24	22	13	16	17	13	26	14	15	16	4	22	16	19	18	0	27	13	16	15	22	21
Balans	47	47	46	35	25	46	36	35	40	20	45	44	41	75	27	37	31	30	59	3	46	41	43	34	28

Källa: Riks-SOM 1997 – 2006.

Tabell 19a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter offentligt/privat anställd 1986, 1987 – 1997 (procent resp. balansmätt)

	1986			1988			1989			1990			1991			1992		
	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat
Mycket stort	12	15	13	10	12	11	11	13	11	13	10	9	14	11	9	13	13	11
Ganska stort	52	49	51	51	44	46	55	53	50	48	48	48	45	50	49	52	50	49
Varken stort el. litet	26	26	26	27	30	27	23	24	27	30	29	30	30	25	28	27	27	26
Ganska litet	7	8	7	8	9	11	9	7	8	8	10	9	9	11	10	7	7	10
Mycket litet	3	2	3	4	5	5	2	3	4	1	3	4	2	3	4	1	3	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	235	382	766	248	387	783	219	412	724	203	360	778	172	390	755	258	439	935
Litet Förtroendet	64	64	64	62	56	57	66	66	61	61	58	57	59	61	58	65	64	60
Stort Förtroendet	10	10	11	11	14	16	11	10	12	10	13	13	11	14	14	7	10	13
Balans	54	54	53	50	42	42	55	56	50	51	45	44	48	47	44	58	54	47

	1993			1994			1995			1996			1997		
	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat	Statlig	Kommun Landst.	Privat
Mycket stort	16	9	10	21	18	13	15	14	11	10	9	6	9	4	4
Ganska stort	50	54	50	55	54	58	51	54	56	38	50	44	42	46	40
Varken stort el. litet	26	27	29	17	21	21	21	23	22	40	27	31	27	35	35
Ganska litet	5	8	8	5	5	6	10	6	8	10	10	14	18	12	15
Mycket litet	3	2	3	2	2	2	3	3	3	2	4	5	4	3	6
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	230	432	893	215	412	803	219	383	890	178	455	810	203	415	794
Litet Förtroendet	66	63	60	76	73	71	67	68	67	48	59	50	51	50	44
Stort Förtroendet	8	10	11	7	7	8	12	9	11	12	14	19	23	14	21
Balans	58	52	49	69	66	63	54	59	56	35	45	31	28	35	23

Kommentar: Frågans formulering: *Arbetar/arbetade Du i statlig, kommunal eller privat tjänst?* Svarsalternativen: Statlig; Kommunal/Landstingskommunal; Privat. I procentbasen ingår personer som besvarat respektive fråga.

Källa: Riks-SOM 1986, 1988 – 1997.

Tabell 19b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter offentligt/privat anställd 1998 – 2006 (procent resp. balansmätt)

	1998				1999				2000				2001			
	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat
Mycket stort	11	8	8	6	13	11	10	8	8	6	6	7	13	10	7	8
Ganska stort	48	49	48	47	53	51	50	46	54	52	54	45	50	52	61	48
Varken stort el. litet	28	26	33	29	23	26	32	30	28	26	28	31	22	24	24	29
Ganska litet	10	13	9	14	9	9	7	12	9	13	10	13	11	11	7	11
Mycket litet	3	4	2	4	2	3	1	4	1	3	2	4	4	3	1	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	336	654	203	1863	357	581	201	1667	330	624	197	1690	331	680	213	1703
Litet Förtroendet	59	57	56	53	65	62	61	54	62	59	61	52	63	62	68	56
Stort Förtroendet	13	17	11	17	11	12	7	16	10	15	11	17	15	14	8	15
Balans	46	41	45	35	54	50	53	37	52	44	50	34	48	48	59	41

	2002				2003				2004				2005				2006			
	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat	Statlig	Kommunal	Landstingskommunal	Privat
Mycket stort	15	9	11	9	10	7	9	7	9	8	9	7	8	7	6	5	10	8	12	6
Ganska stort	48	49	52	50	50	50	50	44	51	52	53	49	44	48	45	39	46	51	51	50
Varken stort el. litet	25	26	25	27	27	30	29	30	27	27	25	28	32	29	34	35	27	28	26	28
Ganska litet	11	12	7	12	11	11	10	15	12	10	11	13	12	13	11	16	15	10	10	13
Mycket litet	1	4	5	3	2	2	2	4	1	2	1	2	4	3	4	5	2	3	1	3
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	347	674	179	1780	329	676	211	1808	325	650	202	1753	345	653	208	1752	357	666	203	1627
Litet Förtroendet	63	58	63	59	60	57	59	51	60	60	62	55	52	55	51	44	57	59	63	56
Stort Förtroendet	12	16	12	15	13	13	12	19	13	13	12	17	16	16	15	20	16	13	11	16
Balans	50	42	51	44	47	45	47	32	48	47	50	39	35	40	36	24	41	46	52	40

Kommentar: Notera, med hänsyn till ovan redovisade tabell, att svarsalternativet Landstingskommunal har tillkommit som ett eget svarsalternativ 1998. **Källa** Riks-SOM 1998 – 2006

Tabell 20a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter bostadsområde 1986 – 1997 (procent resp. balansmätt)

	1986			1988			1989			1990			1991			1992		
	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort
Mycket stort	12	14	15	12	11	11	13	14	12	10	10	12	11	12	10	10	11	13
Ganska stort	51	47	51	48	45	46	49	51	51	45	51	46	48	46	48	48	48	52
Varken stort el. litet	26	27	25	23	30	29	23	25	26	30	26	28	27	28	28	28	28	25
Ganska litet	8	9	6	13	10	9	11	6	8	10	9	11	10	11	11	10	9	8
Mycket litet	3	3	3	4	4	5	4	4	3	5	4	3	5	3	3	4	4	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	284	612	677	303	551	707	289	533	715	284	540	688	303	565	643	342	684	818
Litet Förtroendet	64	61	65	59	56	57	62	65	63	55	61	58	58	58	58	58	60	65
Stort Förtroendet	10	12	9	17	14	14	16	10	11	15	13	13	15	14	14	13	12	11
Balans	54	49	56	42	42	43	46	55	52	40	48	45	44	43	44	45	47	54

	1993			1994			1995			1996			1997		
	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort	Ren landsbygd	Mindre tätort	Stad eller större tätort
Mycket stort	11	12	10	16	16	16	13	12	13	7	7	8	6	5	6
Ganska stort	49	49	53	53	54	56	51	55	55	48	45	45	39	42	42
Varken stort el. litet	27	29	26	21	22	21	23	23	22	28	31	31	35	32	31
Ganska litet	9	6	8	7	6	5	9	8	8	11	13	11	13	16	16
Mycket litet	4	4	3	3	2	2	4	2	2	6	4	5	7	5	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	354	654	786	302	578	763	336	627	760	344	587	759	327	541	774
Litet Förtroendet	60	61	63	69	70	72	64	67	68	55	52	53	45	47	48
Stort Förtroendet	13	10	11	10	8	7	13	11	10	17	17	16	20	20	21
Balans	47	52	52	59	62	66	51	56	58	38	35	38	25	27	27

Kommentar: Frågans formulering 1986-1997: *Hur vill Du karaktärisera det område Du bor i?* Svartaltemativ: Ren landsbygd; Mindre tätort; Stad eller större tätort. Procentbasen avser de som svarat på respektive fråga. Notera att det mellan åren 1986 – 1997 endast fanns tre svarsalternativ. **Källa** Riks-SOM 1986, 1988 – 1997.

Tabell 20b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter bostadsområde 1998 – 2001 (procent resp. balansmått)

	1998						1999					
	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd
Mycket stort	9	7	9	9	9	7	6	9	8	10	10	11
Ganska stort	47	48	48	44	46	48	47	50	47	52	47	43
Varken stort el. litet	29	29	27	30	30	27	30	27	28	25	30	30
Ganska litet	11	14	13	12	13	12	13	11	13	10	10	12
Mycket litet	4	2	3	5	2	6	4	3	4	3	3	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	443	578	674	421	550	767	286	595	504	575	755	518
Litet Förtroendet	55	54	57	52	55	55	52	59	55	62	57	54
Stort Förtroendet	16	16	16	17	15	18	17	14	17	13	13	16
Balans	40	38	41	35	39	37	35	44	38	49	44	39

	2000						2001					
	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd
Mycket stort	9	7	8	7	6	10	13	9	7	9	9	9
Ganska stort	45	47	48	46	49	47	49	49	52	47	49	48
Varken stort el. litet	29	29	28	32	27	30	22	28	25	28	27	29
Ganska litet	12	12	13	11	15	10	12	11	13	12	11	10
Mycket litet	5	5	3	4	3	3	4	3	3	4	4	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	301	636	490	599	761	538	308	616	515	589	797	523
Litet Förtroendet	53	54	56	53	55	57	62	57	59	57	59	57
Stort Förtroendet	17	17	16	15	18	13	16	14	16	15	14	13
Balans	37	37	40	38	37	44	45	43	44	41	44	44

Kommentar: Notera att svarsalternativen ändrades 1998 till: Storstad, relativt centralt; Storstad, i ytterområde/förort; Mindre stad/större tätort, relativt centralt; Mindre stad/större tätort, ytterområde; Mindre tätort; Landsbygd, ganska nära städer/större tätorter; Ren landsbygd, långt bort från städer/större tätorter. Frågans formulering ändrades 1999 till: *I vilken typ av område bor du?* Även svarsalternativen ändrades 1999 till följande: Storstad, centralt; Storstad, ytterområde/förort; Stad eller större tätort, centralt; Stad eller större tätort, ytterområde; Mindre tätort; Ren landsbygd. Procentbasen av ser de som svarat på respektive fråga. **Källa:** Riks-SOM 1998 – 2001.

Tabell 20c Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter bostadsområde 2002 – 2005 (procent resp. balansmått)

	2002						2003					
	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd
Mycket stort	15	12	10	11	8	9	9	8	8	7	9	8
Ganska stort	46	48	50	53	49	48	45	46	47	49	41	44
Varken stort el. litet	24	25	27	24	29	25	32	28	29	28	31	30
Ganska litet	10	12	10	10	11	14	9	15	14	12	14	13
Mycket litet	5	3	3	2	3	4	5	3	2	4	5	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	295	600	545	608	802	528	327	626	528	577	861	564
Litet Förtroendet	60	60	60	64	57	57	53	55	55	56	50	52
Stort Förtroendet	15	15	13	12	14	18	15	17	16	16	18	18
Balans	45	45	46	52	42	38	39	37	39	40	32	35

	2004						2005					
	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd
Mycket stort	11	7	10	9	8	5	4	6	6	10	5	6
Ganska stort	44	48	51	51	49	52	35	42	43	39	46	43
Varken stort el. litet	30	29	25	26	27	27	36	31	33	32	31	38
Ganska litet	11	13	12	11	13	13	20	16	14	15	13	10
Mycket litet	4	3	2	3	3	3	5	5	4	4	5	3
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	342	622	554	596	745	519	327	563	547	568	815	524
Litet Förtroendet	55	55	61	60	57	57	39	48	49	49	50	50
Stort Förtroendet	15	16	14	13	16	15	25	21	18	19	18	13
Balans	39	39	47	47	40	42	14	27	32	30	32	37

Källa: Riks-SOM 2002 – 2005.

Tabell 20d Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter bostadsområde 2006 (procent resp. balansmätt)

	2006					
	Storstad, centralt	Storstad, i ytterområde/ förort	Stad eller större tätort, centralt	Stad eller större tätort, ytterområde	Mindre tätort	Ren landsbygd
Mycket stort	11	8	8	7	6	8
Ganska stort	46	48	49	51	52	47
Varken stort el. litet	26	29	26	28	27	29
Ganska litet	12	12	14	11	12	13
Mycket litet	5	3	3	3	3	3
Summa procent	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	351	516	503	555	799	482
Litet Förtroendet	57	56	57	58	58	55
Stort Förtroendet	17	15	17	14	15	16
Balans	40	41	41	43	43	39

Källa: Riks-SOM 2006.

Tabell 21 Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter medborgarskap 1993 – 2006 (procent respektive procent)

	1993		1994		1995		1996		1997		1998		1999	
	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.
Mycket stort	11	8	16	21	13	9	8	11	6	7	8	10	10	6
Ganska stort	51	48	55	53	54	47	45	40	42	36	47	39	47	43
Varken stort el. litet	28	28	21	14	23	29	31	20	32	35	28	31	28	36
Ganska litet	7	10	6	5	8	11	11	18	15	17	13	13	11	9
Mycket litet	3	6	2	7	2	4	5	11	5	5	4	7	4	6
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	1739	72	1586	73	1666	66	1639	65	1619	58	3300	143	3189	130
Litet Förtroendet	62	57	71	74	67	56	53	51	47	43	55	49	58	49
Stort Förtroendet	11	15	8	12	11	15	16	29	21	22	16	20	15	15
Balans	51	42	63	62	56	41	37	22	27	21	38	29	43	35

	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.	Svensk medb.	Utländsk medb.
Mycket stort	7	7	9	11	10	12	8	15	8	9	6	6	8	5
Ganska stort	48	41	50	42	50	44	46	32	50	43	43	35	49	46
Varken stort el. litet	29	27	27	25	26	26	29	35	27	31	33	38	28	38
Ganska litet	12	17	11	14	11	15	13	14	12	13	14	13	12	8
Mycket litet	4	8	3	8	3	3	4	4	3	4	4	8	3	3
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	3204	131	3238	127	3293	107	3319	101	3219	103	3167	106	3028	92
Litet Förtroendet	55	48	58	53	59	56	54	47	58	51	49	41	57	51
Stort Förtroendet	16	25	15	22	14	18	17	18	15	17	18	22	15	11
Balans	39	23	44	31	45	38	37	29	43	34	31	19	42	40

Kommentar: Mellan 1993 – 2002 var frågas formulering: *Är du svensk medborgare?* med svarsalternativen Ja och Nej. Sedan 2003 är frågans formulering: *Är Du...?*, med alternativen: Svensk medborgare; Medborgare i annat land; Både svensk medborgare och medborgare i annat land. Tabellen ovan redovisar endast svaren på de första två alternativen. Procentalen avser personer som besvarat respektive fråga. Notera att det förekommer låga svarsfrekvenser för personer med utländskt medborgarskap. **Källa** Riks-SOM 1993 – 2006.

Tabell 22a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter uppväxtland 1996 – 2005 (procent respektive procent)

	1996					1997					1998					1999					2000				
	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat
Mycket stort	7	10	5	14	10	6	2	2	10		8	6	6	11	9	10	7	4	8	8	7	5	10	9	9
Ganska stort	46	53	51	39	33	43	36	39	25	48	49	41	44	37	29	49	45	48	43	36	49	45	40	39	27
Varken stort el. litet	31	21	23	19	37	31	37	33	35	52	28	31	35	28	29	27	31	32	31	29	29	26	35	29	34
Ganska litet	12	11	14	17	10	15	16	21	14		12	16	11	18	24	11	12	12	11	13	12	17	13	18	16
Mycket litet	4	5	7	11	10	5	9	5	16		3	6	4	6	9	3	5	4	7	14	3	7	2	5	13
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	1421	92	43	36	30	1331	102	43	49	23	2854	218	79	98	68	2495	194	97	84	72	2743	222	86	102	67
Litet Förtroendet	53	63	56	53	43	49	38	42	35	48	56	47	49	48	38	59	52	52	51	44	56	50	50	48	36
Stort Förtroendet	16	16	21	28	20	20	25	26	31	0	16	22	15	25	32	14	17	17	18	26	15	24	15	23	30
Balans	37	47	35	25	23	29	14	16	4	48	41	25	34	23	6	45	35	35	33	18	41	26	35	26	6

	2001					2002					2003					2004					2005				
	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat
Mycket stort	9	8	9	11	14	10	9	8	15	3	8	8	9	12	15	8	7	7	6	14	6	5	5	2	10
Ganska stort	51	42	50	46	32	50	52	53	39	44	47	44	44	29	27	52	44	43	47	24	44	40	42	35	25
Varken stort el. litet	27	25	27	21	30	26	21	22	33	34	29	28	33	33	32	27	25	33	29	35	32	35	32	39	31
Ganska litet	10	19	10	16	14	11	14	13	9	8	13	16	9	18	14	11	20	12	12	18	14	15	17	12	21
Mycket litet	3	6	4	6	10	3	4	4	4	11	3	4	5	8	12	2	4	5	6	9	4	5	4	12	14
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	2753	212	101	86	57	2780	188	102	89	64	2822	248	77	101	66	2764	214	75	89	77	2746	207	77	92	73
Litet Förtroendet	60	51	59	57	46	60	61	61	54	47	55	52	53	41	43	60	51	49	53	38	50	45	47	37	34
Stort Förtroendet	13	25	14	22	25	14	18	17	14	19	16	20	14	26	26	14	24	17	18	27	18	20	21	24	34
Balans	47	26	46	35	21	46	43	44	40	28	39	32	39	15	17	46	27	32	35	10	32	25	26	13	0

Kommentar: Frågans formulering: Var någonstans har du, respektive din far och din mor, huvudsakligen vuxit upp? Platserna avser: Ren landsbygd i Sverige; Mindre tätort i Sverige; Stad eller större tätort i Sverige;

Stockholm, Göteborg eller Malmö; Annat land i Norden; Annat land i Europa; Land utanför Europa. Svarsalternativen: Du själv; Din far; Din mor. I tabellen ovan avser svensk i flera generationer, de som vuxit upp i Sverige med både mor och far inhemskt uppväxta. 2:a generationens svensk avser dem som växt upp i Sverige med en eller båda föräldrarna uppväxta i något annat land. **Källa:** Riks-SOM 1996 – 2006.

Tabell 22b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter uppväxtland 2006 (procent respektive procent)

	2006				
	Svensk i flera gen	2:a gen. svensk	Uppväxt Norden	Uppväxt Europa	Uppväxt annat
Mycket stort	8	5	6	2	16
Ganska stort	50	45	52	42	41
Varken stort el. litet	27	29	34	36	16
Ganska litet	12	16	4	16	20
Mycket litet	3	5	4	4	7
Summa procent	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	2638	215	71	90	56
Litet Förtroendet	58	50	58	44	57
Stort Förtroendet	14	21	8	20	27
Balans	44	29	49	24	30

Kommentar: se tabell 22a.

Tabell 23a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter vänster-högerideologi 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått)

	1986					1988					1989					1990					1991				
	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge
Mycket stort	19	13	14	12	16	8	10	13	10	16	16	10	14	11	16	14	11	11	8	11	4	11	11	11	14
Ganska stort	40	47	49	55	52	41	47	42	52	50	44	52	50	54	53	37	52	45	52	50	49	46	44	54	42
Varken stort el. litet	26	29	27	24	19	32	28	29	27	21	22	24	26	26	18	27	27	31	28	22	33	27	32	24	24
Ganska litet	11	9	7	6	9	12	10	11	10	8	12	11	6	7	9	12	9	10	9	12	9	14	9	8	15
Mycket litet	4	2	3	3	4	7	5	5	1	5	6	3	4	2	4	10	1	3	3	5	5	2	4	3	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	186	332	508	379	128	100	358	506	332	131	121	302	583	372	118	112	252	586	371	160	129	321	458	402	173
Litet Förtroendet	60	60	64	67	68	185	57	55	62	66	60	62	64	65	69	52	63	56	60	61	53	57	55	65	56
Stort Förtroendet	15	11	10	9	13	19	15	15	11	13	18	14	10	10	13	21	10	13	12	18	14	16	13	11	20
Balans	45	49	54	58	55	30	42	40	51	53	41	48	54	55	57	30	53	44	47	43	40	41	41	54	36

	1992					1993					1994					1995					1996				
	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge
Mycket stort	15	11	9	13	14	15	11	9	13	14	18	16	14	15	22	11	10	15	13	15	8	6	8	7	11
Ganska stort	44	48	51	54	47	44	48	51	54	47	46	54	55	62	55	50	56	50	60	51	37	48	41	50	49
Varken stort el. litet	28	30	28	23	24	28	30	28	23	24	23	24	23	17	13	23	26	21	21	22	32	31	35	27	22
Ganska litet	10	8	9	7	12	10	8	9	7	12	10	5	5	5	6	11	7	10	5	11	14	11	11	13	13
Mycket litet	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3	1	4	5	1	4	1	1	9	4	5	3	5
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	176	410	664	407	156	167	430	627	394	159	211	422	508	349	142	169	420	532	415	158	146	377	602	395	144
Litet Förtroendet	59	59	61	68	61	50	60	61	66	70	64	70	69	77	77	61	66	65	73	66	45	55	49	57	60
Stort Förtroendet	13	11	12	10	15	19	12	9	9	11	12	12	8	6	10	15	8	14	6	12	23	15	16	16	17
Balans	46	48	49	58	46	31	48	52	57	58	52	63	62	72	68	46	58	51	67	54	21	40	33	41	43

Kommentar: Frågans formulering: *Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan vänster-högerskala?* Svarsalternativen: Klar till vänster; Något till vänster; Varken till vänster eller till höger; Något till höger; Klart till höger. **Källa:** Riks-SOM 1986, 1988 – 1996.

Tabell 23b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter vänster-högerideologi 1997 – 2006 (procent resp. balansmätt)

	1997					1998					1999					2000					2001				
	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge
Mycket stort	8	5	6	4	6	12	8	7	5	11	13	8	11	7	10	8	7	8	7	9	10	8	9	8	12
Ganska stort	34	43	41	45	40	42	49	44	51	46	43	50	46	51	48	48	51	43	51	46	45	50	46	56	48
Varken stort el. litet	34	34	31	31	38	25	28	31	28	28	24	29	29	30	21	22	29	32	29	26	24	28	29	25	23
Ganska litet	15	15	16	16	11	14	11	13	13	13	12	11	11	10	16	13	12	14	11	15	14	11	12	10	12
Mycket litet	9	3	6	4	6	6	4	5	3	2	8	3	4	2	5	10	2	4	3	4	7	3	4	2	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	131	385	584	392	143	358	881	1029	818	318	307	741	1125	776	329	301	781	1173	788	288	321	750	1233	784	296
Litet Förtroendet	42	48	47	49	45	54	57	51	56	57	56	58	57	58	58	55	57	51	57	55	55	58	55	64	60
Stort Förtroendet	24	18	22	20	17	21	15	18	16	15	20	13	15	12	21	23	14	17	13	19	21	14	16	11	17
Balans	18	30	25	29	29	33	42	34	40	41	36	44	42	46	37	33	44	33	44	36	34	45	39	53	44

	2002					2003					2004					2005					2006				
	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge	Klart till vänster	Något till vänster	Varken till vänster eller till höger	Något till höger	Klart till höge
Mycket stort	9	10	10	10	11	8	9	8	7	11	7	7	9	8	11	6	6	7	6	6	9	8	9	6	8
Ganska stort	46	50	48	52	49	37	50	43	47	46	44	55	46	51	47	35	47	41	42	40	44	53	43	53	52
Varken stort el. litet	26	26	28	26	24	28	27	32	30	24	27	25	29	27	26	31	30	34	34	33	27	25	32	28	24
Ganska litet	14	11	11	10	12	19	12	13	13	13	15	11	12	12	14	22	13	13	15	16	14	12	12	11	13
Mycket litet	5	3	3	2	4	8	2	4	3	6	7	2	4	2	2	6	4	5	3	5	6	2	4	2	4
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	439	898	961	791	292	271	824	1248	833	269	261	777	1177	839	303	231	804	1165	800	318	369	743	810	823	400
Litet Förtroendet	56	60	58	62	60	45	59	51	54	58	51	62	55	59	57	41	53	48	47	46	53	61	52	59	60
Stort Förtroendet	18	14	14	12	16	27	14	17	16	19	23	13	16	14	17	28	17	18	18	21	20	14	16	13	17
Balans	37	46	43	50	45	18	45	34	38	39	28	49	40	44	41	13	37	30	29	25	33	47	36	46	43

Källa: Riks-SOM 1997 – 2006.

Tabell 24a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter institutioner med allmänintresse 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmätt)

	1986					1988					1989					1990					1991				
	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)
Mycket stort	54	8	2	0	0	44	8	2	0	0	59	10	3	2	0	56	10	3	0	0	67	9	2	0	0
Ganska stort	43	64	25	5	0	51	60	20	8	0	37	66	28	5	0	41	67	30	11	0	30	69	28	4	0
Varken stort el. litet	3	24	47	7	0	4	26	44	29	0	4	20	43	24	0	1	21	46	15	0	2	19	47	24	0
Ganska litet	0	3	21	37	0	1	5	25	16	0	0	3	17	45	0	2	2	18	39	0	0	3	19	40	0
Mycket litet	0	0	5	51	100	0	1	9	47	100	0	1	9	24	0	0	0	3	35	100	1	0	4	32	100
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	226	892	344	43	3	179	855	417	38	2	128	896	437	42	0	117	717	578	78	4	112	747	526	71	3
Litet Förtroendet	97	72	27	5	0	95	67	23	8	0	96	77	31	7	0	97	77	33	12	0	97	78	30	4	0
Stort Förtroendet	0	4	26	88	100	1	6	34	63	100	0	4	26	69	0	2	2	21	73	100	1	3	23	72	100
Förtroendebalans	97	68	1	-84	-100	94	61	-11	-55	-100	96	73	5	-62	0	96	75	12	-62	-100	97	75	6	-68	-100

	1992					1993					1994					1995					1996				
	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)
Mycket stort	62	11	2	0	0	60	10	2	3	0	60	10	3	0	0	65	10	1	0	0	50	8	2	0	0
Ganska stort	36	68	31	5	0	40	70	30	6	0	37	69	25	5	0	34	69	31	10	0	43	61	26	7	0
Varken stort el. litet	2	18	46	21	0	0	17	51	16	0	3	18	48	0	0	0	17	43	10	0	5	24	46	22	0
Ganska litet	0	3	17	34	0	0	3	12	42	0	0	3	19	36	0	0	4	19	51	0	2	6	20	31	0
Mycket litet	0	0	4	40	100	0	0	5	33	100	0	0	5	59	100	1	0	6	29	100	0	1	6	40	100
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	109	973	637	58	5	100	936	617	69	2	228	1054	292	22	1	154	1017	451	31	1	88	859	570	77	4
Litet Förtroendet	98	79	33	5	0	100	80	33	9	0	97	79	28	5	0	99	79	32	10	0	93	69	28	7	0
Stort Förtroendet	0	3	21	74	100	0	3	17	75	100	1	3	24	96	100	1	4	25	81	100	2	6	26	72	100
Förtroendebalans	98	76	12	-69	-100	100	77	16	-67	-100	96	76	4	-91	-100	99	76	8	-71	-100	91	63	1	-65	-100

Tabell 24b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter institutioner med allmänintresse 1997 – 2006 (procent resp. balansmätt)

	1997					1998					1999					2000					2001				
	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)
Mycket stort	43	6	1	1	0	65	9	1	0	0	57	11	3	2	0	54	8	2	3	0	58	10	3	0	0
Ganska stort	51	59	20	3	0	33	67	29	3	0	41	66	33	12	0	44	66	29	5	0	40	64	33	10	0
Varken stort el. litet	4	29	44	11	0	0	20	43	8	0	2	19	41	23	0	1	21	42	16	0	1	20	39	24	0
Ganska litet	2	6	28	34	0	2	4	23	40	0	0	4	19	26	0	1	4	21	43	0	1	5	20	33	0
Mycket litet	0	0	7	51	100	0	0	4	49	100	0	0	4	37	100	0	1	6	33	100	0	1	5	33	100
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	82	809	596	65	4	60	843	638	35	3	123	1492	1337	129	9	103	1578	1333	103	7	121	1768	1190	108	9
Litet Förtroendet	94	65	21	5	0	98	76	30	3	0	98	77	37	13	0	98	74	32	8	0	98	74	36	9	0
Stort Förtroendet	2	6	35	85	100	2	5	27	89	100	0	4	23	64	100	1	5	27	76	100	1	6	25	67	100
Förtroendebalans	92	58	-14	-80	-100	97	71	3	-86	-100	98	72	14	-50	-100	97	69	5	-68	-100	98	68	11	-57	-100

	2002					2003					2004					2005					2006				
	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Mycket stort förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)	Varken eller (AI)	Ganska litet förtroende (AI)	Ganska stort förtroende (AI)
Mycket stort	57	11	3	2	0	55	9	3	0	0	62	10	2	1	0	57	8	2	0	0	54	9	2	3	0
Ganska stort	41	64	32	9	0	38	61	29	8	0	37	67	35	8	0	38	61	28	9	0	44	68	23	10	0
Varken stort el. litet	1	20	40	21	0	4	23	41	18	0	1	19	39	27	0	5	24	44	21	0	2	18	47	17	0
Ganska litet	1	4	20	42	0	2	6	22	44	0	0	4	21	32	0	0	6	21	41	0	0	5	24	30	0
Mycket litet	0	1	5	26	100	1	1	5	30	100	0	0	3	32	100	0	1	5	29	100	0	0	4	40	0
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99	100	99	0
Totalt antal svar	149	1737	1203	91	7	159	1658	1298	107	7	96	1562	1367	139	2	82	1425	1475	141	6	113	1654	987	82	5
Litet Förtroendet	98	75	35	11	0	93	70	31	8	0	99	77	38	9	0	95	70	30	9	0	98	76	25	12	0
Stort Förtroendet	1	5	25	68	100	3	6	28	74	100	0	4	24	64	100	0	7	26	70	100	0	5	28	70	0
Förtroendebalans	97	70	10	-57	-100	90	64	4	-65	-100	99	72	14	-55	-100	95	63	4	-62	-100	98	71	-3	-58	0

Tabell 25a Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter institutioner med särintressen 1986, 1988 – 1996 (procent resp. balansmått)

	1986					1988					1989					1990					1991				
	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)
Mycket stort	51	14	7	3	0	32	13	6	8	9	51	13	6	6	0	39	11	6	7	0	72	13	6	4	0
Ganska stort	36	58	41	21	0	44	53	42	34	0	40	56	47	30	0	50	56	39	19	0	25	61	42	32	0
Varken stort el. litet	11	20	38	28	0	12	25	35	24	27	4	23	32	22	0	8	24	38	30	0	0	18	36	28	25
Ganska litet	2	6	11	24	0	6	9	11	19	18	4	6	10	22	0	1	8	12	23	20	3	6	13	24	25
Mycket litet	0	2	3	24	100	6	1	5	15	46	1	2	5	20	0	2	1	5	21	80	0	2	3	12	50
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	90	823	547	33	2	72	678	651	95	11	71	841	537	50	0	62	791	586	47	5	32	568	745	113	4
Litet Förtroendet	87	72	48	24	0	76	66	49	42	9	90	70	53	36	0	89	68	45	26	0	97	74	48	35	0
Stort Förtroendet	2	7	15	48	100	11	10	16	34	64	6	8	15	42	0	3	9	17	45	100	3	8	16	36	75
Förtroendebalans	85	65	33	-24	-100	65	56	33	9	-55	85	62	38	-6	0	86	59	28	-19	-100	94	67	33	-1	-75

	1992					1993					1994					1995					1996				
	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)
Mycket stort	43	16	7	3	0	52	14	8	4	0	59	20	9	7	0	49	17	7	5	0	29	11	5	0	0
Ganska stort	46	56	47	33	17	38	63	45	40	0	29	62	52	28	0	36	62	51	29	0	50	57	40	21	0
Varken stort el. litet	6	22	32	31	17	10	18	35	27	0	6	14	30	27	0	10	15	30	24	0	13	24	35	35	16
Ganska litet	5	5	11	22	0	0	4	8	22	25	6	3	7	25	0	2	6	10	25	0	5	7	15	21	17
Mycket litet	0	1	3	12	67	0	1	4	7	75	0	1	2	13	100	3	0	2	17	100	3	1	5	23	67
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	37	684	950	101	6	21	607	983	100	4	49	769	698	68	1	39	725	803	94	2	38	613	853	92	6
Litet Förtroendet	89	73	55	36	17	91	78	53	44	0	88	83	61	35	0	85	79	58	34	0	79	67	45	22	0
Stort Förtroendet	5	6	14	34	67	0	5	12	29	100	6	4	9	38	100	5	6	12	42	100	8	8	20	44	83
Förtroendebalans	84	67	41	2	-50	91	73	40	15	-100	82	79	52	-3	-100	79	73	46	-8	-100	71	59	26	-22	-83

Tabell 25b Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter institutioner med särintressen 1997 – 2006 (procent resp. balansmätt)

	1997					1998					1999					2000					2001				
	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)
Mycket stort	50	9	2	3	0	59	11	4	4	0	45	11	6	4	0	40	9	4	8	0	55	12	6	3	5
Ganska stort	45	54	36	21	0	39	61	39	24	0	48	58	42	23	10	49	60	40	18	15	41	61	45	24	0
Varken stort el. litet	0	24	40	24	0	0	20	38	27	0	6	22	36	24	0	8	23	36	25	0	4	19	32	30	11
Ganska litet	5	11	16	34	0	2	7	15	29	10	1	8	13	28	10	3	7	16	31	0	0	7	14	24	6
Mycket litet	0	2	6	18	100	0	1	4	16	90	0	1	3	21	80	0	1	4	18	85	0	1	3	20	78
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	20	563	879	103	7	54	1367	1656	184	10	86	1342	1526	187	10	65	1369	1597	150	13	51	1275	1716	186	18
Litet Förtroendet	95	63	39	24	0	98	72	43	28	0	93	70	48	27	10	89	68	44	25	15	96	73	51	26	6
Stort Förtroendet	5	13	22	52	100	2	8	20	45	100	1	9	16	49	90	3	9	20	49	85	0	8	17	44	83
Förtroendebalans	90	51	17	-27	-100	96	64	23	-17	-100	92	61	32	-23	-80	86	60	24	-24	-69	96	65	34	-18	-78

	2002					2003					2004					2005					2006				
	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Mycket stort förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)	Varken eller (SI)	Ganska litet förtroende (SI)	Ganska stort förtroende (SI)
Mycket stort	52	14	6	5	10	53	12	5	5	0	62	12	4	3	33	48	9	4	1	0	50	9	6	6	0
Ganska stort	44	59	45	26	10	31	58	42	27	0	31	61	46	26	0	46	54	38	20	0	46	64	40	23	9
Varken stort el. litet	4	19	33	30	0	12	21	35	31	12	7	19	32	34	17	6	27	38	30	0	2	20	35	30	9
Ganska litet	0	7	13	27	0	2	8	14	26	0	0	7	15	23	17	0	9	16	32	0	2	7	15	29	9
Mycket litet	0	1	3	12	80	2	1	4	11	88	0	1	3	14	33	0	1	4	17	100	0	0	4	12	73
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	101	100	100	100	100
Totalt antal svar	50	1179	1789	226	10	60	1155	1826	249	8	58	1153	1783	232	6	46	1149	1779	227	7	55	1283	1484	181	11
Litet Förtroendet	96	74	52	31	20	85	69	47	32	0	93	73	50	29	33	94	63	41	21	0	97	73	46	29	9
Stort Förtroendet	0	7	16	40	80	3	9	18	37	88	0	8	18	37	50	0	11	20	49	100	2	7	19	41	82
Förtroendebalans	96	67	36	-9	-60	82	60	29	-5	-88	93	65	32	-8	-17	94	52	21	-28	-100	95	66	27	-12	-73

Tabell 26 Förtroendet för polisen som samhällsinstitution efter mellanmännisklig tillit 1996 – 2006 (procent resp. balansmått)

	1996			1997			1998			1999			2000			2001		
	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög
Mycket stort	5	7	9	5	5	6	8	7	9	9	8	12	6	6	10	7	8	10
Ganska stort	35	42	51	26	40	47	28	44	54	32	44	54	31	44	55	36	46	56
Varken stort eller litet	28	33	27	34	34	30	30	32	24	28	32	24	27	33	24	22	30	24
Ganska litet	16	13	10	21	16	14	22	13	11	13	13	8	23	13	9	18	12	9
Mycket litet	16	5	3	14	5	3	12	4	2	18	3	2	13	4	2	17	4	1
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	98	862	661	122	949	570	281	1741	1417	215	1719	1339	237	1774	1305	218	1751	1382
Stort Förtroendet	40	49	60	31	45	53	36	51	63	41	52	66	37	50	65	43	54	66
Litet Förtroendet	33	18	13	35	21	17	34	17	13	31	16	10	36	17	12	35	16	10
Balansmått	7	31	47	-4	24	36	2	34	50	11	36	56	0	33	53	8	38	56

	2002			2003			2004			2005			2006		
	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög	Låg	Mellan	Hög
Mycket stort	12	8	12	7	6	11	7	7	10	5	5	9	8	6	11
Ganska stort	34	48	53	33	44	49	34	47	57	25	40	49	32	48	55
Varken stort eller litet	22	30	23	26	31	27	25	30	23	35	36	29	30	30	23
Ganska litet	22	11	10	21	15	10	20	13	9	23	15	11	19	13	9
Mycket litet	10	3	2	13	4	3	14	3	1	12	4	2	11	3	2
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt antal svar	217	1799	1328	199	1881	1294	258	1905	1179	225	1878	1234	197	1828	1136
Stort Förtroendet	46	56	66	40	50	60	41	54	67	29	45	57	41	54	66
Litet Förtroendet	32	14	11	34	18	13	34	16	10	36	20	14	30	16	11
Balansmått	14	42	54	6	32	47	7	38	57	-6	25	44	11	38	55

Kommentar: Frågans formulering; *Enligt din mening, i vilken utsträckning går det att lita på människor i allmänhet?* Frågan besvaras utifrån en 11-gradig skala som sträcker sig från 0 (Det går inte att lita på människor i allmänhet) till 10 (Det går att lita på människor i allmänhet). Personer som ej besvarat frågan och/eller har angivit två eller fler svar är inte medtagna i procenttalen. I tabellerna ovan avser alternativen: låg 0-2; mellan 3-7; hög 8-10. **Källa:** Riks-SOM 1996 – 2006.

PUBLIKATIONER UTGIVNA AV INSTITUTIONEN FÖR JOURNALISTIK OCH MASSKOMMUNIKATION (JMG)

Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG) har två publikationsserier:

- JMG:s bokserie: Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation

- JMG:s arbetsrapportserie: Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation

Redaktörer för JMG:s bokserie och arbetsrapportserie är professorerna Kent Asp och Lennart Weibull. Publikationer i de två serierna säljs genom institutionens försorg. Beställningar kan ske på den talong som finns efter publikationsförteckningen.

Mellan 1991 och 1994 utgavs även en särskild rapportserie. Titlarna i den finns förtecknade separat.

JMG:s bokserie Göteborgsstudier i masskommunikation (1980 — 1990)

1.Lennart Weibull (1983) *Tidningsläsning i Sverige*. Stockholm, Liber. 521 sid.

2.Anders Ohlsson (1989) *Politiska nyheter till nytta och nöje*. Almqvist & Wiksell International, Stockholm. 350 sid.

3.Lennart Weibull, Karin Björkqvist (1989) *Dagspressen och dess läsare*. Stockholm, Almqvist&Wiksell International. (slut)

Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation (1990 —(Pris: 200 kr plus moms och porto)

1.Robert Burnett (1990) *Concentration and Diversity in the International Phonogram Industry*. (slut)

2.Roger Wallis (1991) *Internationalisation, Localisation & Integration*. 281 sid.

3.Ronny Severinsson (1994) *Tidningar i konkurrens. Dagstidningarnas agerande på lokala läsarmarknader i Västergötland 1950 - 1985*.

4.Bo Reimer (1994) *The Most Common of Practices. On Mass Media Use in Late Modernity*. Almqvist & Wiksell International. Stockholm. (slut)

5.Ulf Wallin (1995) *Vad fick vi veta? En studie i svenska nyhetsmediers rapportering åren före folkomröstningen om EU*.

6.Lennart Weibull och Charlotta Kratz (red) (1995) *Tidningsmiljöer. Dagstidningsläsning på 1990-talet*.

7.William Borden (1995) *Power Plays. A Comparison Between Swedish and American Press Policies*.

8.Admassu Tassew (1995) *Reporting a Pandemic. A Comparative Study of AIDS News Coverage in African and European Dailies*.

9.Monika Djerf Pierre (1996) *Gröna nyheter. Miljöjournalistiken i televisionens nyhetssändningar 1961 — 1994*.

10.Tomas Andersson Odén (1996) *Principer på pränt. En studie av redaktionella mål inom den svenska dagspressen*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet

11.Margareta Melin-Higgins (1996) *Pedagoger och spårhundar. En studie av svenska journalisters yrkesideal*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet.

12.Maria Elliot (1997) *Förtorendet för medierna. TV, radio och dagspress i allmänhetens ögon*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet.

13.Kent Asp, Bengt Johansson och Larsåke Larsson (1997) *Nära nyheter. Studier om kommunaljournalistik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet.

14.Carlsson, Ulla (1998) *Frågan om en ny internationell informationsordning. En studie i internationell mediepolitik*. Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet.

15.Johansson, Bengt (1998) *Nyheter mitt ibland oss. Kommunala nyheter, personlig erfarenhet och lokal opinionsbildning*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet.

16.Wallin, Ulf (1998) *Sporten i spalterna. Sportjournalistikens utveckling i svensk dagspress under 100 år*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet.

17.Larsson, Larsåke (1998) *Nyheter i samspel. Studier i kommunaljournalistik. Institutionen för journalistik och masskommunikation*. Göteborgs universitet.

18.Weibull, Lennart och Ingela Wadbring /red/ (1998) *Publik och medier 1996/1997. Särtryck av artiklar om medier ur SOM-rapporterna nr 18 och 19*. Institutionen för journalistik och masskommunikation. Göteborgs universitet.

19.Lindstedt, Inger (1998) "Till de unga, till dem som ämna bliva tidningsmän". *Handböcker i journalistik*. Göteborgs universitet.

20.Dahlén, Peter (1999) *Från Vasaloppet till Sportextra. Radiosportens etablering och förgrening 1925 — 1995*. Stockholm: Stiftelsen Etermidierna i Sverige.

21.Löfgren Nilsson, Monica (1999) *På Bladet, Kuriren och Allehanda. Om ideal och organiseringsprinciper i den redaktionella vardagen*. Göteborgs universitet.

22.Wadbring, Ingela och Weibull, Lennart /red/ (2000) *Tryckt. 20 kapitel om dagstidningar i början av 2000-talet*.

23.Andersson Odén, Tomas (2000) *Skaraborgar'n och Spionen. Tidningar i Västra Götaland genom 250 år*.

23.Ghersetti, Marina (2000) *Sensationella berättelser. En studie av nyheter från Angola 1987 och om Prinsessan Diana 1997 i dagstidningar, radio och TV*.

JMG:s rapportserie (avslutad 1994)

Rapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) *Dagspress och etermedier i Sverige 1979-1983*. (slut)
2. Jan Strid och Lennart Weibull (1984) *Läsvanor och Läsintrösen. 1979-1983*. (slut)
3. Ingela Strid och Lennart Weibull (1984) *Annonstidningsläsning i Sverige*.
4. Ronny Severinsson (1985) *Publiken möter kabel-TV*. (slut)
5. Lennart Weibull (1985) *Närradiolyssnandet i Stockholm 1984*. (slut)
6. Bo Reimer och Lennart Weibull (1985) *Dagspress på arbetsplatsen*.
7. Informatörer i Sverige: Arbetsmarknad Framtidsutsikter (1986) Utdrag ur utredningen om informationsutbildning i Sverige (*UHÄ-rapport 95:13*)
8. Ingela Strid och Lennart Weibull (1986) *Mediesverige 1986*.
9. Bo Reimer (1986) *Läsaren och tidningen*.
10. Rutger Lindahl (1986) *Nyheter om mordet på Olof Palme*.
11. Monika Djerf (1986) *Funktioner hos kabel-TV*.
12. Anders Ohlsson (1986) *Att svara eller inte svara - det är frågan*.
13. Ronny Severinsson (1987) *Den nya medieframtid - TV via satellit och kabel*.
14. Ingela Strid och Lennart Weibull (1988) *Mediesverige 1988*.
15. Ronny Severinsson (1989) *Agerande och utveckling inom dagspressen i Västergötland*.

Rapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation (avslutad 1994)

1. Emanuelsson, Eva & Karlsson, Kristina (1991) *Informatörer inför 90-talet*. Pris: 90 kronor.
2. Wallin, Ulf (1991) *Bilden av EG*. Pris: 120 kronor.
3. Wallin, Ulf (1992) *EG - Hot eller löfte? Argument i dagspress, radio och TV för och emot svenskt EG-medlemskap*. Pris: 100 kronor.
4. Flodin, Bertil (1993) *Samhällskommunikation under 80-talet. En kunskapsöversikt*. Pris: 150 kronor.
5. Severinsson, Ronny (red), (1995) - *Studier i medielandskapet. Ett urval av analyser genomförda på uppdrag av Pressutredningen -94*. Pris: 200 kronor.

Arbetsrapporter

Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation (1980 — 1990) (Pris: 60 kr + moms och porto)

1. Lennart Weibull (1984) *Trender i massmedieanvändningen*.
2. Bo Reimer (1985) *Tidningsläsning i södra Halland*.
3. Lennart Weibull (1985) *Läsvanor för svensk morgonpress 1979-1984*.
4. Ingela Strid, Lennart Weibull (1985) *Sport i medierna*.
5. Lennart Weibull (1985) *Masskommunikationen i Sverige. Några*

reflektioner om läget 1985.

6. Karl Erik Rosengren, Bo Reimer (1985) *Internaliserad kultur. Ett forskningsprogram om värden, individer och massmedier*.
7. Robert Burnett, Peter Esaiasson, Bo Reimer (1985) *Milestones in Mass Communication Research: Media Effects. A Review Essay*.
8. Bo Reimer (1985) *Values and the Choice of Measurement Technique. The Rating and Ranking of Postmaterialism*.
9. Lennart Weibull (1986) *Press, radio, TV och nya medier i Japan*.
10. *Nyhetsspridningen om mordet på statsminister Olof Palme. En sammanställning av Statistiska Centralbyråns intervjuundersökning 2-4 mars 1986*.
11. Rune Hedberg och Lennart Weibull (1986) *Kassettidningsläsning på Gotland*.
12. Lennart Weibull (1986) *Massmediernas framtida utveckling*.
13. Ronny Severinsson (1986) *Tidningsläsning i Södermanland*.
14. Maria Elliot, Bo Reimer och Lennart Weibull (1986) *Tidningsläsning i Kalmar län*.
15. Lennart Weibull, Dagspresskollegiet (1986). *Läsvanor 1986*.
16. Bo Reimer och Karl Erik Rosengren (1986). *Maps of Culture: Macro and Micro*.
17. Maria Elliot (1986). *Allmänhetens syn på massmediernas trovärdighet*.
18. Lennart Weibull (1986) *Tendenser i svensk dagstidningsläsning*.
19. Bo Reimer (1986) *Social Space and the Structuring of Communication Processes*.
20. Lennart Weibull och Ronny Severinsson (1987) *Actions and Reactions - the Nordic Countries in Age of Satellite Broadcasting*.
21. Lennart Weibull (1987) *Massmediernas räckvidd 1985/86*.
22. Ronny Severinsson (1987) *Dagspressutvecklingen i Västergötland*.
23. Keith Roe (1987) *The Swedish Moral Panic over Video 1980-84*.
24. Bo Reimer (1987) *Dagens Nyheter i västra Sverige*.
25. Ann-Marie Hellerström (1987) *Lokal-TV- ett reellt alternativ till satellit-TV*.
26. Ronny Severinsson (1987) *Skaraborgspressens innehåll 1950-1985*.
27. Ronny Severinsson (1987) *Tidningsläsning i Essunga, Götene och Vara*.
28. Karin Björkqvist (1988) *Tidningsläsning i Gästrikland - presentation av en läsarundersökning*.
29. Bo Reimer (1988) *Reading Postmaterialism*.
30. Lennart Weibull (1988) *Publicistisk sed. Ett forskningsprogram om ett regelsystem och dess betydelse för svensk journalistik*.

31. Magnus Anshelm och Lennart Weibull (1988) *Läsvanestudien 1986. Huvudresultat och metodjämförelse.*
 32. Magnus Anshelm (1988) *Sverige - nu - SOM 86 - en jämförelse av två undersökningar.*
 33. Rutger Lindahl och Lennart Weibull (1988) *Palme i amerikanska ögon. En studie av den amerikanska pressens behandling av nyheten om mordet på statsminister Olof Palme 1986.*
 34. Magnus Anshelm (1988) *Massmediernas räckvidd 1986/87 - en analys av Mediebarometern.*
 35. Ingela Strid (1988) *Svenska folkets intressen 1973-1982. En sekundärbearbetning av Testologens mätningar av intressen.*
 36. Anders Ohlsson och Keith Roe (1988) *Mått på mätning - En förundersökning av fördelningsegenskaper och stabilitet hos linje- och kategoribaserade mått.*
 37. Britt Börjesson (1988) *Brott och publicitet. Kriminaljournalistik och pressetik under 1900-talet.*
 38. Lennart Weibull (1988) *Rapport från kontaktresa till Uruguay 10-22 april 1988.*
 39. Gunilla Jarlbro (1988) *En kvalitativ studie av hur människor upplever tidningsinnehåll.*
 40. Monica Löfgren (1988) *Kabel-TV i Göteborg.*
 41. Lennart Weibull (1988) *Lokal-TV via kabel. Synen på en ny kanal bland andra medier.*
 42. Karin Björkqvist (1988) *Tidningsläsning i Värmland. Presentation av en läsarundersökning från våren 1977.*
 43. Keith Roe (1988) *Adolescents' VCR Use: How and Why.*
 44. Monika Djerf (1989) *Finns det funktionsdimensioner i medieanvändningen? En faktoranalys.*
 45. Karin Björkqvist (1989) *Det politiska tidningsvalet.*
 46. Magnus Anshelm och Jan Strid (1989) *Läsvanor och läsintressen.*
 47. Monika Djerf (1989) *Massmedier och beslutsfattare: en litteraturstudie.*
 48. Britt Börjesson (1989) *Pressens själusanering. Ett regelsystems framväxt.*
 49. Magnus Anshelm (1989) *Mediebarometern resultat från 1988/99.*
 50. Lennart Weibull (1989) *Rapport från en andra kontaktresa till Uruguay. Om massmedier, utbildning och forskning i social kommunikation samt Instituto Comunicacion y Desarrollo.*
 52. Monica Löfgren (1989) *Nyhetstidningen 8 sidor - innehåll, spridning och läsning.*
 53. Keith Roe (1989) *Notes on the Concept of Aggression and its (Mis) Use in Media Research.*
 54. Charlotta Kratz (1989) *Tidningsläsning i Kalmar och på Öland.*
 55. Catharina Kisch och Mikael Stoltz (1989) *City 103 och dess lyssnare - en undersökning om lyssnandet på svenska arbetsgivarreföreningens närradiostation i Göteborg.*
 56. Karin Björkqvist (1990) *Mediebarometern under åttiotalet.*
 57. Roger Wallis (1990) *Music, music everywhere, and so much of it the same.*
 58. Charlotta Lekvall och Patrik Vult von Steyern (1990) *City 103 och tre livsstilar.*
 59. Margareta Melin (1990) *Kommunaktuellt - studier av tidningens spridning och abonnenternas läsvanor.*
 60. Maria Elliot (1990) *Förtroendet för medierna.*
 61. Keith Roe (1990) *Never Has so Much Been Written by so Many about so Few, or, Why Youth Research?*
- Arbetsrapporter från Institutionen för journalistik och masskommunikation (1990 - (Pris: 80 kr + moms och porto)**
1. Ronny Severinsson (1990) *Massmedier, allmänhet och flyktingfrågor i Sverige och Sjöbo. En fallstudie på Sjöbo.*
 2. Ronny Severinsson (1990) *Tidningsläsning i Nordvästra Skåne.*
 3. Charlotta Kratz (1990) *Tidningsläsning i sydöstra Skåne. En presentation av en läsarundersökning.*
 4. Bo Reimer (1990) *Kulturdiskussioner - Inlägg i tre eviga debatter.*
 5. Charlotta Kratz (1990) *Tidningsläsning i Jönköping. En presentation av en läsarundersökning.*
 6. Charlotta Kratz (1991) *Verklighetsval och kapital. En studie av det ekonomiska och det kulturella kapitalets betydelse för läsningen av stockholms-tidningar utanför Stockholm.*
 7. Deanna Huthman (1991) *Dynamisk public relations. En explorativ studie av Public Relations i fyra företag.*
 8. Admassu Tassew (1991) *Public service broadcasting concept and practice: a preliminary overview of the ideals and some swedish experience.*
 9. Ronny Severinsson (1991) *Tidningsvanor i Gästrikland 1989. Presentation av en läsarundersökning.*
 10. Lennart Weibull (1991) *Publik och medier i samspel. En analys gjord för MedieSverige 1991.*
 11. Monica Löfgren (1991) *Massmediernas räckvidd 1979 - 1990.*
 12. Lennart Weibull (1991) *Masskommunikation som ämnesområde. Ett försök till empirisk bestämning.*
 13. Charlotta Kratz (1991) *Tidningsläsning i Södra Halland 1990, jämförelser med situationen 1984.*
 14. Margareta Melin (1991) *Från kulturteori till journalistkultur. En litteraturoversikt över diskussionerna kring kulturbegreppet.*

- 15.Charlotta Kratz (1991) *Från icke-läsare till allätare. Fyra läsartyper i Stockholm och i landsorten.*
- 16.Kent Asp (1992) *Partiskheten i Sveriges Radios och TV4:s nyhetsprogram under 1991 års valrörelse.*
- 17.Ronny Severinsson (1992) *Med eller utan prenumeration i Eskilstuna och Katrineholm. Presentation av en läsa rundersökning från hösten 1990.*
- 18.Karin Björkqvist Hellingwerf (1992) *Mediebarometern 1979-1991.*
- 19.Karin Björkqvist Hellingwerf (1992) *Dagspress och medievanor. En analys av läsvanestudien 1991.*
- 20.Lennart Weibull och Karl Erik Rosengren (1992) *Swedes' view of the world. A Descriptive Report from the First Two BALTICOM Surveys.*
- 21.Monica Löfgren Nilsson (1992) *Kvinnligt, manligt, journalistiskt - journalisters syn på nyhetsvärdering.*
- 22.Monika Djerf-Pierre (1992) *A Toaster With Pictures. The Evolution of American Broadcasting 1921-1991.*
- 23.Charlotta Kratz (1992) *En fråga om smak. Om stabila och rörliga grupperns kulturella preferenser.*
- 24.Thomas Östberg (1992) *Sportjournalistik - en analys av fyra dagstidningar 1961 - 1991.*
- 25.Karin Björkqvist Hellingwerf (1993) *Mediebarometern 1979 - 1992.*
- 26.Carlin Nilsson, Åsa Widgren (1993) *Videotex - massmedium eller ej? En litteraturstudie och begreppsanalys.*
- 27.Margareta Melin (1993) *Var finns kvinnorna? En analys av manligt och kvinnligt i kurslitteraturen vid Journalisthögskolan i Göteborg.*
- 28.Karin Björkqvist Hellingwerf (1993) *Läsvanestudiens mått på läsvanor. En analys av två mått mått på läsvanor.*
- 29.Gunilla Jarlbro (1993) *HIV-aktuellt - En läsundersökning.*
- 30.Monica Löfgren Nilsson (1993) *Klimat och kön - Journalisters bedömningar av arbetsklimatet på nyhetsredaktioner.*
- 31.Bengt Carlsson, Inger Lindstedt, Lennart Weibull (1993) *Studieresa till amerikanska högskoleutbildningar i journalistik, medier och kommunikation - En personlig reserapport.*
- 32.Håkan Hvitfelt, Lennart Weibull (1993) *Pendeln har svängt - En reserapport från Kina.*
- 33.Ulf Wallin (1993) *Den franska folkomröstningen - En analys av rapporteringen om den franska folkomröstningen om Maastrichtfördraget i svensk press, radio och TV samt i övriga nordiska länders press.*
- 34.Karin Björkqvist Hellingwerf (1994) *Tidningsläsning i Luleå och Kiruna*
- 35.Tomas Andersson (1994) *Jönköpings-Posten och Smålandsposten - två småländska tidningsstrategier.*
- 36.Karin Björkqvist Hellingwerf (1994) *Mediebarometern 1979 - 1993.*
- 37.Bengt Johansson (1994) *Att studera massmediernas innehåll. En genomgång av innehållsstudier inom svensk forskning om journalistik, medier & kommunikation.*
- 38.Maria Edström, Maria Jacobson (1994) *Massmediernas enfaldiga typer. Kvinnor och män i mediebruset den 17 mars 1994.*
- 39.Ingela Wadbring, Lennart Weibull (1994) *På konsumenternas sida. En analys av hur konsumentfrågorna speglas i göteborgspresen.*
- 40.Bo Reimer (1994) *Kulturell identitet och massmedieanvändning på Åland.*
- 41.Olof Hultén, Carin Nilsson (1994) *Det svenska TV-utbudet 1987 och 1993. Undersökning av sändningstid och programkategorier.*
- 42.Kent Asp (1994) *Medieval 94'. Anförande vid Folkrorelsernas Medieforum torsdagen den 20 oktober 1994 (framfört i urval). Forskningsprogrammet Journalistik och demokrati - studier kring medie-kvalitet.*
- 43.Margareta Melin (1995) *Can Women Become Cowboys? The Importance of Journalist Education for the Professional Ideal Among Swedish Journalists.*
- 44.Margareta Melin (1995) *Female Educators and Male Craftsmen? The Professional Ideals Among Swedish Journalists.*
- 45.Ingela Wadbring (1995) *Sista ordet är inte sagt än! - en analys av lärarnas syn på jämställdhet vid journalistutbildningen i Göteborg.*
- 46.Karin Björkqvist Hellingwerf (1995) *Tidningsläsning i Gästrikland.*
- 47.Gunilla Jarlbro (1995) *Barn, ungdom och reklam.*
- 48.Karin Björkqvist Hellingwerf (1995) *Mediebarometern 1979 - 1994.*
- 49.Lennart Weibull (1995) *Journalister om Journalisten. Redovisning av en läsundersökning från hösten 1994.*
50. Kent Asp (1995) *Kommersialiserade TV-nyheter - på gott och ont. En jämförande undersökning av Rapport TV2 och Nyheterna TV4.*
51. Monica Löfgren Nilsson (1995). "Pennskaften" *Female Journalists in Sweden.*
- 52.Gunilla Jarlbro (1995) *Våldsbrott i svensk press. En jämförelse mellan åren 1983 och 1993.*
- 53.Jakob Bjur och Jörgen Thörnqvist (1995) *Samma röster med nya ansikten. En studie av Rapports innehålls-, form- och presentationsmässiga förändring över en tioårsperiod med tyngdpunkt på begriplighet.*
- 54.Dino Viscovi (1995) *Med Loket mot framtiden. Om unga arbetarklassmän, invandrare, EU och massmedier.*
- 55.Ingela Wadbring (1995) *Tidningsläsaren - vem är det? En analys av olika grupperns tidnings- användning.*
- 56.Marina Ghersetti (1996) *Jakten på den försvinnande publiken. Om besök och besökare på svenska biografier.*
- 57.Kent Asp (1996) *Sverigebilden i TV-nyheterna. En undersökning av Stockholmsdominansen i Rapport (1986 - 1995) och Nyheterna (1991 - 1995).*
- 58.Lennart Weibull (1996) *Bio, film och samhälle 1995. En analys av svenskarnas biobesök, filmpreferenser och syn på film och samhälle*
- 59.Birgitte Christiansen (1996) *IT-brug - en litteraturoversikt ud fra*

et humanistisk-samfundsvetenskapligt perspektiv.

60.Ylva Brune (1996) *Välberg i nyheterna - en kamp mellan tolkningsmönster.*

61.Karin Björkqvist Hellingwerf (1996) *Mediebarometern 1979 - 1995.*

62. Ingela Wadbring (1996) *Den journalistiska vägen - vadan och varthän? En studie om kvinnliga och manliga journaliststudenter i Göteborg.*

63.Ylva Brune (1996) *Svenskar, invandrare och flyktingar i rubrikerna.*

64. André Jansson (1996) *TV-tittarna och det sociala rummet - En studie av den sociala positionens betydelse för kanalpreferenser och självuppfattning.*

65. Bo Reimer (1996) *Inte utan relevans - Om ungdomars användning av massmedier.*

66.Birgitte Christiansen (1996) *IT-brug i hverdagslivet- en kvalitativ interview-undersøgelse om ti menneskers computer- og Internetbrug i privatsfæren.*

67.Ebba Sundin (1997) *Barn och massmedier - En forskningsöversikt.*

68.Monica Löfgren Nilsson (1997) *Hon och han i journalistutbildningen - Ett pedagogiskt projekt.*

69.Bertil Flodin (1997) *Medborgarna och EU-informationen - En studie av inställning, aktivitet och kunskap hos svenska folket inför folkomröstningen 1994*

70.Maria Edström (1997) *Kön och journalistik - att utvidga medieverkligheten. En litteraturöversikt*

71.Larsåke Larsson (1997) *Forskningsöversikt - Kommunjournalistik.*

72.Torsten Malmström och Lennart Weibull (1997) *Snöstormen den 17 november 1995.*

73.Anna Maria Andersson (1997) *Vem är den svenske journalisten? - En studie av journalistkåren i yrkesliv och vardagsliv 1994 - 1995.*

74.André Jansson (1997) *Svensk dagstidningsläsning i förändring. Resultat från Riks-SOM-studien 1996.*

75.Britt-Marie Leivik Knowles (1997) *Inter-organisatorisk kommunikation mellan myndigheter och medier. Forskningsöversikt över myndigheters och mediers interaktion i samband med allvarliga samhällsstörningar.*

76.André Jansson (1997) *Sätt att se på TV. En kvantitativ problematisering av den selektiva TV-publiken.*

77.Sigurd Høst och Ronny Severinsson (1997) *Avisstrukturen i Norge og Sverige - 1960 til 1995. Arbeidsrapport nr. 1 fra prosjektet Norsk-svensk dagspresseutvikling.*

78.Anders Lithner och Ingela Wadbring (1997) *Ungdomars dagstidningsläsning.*

79.André Jansson (1997) *Tidningsvärden i morgon- och kvällspress.*

80.Tomas Andersson Odén (1997) *Pressen i Skaraborg. Tidningar och redaktörer från 1793 och framåt.*

81.Magnus Andersson (1997) *Populärmusik: såväl Wu-Tang Clan som*

Pat Bone.

82.Birgitte Christiansen och Annika Bergström (1998) *Tidningars symbol- & bruksvärde. Kvalitativa intervjuer med några av Göteborgs-Postens & Hallands Nyheter:s läsare.*

83.Erik Fjellman och Jan Sjögren (1998) *Nyhetsläsning på Internet - Svenska CNN från ett användarperspektiv.*

84.Ronny Severinsson /red/ (1998) *Lokalt innehåll i norska och svenska tidningar. Fyra redaktörer läser varandras tidningar.*

85.Anna Maria Andersson, Birgitte Christiansen & Karin Fogelberg (1998) *Vad tycker tittarna? En publikstudie av två underhållningsprogram.*

86.André Jansson (1998) *Dagstidningsläsning 1997. En tabellrapport från Dagspresskollegiet.*

87.Kent Asp (1988) *Medierna och giftutsläppet i Hallandsåsen.*

88.Ronny Severinsson (1988) *Marjasin i medierna. En innehållsanalys på uppdrag av Medieakademin.*

89.Annika Bergström (1988) *Tidningar, radio och TV i västra Småland.*

90.Annika Bergström (1999) *Internet i svenska hushåll hösten 1997.*

91.Lennart Weibull och Ingela Wadbring (1999) *De nya svenskarna möter svenska massmedier.*

92.Liselotte Englund (1999) *Katastroffjournalistikens dilemman. En forskningsöversikt med etiska och psykologiska perspektiv.*

93.Josefine Sternvik (1999) *Dagspressens ungdomssatsning.*

94.Maria Domellöf (1999) *Mycket nöje! Nöjesjournalistik i förändring.*

95.Annika Bergström (1999) *Internet i medielandskapet.*

96.Anna Maria Jönsson (2000) *Radio och TV i allmänhetens tjänst? Allmänhetens syn på public service-verksamheten.*

97.Liselotte Englund (2000) *Kvalitets effektivitet i Public Service-radiion. En kunskaps- och forskningsöversikt med förslag till indikatorer på radiokvalitet.*

98.Kent Asp, Bengt Johansson och Åsa Nilsson (2000) *Medievalsundersökningen 1998. Teknisk rapport.*

99.Magnus Fredrikson (2000) *Var skall jag kryssa? - En studie av RSV:s och dagspressens personvals information inför valet 1998.*

100.Stina Bengtsson (2000) *Personvalet och journalisterna - 16 svenska journalister om det första svenska personvalet 1998.*

Arbetsrapporter från Institutionen för Journalistik och Masskommunikation (2001- (Pris: 80kr + moms och porto)

1. Annika Bergström & Ingela Wadbring (2001) *Medierna i vardagslivet. En metodologisk skiss över hur det är möjligt att använda dagböcker som insamlingsmetod i medieforskningen.*
2. Kent Asp & Magnus Fredriksson (2001) *Bilavgaserna och den allmänna opinionen. Åsikter och handlingsberedskap.*
3. Tomas Andersson Odén (2002) *2001 års publicistiska bokslut. En rapport om 36 tidningars bokstäver - i siffror.*
4. Gabriella Sandstig (2002) *Organisation och kön. En strategisk litteraturöversikt av ämnesområdena organisation och kön applicerat på forskningsprojektet "Kvinnorna i journalistikulturen".*
5. Therese Eriksson (2002) *Gratistidningsmarknaden i Sverige 2001.*
6. Rudolf Antoni (2002) *Publikens publik. Aktuell forskning kring användning och värdering av medier.*
7. Rudolf Antoni & Therese Eriksson (2002) *Läsvanestudien. En tabellrapport.*
8. Gabriella Sandstig (2003) *Orons platser. En granskning av människors upplevelser av rädsla och otrygghet.*
9. Tomas Andersson Odén (2003) *2002 års Publicistiska bokslut. Del 1 Om tidningars redaktioner och innehåll.*
10. Ingela Wadbring (2003) *2002 års Publicistiska bokslut. Del 2 Om läsares och medarbetares syn på tidningar.*
11. Tomas Andersson Odén & Ingela Wadbring (2003) *Teknisk rapport för publicistiska bokslut.*
12. Mariann Björkemarken (2003) *Jönköpings Lokal-TV Förening. Utvecklingen av en lokal TV-verksamhet.*
13. Kent Asp (2003) *Medieval 2002 - partiskheten och valutgången. En studie av valrörelsens medialisering.*
14. Petra Sintorn (2003) *Publicistiska bokslut - hyllvärmare eller redskap för förändring?*
15. Oscar Westlund (2003) *Betala för nyheter på internet?*
16. Bengt Johansson, Lisa Henricsson & Annelie Karlsson (2003) *Hur farligt är Göteborg? Risker i GP:s lokalnyheter.*
17. Gabriella Sandstig (2004) *Att undersöka otrygghet - en metodstudie.*
18. Tomas Andersson Odén (2004) *2003 års Publicistiska bokslut. Del 1 Om tidningars redaktioner och innehåll.*
19. Ulrika Andersson (2004) *2003 års Publicistiska bokslut. Del 2 Sportens olika sidor: männens och de manliga sporternas revir.*
20. Josefine Sternvik (2004) *Ögonrörelser och dagstidningsläsning - en forskningsöversikt.*
21. Valpuri Mäkinen (2004) *En tidning för alla? Om invandrares användning av och attityder till medier i allmänhet och dagstidningar i synnerhet.*
22. Eva Berglie (2004) *Jakten på lycka. En teoriutvecklande studie av tredjepersonseffekten.*
23. Åsa Nilsson (2004) *Mediers räckvidd. En jämförelse av mätmetoder och undersökningar.*
24. Oscar Westlund (2004) *www.lokaltidning.se . Prenumeranterns attityder till sin lokaltidning och nättidningsläsning.*
25. Karin Fogelberg (2005) *Media Literacy. En diskussion om medieundervisning.*
26. Mira Öhlin (2005) *Fågel, fisk eller... Om klassresenärers medievanor.*
27. Tomas Andersson Odén (2005) *2004 års publicistiska bokslut. Om tidningars redaktioner och innehåll.*
28. Anna Maria Jönsson (2005) *Mångfalden i journalistikåren - studier av social sammansättning, samhällssyn och nyhets syn i den svenska journalistikåren.*
29. Tomas Andersson Odén (2005) *President Chavez i press, radio och TV. Mediebevakningen av folkomröstningskampanjen i Venezuela, augusti 2004.*
30. Ulrika Andersson (2005) *Journalister och deras läsare. En studie av tidningsjournalisters syn på läsare och läsarundersökningar.*
31. Ulrika Andersson, Ingela Wadbring (2005) *I gratistidningsland.*
32. Carl Bergholtz, Johan Olsson (2005) *Unga dagstidningsläsare i ny mediesituation.*
33. Åsa Nilsson, Lennart Weibull, Annette Hill (2005) *Synen på icke-fiktion i TV. Resultatredovisning.*
34. Ulrika Andersson (2005) *Nya svenskar och svenska medier.*
35. Ulf Wallin, Johannes Bjerling, Christoffer Lärkner (2006) *Barnen i nyheterna om tsunamin. En studie av mediernas rapportering under första månaden.*
36. Oscar Westlund (2006) *Media and Communication studies in Sweden. Disciplinary Boundary Construction - a theoretical contribution to Theory of Science.*

37. Oscar Westlund (2006) *Känslor av medieförtroende.*
38. Kent Asp (2006) *Journalistkårens partisympatier.*
39. Jonas Ohlsson (2006) *Partiernas press*
40. Ulrika Hedman (2006) *Har ni nåt webbigt? En fallstudie av Göteborgs-Postens flerkanalpublicering: Redaktionell organisering och arbetsrutiner, nyhetsvärde samt medielogik*
41. Anna Bolin (2006) *In whose interest? A journalists`view of their responsibilities and possibilities within the mainstream press in Sri Lanka*
42. Kent Asp (2006) *Rättvisa nyhetsmedier. Partiskheten under 2006 års medievalsvalrörelse*
43. Marina Ghersesti (2007) *Bilden av funktionshinder. En studie av nyheter i Sveriges Television*
44. Malin Dellgran (2007) *Konsten att förhandla. Om journalister i en kommersiell tv-kultur*
45. Johannes Bjerling (2007) *Partiledarutfrågningarna i SVT 2006*
46. Ulrika Andersson (2007) *Fokus på unga vuxna. Sociala förändringar och växande medieutbud skapar nya medievanor bland unga*
47. Oscar Westlund (2007) *Mobiltelefonianvändning. En forskningsöversikt*
48. Jonas Ohlsson (2007) *Göteborgsakademiker 2006. Medieinnehav och medieanvändning bland unga högtbildade*
49. Ingela Wadbring (2007) *Från annonsblad till tidningar. Decenniers utveckling av lokala gratistidningar.*
50. Oscar Westlund (2007) *Mobiltelefonen som multimediet och nyhetsmedium. Ett användarperspektiv.*
51. Gabriella Sandstig (2007) *Förtroendet för polisen. En analys av medborgarnas syn på polisen och dess roll i samhället 1986 - 2006*

Undertecknad beställer härmed följande skrifter från Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG)

Nummer Titel

Författare

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Namn:

.....

Adress:

.....

**Institutionen för
Journalistik och Masskommunikation**

Box 710
405 30 GÖTEBORG

TEL 031 - 786 4976
FAX 031 - 786 45 54
e-post majken.johansson@jmg.gu.se